

Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu
(*Ağdam, Tərtər, Xocavənd, Xocalı, Şuşa, Cəbrayıl, Füzuli rayonları,*
Xankəndi şəhəri)

- **Ağdam**
- **Tərtər**
- **Xocavənd**
- **Xocalı**
- **Şuşa**
- **Cəbrayıl**
- **Füzuli**
- **Xankəndi**

Ağdam

2014, 6 avqust

- Prezident İlham Əliyev Ağdam rayonunda 632 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni qəsəbənin açılışında iştirak edib: Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı
- Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Ağdamdakı “N” saylı hərbi hissədə olub: Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

2016, 1 may

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tərtər, Ağdam və Bərdə rayonlarında olub: Ağdam rayonunun təmas xəttində yerləşən Mahrızlı kəndinin sakinləri ilə görüş

2016, 3 dekabr

- Ağdamın Quzanlı qəsəbəsində ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət
- Prezident İlham Əliyev Ağdamda Heydər Əliyev Mərkəzinin açılışında iştirak edib
- Ağdam rayonunda Bayraq Muzeyinin açılışı olub
- Ağdamın Quzanlı qəsəbəsində Muğam Mərkəzinin təməli qoyulub
- Düşmənin atəşi nəticəsində Ağdamda ziyan dəymiş evlərin tikintisi və bərpa işləri ilə tanışlıq: Prezident İlham Əliyevin çıxışı

2018, 5 noyabr

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ağdam rayonuna səfərə gəlib
- Ağdam rayonunda Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındırstan avtomobil yolunun açılışı olub
- “Azərxaçça”nın Ağdam filialı Qarabağ xalçaçılıq məktəbinin inkişafına mühüm töhfə verəcək
- Ağdam Muğam Mərkəzi istifadəyə verilib: Prezident İlham Əliyevin çıxışı

**Prezident İlham Əliyev Ağdam rayonunda 632 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan
yeni qəsəbənin açılışında iştirak edib**
(6 avqust 2014-cü il)

Avqustun 6-da Prezident İlham Əliyev Ağdam rayonunda 632 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni qəsəbənin açılışında iştirak edib.

Azərbaycanın sürətli sosial-iqtisadi inkişafının əsas xarakterik xüsusiyyətlərindən biri də ölkədə həyata keçirilən siyasətin müsbət nəticələrinin hər bir vətəndaşın həyatında öz əksini tapması, insanların rifah halının yaxşılaşmasıdır. Prezident İlham Əliyevin müvafiq Fərman və sərəncamlarına əsasən, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində doğma torpaqlarından didərgin düşən vətəndaşlarımızın həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması və bu sahədə təsirli tədbirlərin görülməsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu da təbii ki, Azərbaycanda sosial sahədə vəziyyətin daha da yaxşılaşmasını xarakterizə edən mühüm parametrlərdən biridir. 2003-cü ildə prezident seçkiləri ərəfəsində “bir dənə də olsun çadır düşərgəsinin qalmayacağını” bildirən Prezident İlham Əliyev verdiyi vədə əməl edib. 2007-ci ilin dekabrında ölkədəki sonuncu çadır düşərgəsi tarixə qovuşub. Ötən müddətdə çadır düşərgələri ləğv edilərək məcburi köçkünlər üçün bütün infrastruktura malik yeni qəsəbələr salınıb. Onlardan biri də Ağdam rayonunda məcburi köçkün ailələri üçün salınan yeni qəsəbədir.

Son illərdə məcburi köçkünlərin sosial müdafiəsi ilə bağlı hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi məqsədilə Prezident tərəfindən onlarla Fərman və Sərəncam imzalanıb, müxtəlif qanunlar təsdiqlənib. Dövlət başçısının 2004-cü ildə imzaladığı Sərəncamla məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı qəbul olunub. 2003-2013-cü illərdə 80-dək qəsəbə, çoxmərtəbəli binalardan ibarət məhəllələr salınıb, 25 minə yaxın məcburi köçkün ailəsi mənzillə təmin olunub. Həmin illər ərzində hərtərəfli infrastruktura malik onlarla məktəb binası, uşaq bağçası, tibb müəssisəsi və rabitə evi tikilib. 2014-cü ilin avqust ayına olan məlumata əsasən, bu qəbildən olan insanlar üçün indiyədək 42 min mənzildən ibarət 83 müasir qəsəbə salınıb. Beləliklə də, 42 min ailənin və ya 190 min qaçqın və məcburi köçkünün mənzil şəraiti yaxşılaşdırılıb. 2014-cü ildə 21 min nəfər üçün daha 7 qəsəbənin salınması nəzərdə tutulur. Qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli məqsədilə son 20 ildə ümumilikdə 5,1 milyard manat vəsait ayrılıb ki, bunun da 2,1 milyard manatı onların mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına sərf olunub. Həmin vəsaitin 1,8 milyard manatı Dövlət Neft Fondunun xətti ilə ayrılıb.

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Prezident İlham Əliyevə yeni salınmış qəsəbə barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, qəsəbə Ağdam rayonundan olan 632 məcburi köçkün ailəsi üçün nəzərdə tutulub. Bu, qaçqın və məcburi köçkünlər üçün salınmış 83-cü yaşayış kompleksidir. 70 hektar sahəni əhatə edən qəsəbədə 632 mənzillə yanaşı, 440 yerlik məktəb, 50 yerlik uşaq bağçası, inzibati bina, tibb məntəqəsi, klub-icma mərkəzi, poçt binası da inşa olunub. Qəsəbənin elektrik enerjisi, içməli su və qaz təchizatı ilə bağlı hərtərəfli iş aparılıb. Buraya Ağdam rayonunun “Dörd yol” adlanan ərazisində ağır şəraitdə yaşayan 3100 ağdamlı məcburi köçkün köçürüləcək.

Azərbaycan Prezidenti qəsəbədəki mənzillərdən birində yaradılmış şəraitlə tanış oldu. Dövlət başçısı qəsəbənin uşaq bağçasında da oldu və burada yaradılan şəraitlə maraqlandı.

Prezident İlham Əliyev yeni qəsəbədə çövgən oyununu izlədi.

Dövlət başçısı qəsəbədəki 135 nömrəli tam orta məktəbdə də oldu.

Məktəbdə şagirdlərin ən yüksək səviyyədə təhsil almaları üçün hərtərəfli şərait var. Sınıf otaqları bütün zəruri inventar və əyani vəsaitlərlə təmin edilib.

Yeni qəsəbə ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Ağdam ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

**Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
çıxışı**

-Əziz dostlar, mən sizi ürəkdən salımlayıram. Bu gün çox gözəl bir gündür. Ağdam rayonunda yeni qəsəbə istifadəyə verilir. Çox gözəl qəsəbədir. Burada ağdamlılar yaşayacaqlar. Bütün şərait yaradılıb, - 632 ev, məktəb, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, yollar, – lazımi infrastruktur yaradılıbdır ki, insanlar burada rahat yaşasınlar.

Burada vətəndaşlar indiyədək çox ağır şəraitdə yaşayıblar. Yeraltı qazmalarda, qamış evlərdə uzun illər əziyyət çəkiblər. İndi onların həyatında yeni dövr başlayır, burada rahat yaşayacaqlar. Ancaq, əlbəttə, hər bir məcburi köçkünün bir arzu ilə yaşayır ki, öz doğma kəndlərinə, şəhərlərinə qayıtsın. Əminəm ki, o gün də gələcək və o günü yaxınlaşdırmaq üçün biz əlimizdən gələni edirik.

Eyni zamanda, məcburi köçkünlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üçün dövlət əməli-praktiki addımlar atır. Dövlət Proqramı qəbul olunmuşdur, sonra proqrama əlavələr edilmişdir və son illər ərzində 80-dən çox qəsəbə tikilmişdir. Bütün qəsəbələrdə ən yüksək standartlar tətbiq olunur, ən yaxşı şərait yaradılır, vətəndaşlar müasir evlərdə, hündürmərtəbəli binalardakı mənzillərdə yaşayırlar və Azərbaycan dövləti bundan sonra da məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli üçün addımlar atacaqdır.

Hazırda məcburi köçkünlərdən 190 mini yeni evlərə, mənzillərə köçürülmüdü. Ağdam rayonunda isə bu qəsəbə sayca 18-cidir. Artıq yeni tikilmiş 17 qəsəbədə vətəndaşlar yaşayır. Ağdam rayonunun əhalisi indi 190 min nəfərdir. Onlardan 90 mini artıq Ağdam rayonunda məskunlaşmışdır. Bu, çox sevindirici haldır. Çünki vaxtilə bu qəsəbələrin yaradılması o məqsədi güdürdü ki, sakinlər öz kəndlərində yaşaya bilməsələr də, Ağdam rayonunda yaşasalar, doğma kəndlərinə daha yaxın olurlar.

Azərbaycan dövləti məcburi köçkünlərin problemləri ilə mütəmadi qaydada məşğuldur və bu məsələlərin həlli üçün böyük vəsait ayrılır. Qaçqınlara, köçkünlərə ayrılan vəsait artır. Hər il ancaq tikinti işlərinə 300 milyon manat vəsait ayrılır ki, bu vəsaitdən istifadə edilərək qəsəbələr salınır və son illərdə hər il ən azı 20 min köçkün yeni evlərə köçürülür, onların şəraiti yaxşılaşır. Yəni, bir sözlə, biz hər il demək olar ki, bir kiçik şəhər yaradıırıq və bunu davam etdirəcəyik. Əminəm ki, növbəti illərdə bu proses daha da sürətlə gedəcək. Çünki ölkəmizin maliyyə vəziyyəti yaxşıdır, yaxşılaşır və ən ağır vəziyyətdə yaşayanlar üçün biz, ilk növbədə, bu addımları atmalıyıq.

Köçkünlər arasındakı yoxsulluq da aşağı düşür, məşğulluq artır, iş yerləri açılır. Yəni bu işlər ardıcılıqla davam etdiriləcək və bu il hələ bir neçə qəsəbənin açılışı gözlənilir. Gələn il də bu proses davam etdiriləcək.

Bütövlükdə, Ağdam rayonunun inkişafı ilə bağlı son illərdə böyük işlər görülmüşdür. Sosial obyektlər, məktəblər tikilir. Hər bir qəsəbədə gözəl məktəb tikilib. Bu məktəb də çox gözəl, böyük məktəbdir. Eyni zamanda, kəndlərdə olan məktəblər təmir olunur, Olimpiya kompleksi, rayon xəstəxanası, doğum evi, uşaq xəstəxanası tikilibdir. İnfrastruktur layihələri icra edilir.

Ağdamda demək olar ki, qazlaşma 100 faizə yaxındır. Əvvəlki dövrdə, ümumiyyətlə, qaz yox idi. İndi mənə məlumat verildi ki, cəmi bir kəndə qaz verilmir və oraya da veriləcək. Beləliklə, 100 faiz qazlaşma təmin ediləcək. Elektrik enerjisi ilə təchizat yaxşıdır. İçməli su məsələləri həll olunur, artezian quyularının qazılması prosesi davam etdirilir. Kənd yolları abadlaşır, tikilir. Bir müddət əvvəl Prezidentin ehtiyat fondundan ayrılan vəsait hesabına bir neçə kəndi birləşdirən yol çəkilmişdir. Bilirəm ki, yol çəkilişinə yenə də ehtiyac var. Ona görə də əlavə tədbirlər görülməlidir, yeni sərəncam imzalanacaq ki, biz qalan yolları da abadlaşdıraq. Bir sözlə, rayonun inkişafı üçün əlimizdən gələni edirik, edəcəyik. Ağdam rayonunun çox böyük potensialı vardır. Bu gün də bu potensial ölkəmiz üçün lazımdır.

Ağdamlılar müharibə zamanı böyük itkilər vermişlər. Ən çox şəhidi olan rayon Ağdam rayondur. Ağdamlılar böyük qəhrəmanlıq göstərmişlər. Ağdamdan olan Milli qəhrəmanlarımız xalqımız üçün qürur mənbəyidir və bu gün Azərbaycan Ordusu öz mövqelərini möhkəm qoruyur.

Mən bu gün səhər düşmənlə təmas xəttində idim. Orada vəziyyətlə tanış olurdum. Mənə müntəzəm olaraq məlumat verilir. Ancaq təmas xəttində olarkən vəziyyətlə əyani şəkildə tanış oluram, müvafiq göstərişlər verilir. Son günlər ərzində erməni işğalçı qüvvələrinin hücumları nəticəsində bizim ordumuz itkilər vermişdir, bir neçə hərbi şəhid olmuşdur. Allah onlara rəhmət eləsin! Ancaq, eyni zamanda, deyə bilərəm ki, onların qanı yerdə qalmayıb. Azərbaycan Ordusu düşməne çox böyük zərbə vurmuşdur. Bizdə olan məlumata görə, onlarla işğalçı məhv edilmişdir. Ermənilər həmişə olduğu kimi öz itkilərini gizlədirlər. Ancaq həqiqət ondan ibarətdir ki, bu hadisələrdə yenə də Azərbaycan Ordusu üstün olmuşdur və bu hadisələrdə biz qələbə qazanmışıq. Bu, həmişə belə olacaq.

Azərbaycan Ordusu güclü ordudur. Bu gün Azərbaycan vətəndaşlarının, xüsusilə cəbhəyanı bölgələrdə yaşayan vətəndaşların təhlükəsizliyi tam şəkildə təmin edilir və əlbəttə ki, bizim ordumuz istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir. Bu gün hərbiçilərlə müşavirə keçirildi. Müvafiq tapşırıqlar verilmişdir ki, tezliklə Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etsin.

Bizim ərazi bütövlüyümüz bərpa olunacaq. Bunu deməyə əsas verən bir neçə amil var. Bütün bunlar ictimaiyyət üçün də bəllidir. Azərbaycan güclənir, möhkəmlənir. Dağlıq Qarabağ, işğal edilmiş torpaqlar

bizim əzəli torpağımızdır. Əsrlər boyu xalqımız bu torpaqlarda yaşayıb, yaradıb və yaşayacaqdır. Beynəlxalq hüquq nöqteyi-nəzərindən Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Bütün dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyır və heç vaxt qondarma “Dağlıq Qarabağ” müstəqil qurum kimi tanınmayacaq. Azərbaycan dövləti heç vaxt imkan verməyəcək ki, öz ərazisində ikinci qondarma erməni dövləti yaransın. Birinci erməni dövləti Azərbaycanın tarixi torpaqlarında yaradılıbdır. O vaxt 1918-ci ildə Azərbaycan hakimiyyəti böyük güzəşt etmişdir. Ancaq düşmən bunun qədrini bilməmişdir və bizə qarşı ərazi iddiaları davam etmişdir.

Əfsuslar olsun ki, 1990-cı illərin əvvəllərində Azərbaycanda yaşanan kaos, böhran, anarxiya bu vəziyyətə gətirib çıxarıb. Torpaqlarımızın bir hissəsi işğal altına düşmüşdür. Ancaq, eyni zamanda, Füzuli istiqamətində bir neçə kəndi geri qaytara bilmişik və indi orada həyat canlanır, quruculuq-abadlıq işləri aparılır. Yəni biz hazırda işğal altında olan torpaqlara qayıdandan sonra da bütün şəhərlərimizi, kəndlərimizi bərpa edəcəyik.

Bu gün Azərbaycanda hər bir rayonda böyük quruculuq işləri aparılır. Gələcək perspektivlərimiz də çox müsbətdir. Biz ancaq inkişaf yolu ilə gedəcəyik. Baxmayaraq ki, dünyanın müxtəlif yerlərində indi böhran yaşanır: iqtisadi, ya hərbi və siyasi böhran. Azərbaycan sabitlik məkanıdır, sabitlik adasıdır. Biz hazırda işğal altında olan torpaqlara qayıdandan sonra bütün şəhərlərimizi, o cümlədən Ağdam şəhərini bərpa edəcəyik. İndi şəhər erməni vəhşiləri tərəfindən tamamilə dağıdılıb və yerlə bir edilib. Bizim tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz, əcdadlarımızın qəbirləri erməni faşistləri tərəfindən dağıdılıbdır. Biz, Ağdamı da, bütün başqa rayonları da bərpa edəcəyik. Biz o torpaqlara qayıdacağıq. Azərbaycan xalqı - həm yaşlı nəsil, eyni zamanda, gənclər bu arzularla yaşayır. Son hadisələr bir də onu göstərdi ki, cəmiyyətdə vətənpərvərlik ruhu çox yüksəkdir. Yüzlərlə müraciətlər olunur, cəbhə bölgəsinə Azərbaycanın digər bölgələrindən gənclər təşrif buyurur, öz arzularını ifadə edirlər. Onlar könüllülər kimi ərazi bütövlüyümüzün bərpasında iştirak etmək istəyirlər. Hesab edirəm ki, hələ buna ehtiyac yoxdur. Azərbaycan ordusu bu bölgədə ən güclü ordudur. Həm döyüş qabiliyyəti, həm də peşəkarlıq, hərbi-texniki təchizat ən yüksək səviyyədədir. Sadəcə olaraq hələ ki, danışıqlar prosesi davam edir. Müəyyən ümidlər var. Baxmayaraq ki, ağdamlılar da bütün ölkə vətəndaşları kimi vasitəçilərin fəaliyyətindən narazıdırlar. Biz də narazıyıq. Çünki vasitəçilərin əsas missiyası münafişlərin həllidir. Vasitəçilərin missiyası məsələnin döndürülməsi və yaxud da etimad tədbirlərinin gücləndirilməsi deyil. Onların içində ən böyük etimad tədbiri işğalçı qüvvələrin torpaqlarımızdan çıxması ola bilər. Hər halda, bu gün Azərbaycan ordusu öz gücünü göstərərək, danışıqlar prosesinə də müsbət təsir edir. Çünki düşmən açıq-aydın görür ki, bizim qabağımızda dura bilməyəcək. Əgər Azərbaycan ordusu hərəkətə keçərsə, düşmənin vəziyyəti çox ağır ola bilər. Bunu biz də bilirik, düşmən və vasitəçilər də bilir. Ona görə hesab edirəm ki, son günlər ərzində yaşanan hadisələr beynəlxalq vasitəçiləri də hərəkətə gətirəcək. İşğalçı dövlətə açıq-aydın siqnal verilməlidir ki, artıq bu işğala son qoyulmalıdır.

Müxtəlif bölgələrdə, postsovet məkanında, bildiyiniz kimi, buna oxşar münaqişələr var. Ancaq bu münaqişə ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi var. BMT Təhlükəsizlik Şurasından ali qurum yoxdur. Bu ən yüksək, mötəbər dünya qurumudur. Bu qurum erməni silahlı qüvvələrinin torpaqlarımızdan qeyd-şərtsiz çıxarılması ilə bağlı 4 qətnamə qəbul etmişdir. Onların heç biri icra edilmir. Onlar icra edilməlidir. İşğalçı qüvvələr bizim torpağımızdan çıxmalıdır. Ondan sonra sülh bərpa oluna bilər.

Hazırda biz sülh şəraitində yaşamırıq, atəşkəs şəraitində, ancaq müharibə şəraitində yaşayırıq. Bunu hamı bilməlidir. Müharibə bitməyib. Müharibənin birinci mərhələsi başa çatıb. Ancaq ikinci mərhələ də başlana bilər. Heç kim bunu istisna edə bilməz. Biz müharibə istəmirik, biz sülh istəyirik. Ancaq, eyni zamanda, biz torpaqlarımızı istəyirik. Ermənistan, əlbəttə ki, indiki vəziyyəti, status-kvonu saxlamaq istəyir. Vasitəçilərin də əsas istəyi və fəaliyyətinin əsas mahiyyəti ondan ibarətdir ki, müharibə başlamasın. Biz də müharibə istəmirik. Kim istəyər ki? Ancaq biz onlardan fərqli olaraq, torpağımızı istəyirik. Dədə-baba torpağımızı geri istəyirik. Biz bu istəkdə haqlıyıq. Haqq, ədalət, həm də beynəlxalq hüquq bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. Ona görə nə sülh, nə hərbi vəziyyəti davam edə bilməz. Bunu hamı, Azərbaycan vətəndaşları da, düşmən də bilməlidir. Ümid edirəm, son günlər düşməne vurulan zərbələr onlar üçün də bir siqnal olacaq ki, bu dözülməz vəziyyət davam edə bilməz.

Biz bundan sonra da ölkəmizi inkişaf etdirəcəyik. Bütün istiqamətlər üzrə konkret proqramlar, planlar var və icra edilir. Azərbaycan bu gün dünya miqyasında iqtisadi inkişaf templərinə görə lider dövlətdir. Regionlarda vəziyyət günü-gündən yaxşılaşır. Bütün bölgələrin, xüsusilə də cəbhəyanı bölgələrin inkişafı diqqət mərkəzindədir. Bugünkü açılış da bunun bariz nümunəsidir.

Mən bir daha sizi ürəkdən salamlayıram və burada yaşayacaq köçkünləri təbrik etmək istəyirəm ki, onlar müvəqqəti də olsa, - çünki bu, müvəqqəti yaşayış yeridir, - rahat, gözəl şəraitdə yaşayacaqlar.

X X X

“Azərbaycan Bayrağı” ordenli Qarabağ müharibəsi əlili **Baxşeyiş HƏTƏMLİ**: Möhtərəm Prezident, cənab Ali Baş Komandan!

Sizi bütün ağdamlılar adından, Ağdam rayonundan olan Qarabağ müharibəsi əlilləri, veteranları və şəhid ailələri adından salamlayıram. Ağdama, qəlbimizin daim döyündüyü Qarabağ torpağına xoş gəlmisiniz.

Sizin Ağdam rayonuna bütün səfərləriniz ağdamlıların həyatında, xatirələrində silinməz izlər qoyur. Budəfəki səfəriniz də bütün ağdamlıların yaddaşında bir tarixə çevriləcəkdir. Sizin Ağdam rayonuna ardıcıl səfərləriniz bütün ağdamlılar tərəfindən onlara böyük himayədarlığınızın, diqqət və qayğınızın bariz təəcəssümü kimi dəyərləndirilir. Bu gün Sizin sərəncamınızla tikilən və açılışında iştirak etdiyiniz bu gözəl, füsunkar qəsəbə yüzlərlə ağdamlı ailəsinə çox böyük bir hədiyyədir. Belə bir şərait yaratdığınıza, eyni zamanda, tarix baxımından qısa zaman kəsiyində Azərbaycanın çiçəklənməsinə, qüdrətlənməsinə, şöhrətlənməsinə nail olduğunuza, müstəqilliyimizin daimiliyini, əbədiyini təmin etdiyinizə görə, cənab Prezident, Sizə bütün ağdamlı məcburi köçkünlər adından minnətdarlığımızı bildiririk.

Cənab Prezident, tale elə gətirib ki, əməlləri ilə bəşəriyyətə utanc gətirən bir millətlə - erməni ilə qonşu yaşamağa məhkum edilmişik. Tarixin müxtəlif mərhələlərində bu millətin təhriki ilə müharibəyə biz də qoşulmuşuq. 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycan xalqı yenə ermənilər tərəfindən başlanmış Qarabağ müharibəsinin ağrı və acılarını yaşayır. Məlumdur ki, bu müharibənin ilk günlərindən ağdamlılar düşməne qarşı mübarizədə çox böyük vətənpərvərliklə iştirak ediblər. Demək olar ki, əli silah tutan bütün ağdamlılar torpağımızın müdafiəsinə qalxmış və düşmənlə aparılan hərbi əməliyyatlarda 5 min nəfərə qədər ağdamlı vətən oğlu şəhid olmuş, Tanrı uralığına qovuşmuşdur. Onlardan 16 nəfəri Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülmüşdür. Onların tarixi qəhrəmanlığı bütün Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayır və bu, düşmən üçün bir ibrət dərsideir.

Cənab Prezident, bu gün ölkəmizdə çoxlu sayda Qarabağ müharibəsi əlilləri, veteranları və şəhid ailələri yaşayır. Bu kateqoriyadan olan insanlar Sizin böyük diqqətiniz və qayğınızla əhatə olunublar. Onların bütün hüquqları, qanuni mənafeləri dövlətimiz tərəfindən qorunur. Eyni zamanda, maddi vəziyyətlərinin, həyat şəraitlərinin yaxşılaşması üçün Sizin verdiyiniz ardıcıl fərman və sərəncamları alqışlayırıq. Odur ki, bütün veteranlarımız, əlillərimiz, şəhid ailələrimiz adından Sizə öz minnətdarlığımızı bildiririk. Yer üzündə elə bir ölkə yoxdur ki, orada veteranlara, əlil, şəhid ailələrinə bizim ölkədəki qədər diqqət və qayğı olsun.

Cənab Prezident, dədə-babadan qanlarında olan nankorluqdan əl çəkməyən ermənilər bu günlərdə təmas xəttində, Ağdam-Ağdərə istiqamətində kəşfiyyat-təxribat əməliyyatları həyata keçirib və qürur duyduğumuz ordu tərəfindən layiqli cavablarını alıblar. Döyüşlərdə biz də 12 şəhid vermişik. Amma qoy düşmən eşitsin və dərk etsin ki, Azərbaycan xalqı şəhid verməkdən qorxmur. Bu itkilər bizi sarsıtmır, əksinə daha da qürurlandırır. Bizim düşməne qarşı nifrətimizi, qəzəbimizi daha da artırır, savaşa yumruq kimi birləşməyə çağırır. Qoy düşmənlər bilsin ki, Azərbaycan xalqı torpaq yolunda, vətən yolunda şəhid verməyi bacaran xalqdır. Ermənilər dərk etsin ki, bizim hiss və duyğumuz hansısa siyasi hərbi havadardan gəlmir, babalarımızdan, onların qeyrətindən, qanından qidalanır.

Cənab Prezident, Qarabağ savaşında, söz yox ki, qələbə haqqın tərəfindədir. Bu gün haqq bizimlədir və Qarabağ savaşında bizi qələbəyə aparacaq bir yolumuz var. Bu, Prezidentimizin yoludur, İlham Əliyev yoludur. Bu gün öz sözünü deyə biləcək Azərbaycan ordusu var. Bütün Azərbaycan xalqı, bütün tərəqqipərvər bəşəriyyət bilir ki, Siz bəşəri duyğulara malik bir insan, eyni zamanda, humanist bir ölkə başçısı kimi münaqişənin qan tökülmədən başa çatması üçün ısrarla mübarizə aparırsınız. Sizi əmin edir, eyni zamanda, düşmənlərimizə çatdırırıq ki, 100 min nəfərə qədər azərbaycanlı müharibə veteranı Sizin əmrinizlə müqəddəs Qarabağ savaşına hazırdır.

X X X

Şəhid anası **Məryəm CƏFƏROVA**:
- Cənab Prezident!

Bizim Ağdam rayonuna xoş gəlmisiniz. Sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Siz Ağdam rayonuna böyük qayğı göstərirsiniz, bu qədər binalar tikdirmisiniz. Sizin sayənizdə gözəl zalda oturmuşuq. Allah Sizin işinizi avand eləsin. Mən də bir ağıdamlı, 10 oğul və iki qız böyütmüş, 20 gündə iki şəhid vermiş ana kimi Sizi səmimi qəlbədən salamlayıram. Gələn ayaqlarınız var olsun.

Mənim uşaqlarımın biri Ağdamın Şelli-Maqsudlu kəndində, biri Füzulidə şəhid olub. 18 adamı xilas etdi, özü şəhid oldu. Mühəribə qurbansız olmaz. Qalan 8 oğlumu da döyüşə göndərməyə hazırım. Bizə göstərilən qayğı, salınan qəsəbələr hamısı Sizin sayənizdədir. Allah Sizi var eləsin.

1993-cü ildə ermənilər deyirdi: Allah sizi istəyib ki, Heydər babanız köməyə gəlir. Allah ona qəni-qəni rəhmət eləsin. Bütün dünya xalqları Heydər Əliyevin siyasətinə həsəd aparırdı. Siz onun davamçısısınız. Bu bələdan bizi Siz qurtaracaqsınız. Allah köməyinizdə dursun, işinizi avand eləsin. Ermənilərin bizi təzədən yaralamasına, qanımızı axıtmasına baxmayaraq, qanımızı da coşdurub. Oğul anadan olanda deyirlər “düşmən toxmağıdır”. Oğul ölər də, öldürər də. Oğul yaranıb ki, düşmənin qənsərində dayansın.

Allah Sizin də işinizi avand eləsin. Bizə bu qədər qayğı göstərirsiniz. Nə etməmişiniz? Torpağı əkirik, pulumuzu verirsiniz, şəhid ailələrinə, veteranlara qayğı göstərirsiniz, ev tikirsiniz. Bundan gözəl nə olar? Siz xalqınıza, eləcə də ağıdamlılara tam arxayın ola, güvənə bilərsiniz. Biz də Sizə güvənirik. Bu bələdan bizi Siz qurtaracaqsınız. Allah Sizi var eləsin. Ermənilər qoy eşidib bilsinlər ki, biz dəmir deyilik əyilək, poladıq, hər saat qırılmaırıq. Bizi əyən olmaz. Sizin kimi Prezidenti olan ölkə heç vaxt əyilməz, həmişə dəyanətli olacaq. Allah Sizi var eləsin!

O Avropadı nədi, bilmirəm, savadsız adamam. Amma Sizin oradakı çıxışınız bütün Azərbaycan xalqını, eləcə də ağıdamlıları fərəhləndirib. Yaman dediniz, onların iç üzünü, ikiüzlülüyünü açdınız. Görün, bu dünya nə yaman etibarsızdır. Biz bunlara nə etmişik?! Əməlli-başlı dolanırdıq. Təzədən gəldilər. İki şəhid vermiş anayam, yenə də əyilməmişəm. Bilsinlər, qulaqlarını açıb eşitsinlər ki, heç vaxt da əyilmərik. Bütün şəhid analarına üzümü tutub deyirəm ki, həmişə qürurlu olun, heç vaxt əyilməyin. Bir daha buraya xoş gəlmisiniz.

X X X

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun! Səmimi sözlərə görə sizə minnətdaram. Mən beşinci dəfədir ki, Ağdama səfər edirəm. Hər dəfə burada olarkən, ağıdamlılarla görüşərkən görürəm ki, onlarda da nə qədər böyük ruh yüksəkliyi, vətənpərvərlik hissləri vardır. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, mühəribə zamanı ən çox şəhid verən Ağdam rayonu olmuşdur. Beş minə yaxın şəhid olub. Ağıdamlılar öz doğma torpağını qəhrəmancasına müdafiə etmişlər.

Əfsuslar olsun ki, 1990-cı illərin əvvəllərində Heydər Əliyev Azərbaycanda yox idi. Deyə bilərəm ki, onun ümumiyyətlə siyasi səhnədən getməsi ilə bağlı böyük planlar qurulmuşdu. Əfsuslar olsun ki, bu planların içində Azərbaycandan olan bəzi insanlar da olmuşlar. O vaxt Heydər Əliyev “Politbüro”da işləyərkən Azərbaycandan təşkil olunmuş anonim məktublar göndərilirdi. Bir Azərbaycandan göndərilirdi, bir də Ermənistandan. Çünki ermənilər bilirdilər ki, nə qədər Heydər Əliyev hakimiyyətdədir, onlar öz məkrli niyyətlərinə çata bilməyəcəklər.

Buradakı bəzi milli xainlər isə, - əfsuslar olsun ki, bizim cəmiyyətimizdə xarici dairələrin sifarişini yerinə yetirənlər hələ də vardır, - bu tərəfdən anonim məktublar yazmaqla əslində bir məqsəd güdürdülər ki, Heydər Əliyev siyasi səhnədən çəkilsin. 1987-ci ilin sonlarında istefaya göndərilmişdi. Ondən iki həftə keçməmiş, ermənilər Qarabağ iddiasını qaldırmışdılar. Yəni bütün bunlar plan üzrə gedirdi. Ondən sonra Azərbaycanda hakimiyyət başına gətirilən insanlar o planın tərkib hissəsi idi. Çünki o vaxt sovet rəhbərliyi yaxşı bilirdi ki, o insanlar Azərbaycanı idarə edə bilməyəcəklər. Faktiki olaraq ölkə artıq yavaş-yavaş tənəzzülə uğramağa başlamışdı. Əgər mühəribə başlanan zaman Heydər Əliyev burada - Azərbaycanda, yaxud sovet rəhbərliyində olsaydı, heç vaxt mühəribə başlamazdı. Başlasaydı da, dərhal ermənilərin cavabı veriləcəkdə və bizim torpağımız heç vaxt işğal altına düşməzdi.

Yəni bizim böyük faciəmiz o illərdə Heydər Əliyevin, demək olar, təcrid edilmiş vəziyyətdə olması idi. Ancaq buna baxmayaraq, Heydər Əliyev siyasi hakimiyyətə qayıdandan sonra vəziyyət tamamilə başqa istiqamətdə getdi. Azərbaycanın inkişaf yolu başladı. Bu gün Azərbaycan Ermənistanla müqayisədə istənilən parametrlər üzrə ən azı 10 dəfə güclüdür. Bu gücü biz özümüz - Azərbaycan xalqı, onun zəhməti, istedadı, fədakarlığı nəticəsində yaratmışıq. Heç kim bizə kömək etməmişdir. Ermənilərdən fərqli olaraq, biz öz hesabımıza yaşayırıq və heç kimə möhtac deyilik. Heç kimdən yardım gözləmirik, heç kimə

yalvarmırıq. Ancaq ermənilər, onların rəhbərliyi, xarici qüvvələrə güvəndiyini açıq-aydın etiraf edir. Onlar gəlib bizə kömək etsinlər. Son hadisələr zamanı da bu özünü əyani şəkildə büruzə vermişdir.

Beynəlxalq qurumlara gəldikdə, siz də onu yaxşı təhlil etdiniz. Düzdür, dediniz ki, savadınız yoxdur. Amma sizin çox gözəl siyasi təhlil imkanlarınız vardır. Yəni bu reallıqdır. Azərbaycan xalqı bilir ki, bu münaqişə ilə bağlı ədalətsizlik əvvəldən axıra qədər görünür. İndi işğalçı dövlət də bəllidir, işğala məruz qalan dövlət də. Beynəlxalq təşkilatların qərar, qətnamələri icra edilmir. İşğalçıya heç kim demir ki, işğal edilmiş torpaqlardan çəkil. Əksinə, onların havadarları müxtəlif ölkələrdə çalışırlar ki, beynəlxalq ictimaiyyətə bu məsələni tam başqa şəkildə təqdim etsinlər.

Sanki Azərbaycan təcavüzkarıdır, ermənilər qurban. Burada müxtəlif amillər, əlbəttə ki, öz rolunu oynayır. Bu barədə danışmaq istəmirəm. Hesab edirəm ki, Azərbaycan vətəndaşları bütün bunları bilirlər. Ancaq bu onu göstərir ki, biz ancaq özümüzdə güvənə bilirik və güvənirik. Azərbaycanda yaradılan bütün şərait ancaq Azərbaycan xalqının zəhməti, düşünülmüş siyasət hesabına mümkün olmuşdur. Gələcəkdə də biz ancaq özümüzdə güvənməliyik. Mən xalqa güvənirəm, necə ki, xalq mənə güvənir. Əgər mən bu dəstəyi hiss etməsəydim, Azərbaycanda bu qədər işləri biz görə bilməzdik. Xalq-iqtidar birliyi bu gün reallıqdır. Mən çalışıram ki, öz fəaliyyətimdə ancaq xalqa xidmət edim. Mənim başqa amalım, məqsədim yoxdur. Bu fikirlərlə mən 11 il bundan əvvəl hakimiyyətə gəlmişəm, bu gün də bu fikirlərlə yaşayıram və ömrümün axırına qədər də bu fikirlərlə yaşayacağam.

Hazırda bizim qarşımızda duran əsas problem Qarabağ problemidir. Bundan vacib problem yoxdur. Biz bütün səyləri bu istiqamətə yönəltmişik. Bizim addımlarımızın təməlinə, məqsədlərimizin mərkəzinə bu məsələdir. O cümlədən Azərbaycanın inkişafı, qüdrətlənməsi, beynəlxalq mövqelərimizin möhkəmləndirilməsi məsələnin həllini yaxınlaşdırır. Bu gün erməni tərəfi hələ də hesab edir ki, bu məsələni uzada bilər. Yaxın zamanlarda başa düşəcəkdir ki, bu məsələ uzana bilməz.

Düzdür, məsələ 20 ildir ki, uzanır. Nəyə görə? Çünki beynəlxalq ictimaiyyət bu məsələ ilə məşğul olmur. Vasiətçilər sadəcə olaraq nə hər b, nə sülh vəziyyətini saxlamaq istəyirlər. Bizə deyirlər ki, müharibə etməyin, sülh yolu ilə həll edin. Çağırışlar edilir. Böyük dövlətlərin başçıları açıq bəyanatlar verirlər ki, müharibə olmasın. Yaxşı, biz də istəmirik müharibə olsun. Amma gəlin, bunu həll edin. Bu sizin imkanınızdadır. Ermənistan asılı bir dövlətdir. Ermənistan öz hesabına yaşaya bilməz. Bu asılı dövlətə deyilə bilər ki, çəkil bu torpaqlardan. Bu nahaq işdir. Sən beynəlxalq hüququ, ədaləti pozursan. Amma deyilmir. Deyilir ki, gedin razılaşın. Amma necə razılaşmaq ki, onlar torpaqlardan çıxmaq istəmirlər. Ona görə iki yol qalır: ya hər b yolu, ya da danışıqlar yolu. Danışıqlar yolu nəticə vermir. Hələ ki, müəyyən ümidlər var və yaxın vaxtlarda bəzi görüşlər nəzərdə tutulur. Baxarıq, görərik vəziyyət necədir. Ancaq ermənilər bilməlidirlər ki, bu məsələ belə davam edə bilməz. Azərbaycan xalqının səbri artıq tükənir. Bizim imkanımız, bizim güclü ordumuz vardır. Cəmiyyətdə çox gözəl ab-hava, vətənpərvərlik ruhu vardır. Mən deyirəm, yüzlərlə gənc indi cəbhə bölgəsində əməliyyatlarda könüllü kimi gedib iştirak etmək istəyir. Ehtiyac yoxdur. Ordumuz vardır. Ordumuz öz vəzifə borcunu layiqincə yerinə yetirir. Amma bu, cəmiyyətin duyğularını, vəziyyətini göstərir.

Bu gün Azərbaycan vətəndaşları fəxr edirlər ki, Azərbaycan dövlətində yaşayırlar. Bu dövlətin vətəndaşlarıdır. Çünki Azərbaycan müstəqil siyasət aparır. Bu siyasətin mərkəzində Azərbaycan xalqının maraqları dayanır. Xalqın maraqları hər şeydən üstündür. Biz bu siyasəti bütün istiqamətlər üzrə davam etdirəcəyik.

O cümlədən müharibə veteranlarının sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün əməli-praktiki işlər görülür. Şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə dövlət tərəfindən mənzillər, evlər verilir. Artıq minlərlə ev verilmişdir. Hələ növbədə dayananlar vardır, hesab edirəm ki, iki-üç ilə bu məsələni də tam şəkildə həll edəcəyik. Eyni zamanda, veteranlara minik maşınlarının verilməsi prosesi də artıq başa çatır.

Bu il yəqin ki, başa çatacaqdır. Biz onları dövlət hesabına minik maşınları ilə tam təmin edəcəyik. Eyni zamanda, onu da qeyd etmək istəyirəm ki, dövlət əlbəttə, öz siyasətini aparır və aparacaqdır. Ancaq bütün qurumlarda, dövlət və özəl qurumlarda müharibə veteranlarına çox böyük diqqət göstərməlidir. Onları incitməməlidirlər, onların hüquqları pozulmamalıdır. Burada Ağdam rayonundakı bütün aidyyəti qurumlara, həm dövlət, həm də özəl qurumlara öz göstərişimi verirəm. Veteranların işlə təmin edilməsində, onların sosial problemlərinin həllində ədalətsizlik qəti qadağandır. Ümumiyyətlə, ədalətsizliyə qarşı biz mübarizə aparırıq. O cümlədən qan tökmüş, Vətəni müdafiə etmiş, əlil olmuş, yaxınlarını itirmiş insanlara xüsusi diqqət göstərməlidir. Bu, dövlət siyasətidir, mənim tələbimdir. Hər şey ədalətli olmalıdır. Ədalət pozulanda, problemlər yaranır. Həm ikitərəfli münasibətlərdə, xarici siyasətdə, eyni zamanda, ölkə daxilində hər şey ədalətli olmalıdır. Azərbaycan kimi ölkədə, bizim cəmiyyətdə heç nəyi gizlətmək

mümkün deyil. Xalq hər şeyi görür, hər şeyə də öz qiymətini verir. Ona görə ədalət hər bir yerdə, xüsusilə müharibə veteranlarına olan münasibətdə əsas prinsip olmalıdır. Hesab edirəm ki, bu sahədə bütün qurumlar daha da diqqətli olacaqlar. Çünki bu, ədalətlidir. Eyni zamanda, veteranlarımız bizim böyük döyüş rezervimizdir. Onların döyüş təcrübəsi, bilikləri, peşəkarlığı var. Əgər buna ehtiyac olarsa, əlbəttə, səfərbərlik də elan oluna bilər və onda bizim veteranlarımız bu işlərə qoşula bilərlər. Hələ ki, buna ehtiyac yoxdur. Ona görə yenə də demək istəyirəm ki, biz Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində öz səylərimizi artıracağıq və bu səylər müxtəlif istiqamətlər üzrə gedir: daxili siyasət, iqtisadi güc, hərbi güc, beynəlxalq mövqelərimizin möhkəmləndirilməsi. Bu gün dünya artıq bilir ki, bu münaqişənin səbəbkarı kimdir və nəticəsi necə olmalıdır.

Bir daha demək istəyirəm, əsas məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç bir ölkə tərəfindən şübhə altına qoyulmur və əsas prinsipdir. Bütün ölkələr, hətta Ermənistanla çox yaxın təmaslarda olan ölkələr də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyırlar. Bu, çox vacibdir, beynəlxalq hüquqdur və münaqişənin həlli üçün əsas çərçivədir.

Son hadisələr zamanı biz itki vermişik. Hər bir vətəndaşın, əsgərin itkisi bizim üçün çox böyük faciədir. Amma qarşı tərəf daha böyük itkilər verib. Bununla bərabər, beynəlxalq aləm də gördü ki, bu, dondurulmuş münaqişə deyil. Çünki bir çoxları bunu dondurulmuş münaqişə kimi qələmə verirlər: bəli, getsinlər Ermənistan və Azərbaycanla danışıqlar. Danışmalar yaxşı olar, danışmasalar da pis olmaz. Budur beynəlxalq təşkilatların əsas mövqeyi. Ancaq bu hadisə göstərir ki, bu, dondurulmuş münaqişə deyil və Ermənistanın havadarları - onlara ən çox dəstək verən dairələr, xarici ölkələrin dairələri, o cümlədən erməni diasporu - onlar başa düşməlidirlər ki, bu gün Ermənistan üçün çox böyük problemlər yarana bilər. Əgər o, öz öhdəliyini yerinə yetirməsə, əgər beynəlxalq təşkilatların qərarlarını icra etməsə, torpaqlarımızı boşaltmasa, onların axırı çox ağır ola bilər. Çünki bu gün artıq bizim qabağımızda tab gətirə bilmir. Təsəvvür edin ki, 5 il, 10 il keçəndən sonra, əgər münaqişə davam edərsə, onların vəziyyəti necə olacaq? İndi Ermənistanda kütləvi köç başlayır. Mən bu gün təmas xəttində də bu barədə dedim. İndi, bu hadisələr baş verəndən sonra Ermənistanı minlərlə erməni tərk edir. Qorxurlar ki, yenidən burada müharibə başlayar və o zaman onların vəziyyəti çox ağır ola bilər.

Ona görə onlar da bu vəziyyəti dərk etməli, reallıqları anlamalıdırlar ki, Azərbaycan heç vaxt bu vəziyyətlə barışmayacaq. Biz həmişə Dağlıq Qarabağ münaqişəsini prioritet kimi saxlayacağıq. İndi Azərbaycanın gücü var ki, öz torpağını hərbi yolla azad etsin. Düşməne elə zərbə endirsin ki, o, heç özünə gələ bilməsin. Bu məsələni özləri həll etsələr, onlar üçün də yaxşı olacaq. Çünki bu məsələ onlar üçün də böyük problemdir. Nə qədər ki, münaqişə həll olunmayıb, onlar iqtisadi cəhətdən inkişaf edə bilməzlər. Biz isə bütün istiqamətlər üzrə planlı şəkildə öz siyasətimizi aparırıq, ölkəmizi gücləndiririk. Bir də demək istəyirəm ki, ölkəmizin gücü həm iqtisadi, həm də siyasi gücdür. Əsas güc xalqımızın gücüdür, sizin kimi vətəndaşların vətənpərvərliyidir. Sizinlə fəxr edirik ki, belə gözəl sözlər deyirsiniz. Daha kimin sözü var?

Baxşeyiş HƏTƏMOV: Hörmətli Prezident, Siz bütün xalqımızın sevimlisiniz, hər bir Azərbaycan vətəndaşının prezidentisiniz. Əminlik ki, yaxın günlərdə Vətən həsrətindən, yurd yanğısından ürəyi atlanıb doğma atalarının, babalarının məzarlarını ziyarətə gedərkən girov götürülmüş Dilqəm Əsgərovun, Şahbaz Quliyevin və orada şəhid olmuş Həsən Həsənovun nəşinin geri qaytarılması üçün böyük işlər görəcək və Azərbaycan xalqını sevindirəcəksiniz. Buna bütün xalqımız əmindir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Biz çalışacağıq ki, bu məsələ də öz həllini tapsın. Əvvəllər də belə hadisələr olub və hər dəfə Azərbaycan öz imkanlarını göstərərək vətəndaşlarını geri qaytarıb. Nə qədər çətin olsa da, biz bunu etmişik. Bildiyiniz kimi, Ramil Səfərovu da Vətənə qaytarmışdıq. Baxmayaraq siz də yaxşı bilirsiniz ki, bundan sonra bizə qarşı nə qədər təzyiqlər başlamışdır. Mən, düzü, bunu gözləyirdim, amma bu dərəcədə gözləmirdim. Çünki bu təzyiqlərin heç bir əsası yox idi. Birincisi, mən o vaxt demişəm və bu gün də demək istəyirəm ki, Azərbaycan öz zabitini Vətənə qaytarıb, vəssalam. Kim nə deyir-desin, mənə maraqlandırmır. Biz bunu etmişik, düz də etmişik. İkincisi, biz heç bir qanunu pozmamışıq. Hər şeyi ədalətli etmişik. O, ekstradisiya edilib, yəni Vətənə qaytarılıb və mən burada dərhal onu əfv etdim. Bu, mənim konstitusion hüququmdur. Ona görə burada ittihamlara, təzyiqlərə ümumiyyətlə yer qalmır. Üçüncüsü, Ramil Səfərov özü işğaldan əziyyət çəkmiş, yaxınlarını itirmiş bir insandır. Onun doğulduğu şəhər işğal altındadır və o, 8 ildən çox cəza çəkib. Ona görə hər şey ədalətli idi və o qayıdıb Azərbaycanda yaşayır, orduda xidmət edir. Budur, bizim yanaşmamız. Ona görə, əlbəttə, biz çalışacağıq ki, bu məsələ də həll olunsun.

Mən dəfələrlə demişəm, dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti var. O dövlət ki, heç vaxt öz vətəndaşını darda qoymaz. Biz bütün məsələləri həll etmək üçün çalışırıq və çalışacağıq. Sizi bir daha ürəkdən salamlayıram. Sizinlə görüşmək həmişə mənim üçün xoşdur. Burada bizim görkəmli incəsənət xadimləri əyləşmişlər. Onlarla da müxtəlif tədbirlərdə, o cümlədən Ağdam rayonunda görüşlərim olur. Sizə də öz hörmətimi çatdırmaq istəyirəm. Sağ olun.

X X X

Görüşdə iştirak edən rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və incəsənət xadimləri göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildirdilər.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2014, 6 avqust

**Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Ağdamdakı “N” sayılı hərbi hissədə
olub**
(6 avqust 2014-cü il)

Avqustun 6-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ağdam və Bərdə rayonlarına səfər edib.

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev əvvəlcə Ağdamdakı “N” sayılı hərbi hissəyə gəldi.

Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə raport verdi.

Məlumat verildi ki, təmas xəttində yerləşən bu hərbi hissədə əsgərlərin və zabidlərin xidməti üçün hərtərəfli şərait yaradılıb.

Ali Baş Komandan İlham Əliyev komanda müşahidə məntəqəsindən düşmənin mövqelərini izlədi.

Sonra Prezident döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən xüsusilə fərqlənmiş bir qrup hərbciyə qiymətli hədiyyələr təqdim etdi.

Dövlət başçısı hərbcilərlə görüşdü və döyüşdə fərqlənmiş hərbi qulluqçular qarşısında çıxış etdi.

**Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
çıxışı**

- Bu gün təmas xəttində vəziyyətlə tanış oluram. Müdafiə Nazirliyi müntəzəm olaraq operativ məlumat verir. Vəziyyət tam nəzarət altındadır. Bizim mövqələrimiz möhkəmdir, güclüdür və təmas xəttində Azərbaycan ordusu tam üstünlüyü əldə edib.

Azərbaycan ordusunun peşəkarlığı, döyüş qabiliyyəti artır, Azərbaycan əsgər, gizir və zabidləri Vətənə ləyaqətlə xidmət edirlər, öz Vətəninə sadıqdırlar. Bizim bütün hərbi hissələrimizdə, xüsusilə ön cəbhədə yerləşən hərbi hissələrdə ruh yüksəkliyi var və Azərbaycan əsgərinin vətənpərvərlik hissləri çox yüksəkdir, möhkəmdir. Biz bundan sonra da öz döyüş potensialımızı artıracağıq. Hazırda Azərbaycan ordusunun maddi-texniki təchizatı ən yüksək səviyyədədir. Son vaxtlar əldə etdiyimiz silah, texnika deməyə əsas verir ki, biz istənilən vəzifəni icra edə bilirik.

Son vaxtlar həm Azərbaycanda müasir silah və texnika istehsal olunur, eyni zamanda, xarici mənbələrdən aldığımız avadanlıq, texnika, silah-sursat ən müasir standartlara cavab verir. Hava hücumuna qarşı ən müasir qurğular əldə ediləndir. Ordumuzda ən güclü artilleriya qurğuları vardır. Böyük dəqiqliyə və çox böyük dağıdıcı qüvvəyə malik olan raket sistemləri, döyüş və nəqliyyat helikopterləri, döyüş təyyarələri, zirehli texnika, tanklar – bütün bunlar bu gün Azərbaycan ordusunun potensialını təşkil edən amillərdir. Bu gün Azərbaycan ordusu düşmənin istənilən obyektini məhv edə bilər. Bunu biz də bilirik, Azərbaycan xalqı da, düşmən də bilməlidir. Bu gün ancaq Azərbaycan dövlətinin siyasəti sayəsində bölgədə sabitlik hələ ki, təmin edilir. Azərbaycan sabitləşdirici ölkədir. Biz bu gün öz imkanlarımızı artıraraq daha da güclü orduya malik oluruq və bu ordu istənilən vaxtda, istənilən vəzifəni icra edə bilər.

Bu gün təmas xəttində olarkən son günlər ərzində baş vermiş hadisələri də yada salırıq. Düşmən, erməni işğalçı qüvvələri bir həftə bundan əvvəl qorxaqcasına, namərdcəsinə gecə vaxtı bizim mövqələrimizə hücum etmişlər. Biz itki vermişik, əsgərlərimiz şəhid olmuşlar. Allah bütün şəhidlərə rəhmət eləsin, onların ailələrinə, yaxınlarına səbir versin. Ancaq, eyni zamanda, düşmən layiqli cavab aldı. Həmişə olduğu kimi, erməni tərəfi öz itkilərini gizlədir. Ancaq biz bilirik ki, onlarla işğalçı məhv edilmişdir və bu əməliyyatlarda xüsusi rəşadət, cəsarət, peşəkarlıq göstərən əsgər, gizir və zabidlər bu gün bu masa arxasında əyləşmişlər. Mən onları təltif etmişəm. Göstərdiyiniz cəsarətə görə, peşəkarlığa görə sizə Azərbaycan xalqı adından öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm və əminəm ki, bundan sonra da bütün döyüş tapşırıqlarını ləyaqətlə icra edəcəksiniz.

Bu gün düşmən panikadadır, isterikadadır. Biz bunu bilirik. Bizim kifayət qədər imkanlarımız var ki, qarşı tərəfdə nələr baş verdiyini bilək. Biz tam şəkildə hərbi və mənəvi üstünlüyü əldə etmişik. Biz öz torpağımızdayıq. Bir həftə bundan əvvəl həlak olmuş şəhidlərimiz öz torpağında şəhid olmuşlar. Sual olunur: erməni əsgərinin – işğalçı qüvvələrin əsgərinin Ağdam ərazisində nə işi var? Bu gün Ermənistanın faşist rəhbərliyi, hərbi xunta öz ölkəsini uçuruma aparır. Onlar bizim torpaqlarımızı işğal ediblər, eyni zamanda, bütün Ermənistanı işğal ediblər. Erməni xalqı kriminal, korrupsioner rəhbərlikdən öz canını qurtarmalıdır. Əks təqdirdə Ermənistanı böyük fəlakətlər gözləyir. Əgər Ermənistan faşist dövləti öz çirkin əməllərindən əl çəkməsə, erməni dövlətinin mövcudluğu sual altına düşə bilər.

Bu gün biz yaxşı bilirik ki, Ermənistan dövləti tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaranıbdir. İrəvan xanlığı, Zəngəzur, Göyçə mahalı bizim tarixi torpağımızdır. Biz azərbaycanlılar o torpaqlara qayıtmalıyıq və qayıdacağıq. Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməliyik. Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır. Həmişə belə olub, bu gün də belədir, sabah da belə olacaq. Sadəcə olaraq, 1990-cı illərin əvvəllərində baş vermiş hadisələr nəticəsində müvəqqəti olaraq torpaqlarımız işğal altına düşmüşdür. Ancaq biz öz suverenliyimizi bərpa edəcəyik. Bütün işğal edilmiş torpaqlarda, o cümlədən Şuşada, Xankəndidə Azərbaycan bayrağı qaldırılacaqdır. Bu, bizim məqsədimizdir. Bu məqsədə doğru gedirik və biz bu məqsədə çatmaq üçün daha da güclü ordu yaratmalıyıq.

Bu gün ölkəmizin iqtisadi, siyasi potensialı Ermənistandan qat-qat artıqdır, üstündür. Son illər ordu quruculuğu sahəsində görülən işlər nəticəsində biz hərbi üstünlüyü də əldə etmişik və öz potensialımızı getdikcə daha da artıracağıq. Münaqişənin həlli yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində mümkündür. Dağlıq Qarabağ Azərbaycan ərazisidir. Tarixi, əzəli Azərbaycan torpağıdır. Beynəlxalq hüquq normaları bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. Bütün dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanıyır. Biz heç vaxt Azərbaycan torpağında ikinci qondarma "erməni dövləti"nin yaradılmasına imkan verməyəcəyik, öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik: ya sülh yolu ilə, ya hərbi yolla. Biz hər iki variantda hazırıq. Son həftə ərzində və ondan əvvəlki dövrdə təmas xəttində müşahidə olunan mənzərə onu deməyə əsas verir ki, biz istənilən variantda hazırıq. Necə ki, siyasi və iqtisadi meydanda ermənilərə qalib gəlmişik, döyüş meydanında da onlara qalib gəlməyə qadirik. Biz güclü hərbi potensiala malikik. Artıq bu, müxtəlif vaxtlarda nümayiş etdirilib. Hərbi təlimlərdə və paradlarda bizim texnikamız nümayiş etdirilir. Amma bizim ən böyük gücümüz əsgərlərimizin cəsarəti, vətənpərvərliyi. Bu gün Azərbaycanda elə gözəl gənc nəsil yetişib ki, onların hamısı Ali Baş Komandanın əmrini gözləyir. Son hadisələr də bunu göstərir. Hətta hərbi işindən kənarında olan insanlar da öz fikirlərini, istəklərini bildirirlər, könüllü olaraq cəbhə bölgəsinə getmək istəyirlər. Bu, məni çox sevindirir və onu göstərir ki, Azərbaycanda vətənpərvərlik ruhu yüksəkdir. Mənəvi üstünlük bizim tərəfimizdədir. Ermənistandan isə son hadisələrdən sonra əhali kütləvi köçə başlamışdır. Onsuz da son illər ərzində Ermənistanı orta hesabla ildə 70-80 min vətəndaş həmişəlik tərk edirdi. Ancaq son günlər ərzində bu köç daha da güclü olmuşdur. Yəni onlar bizdən qorxurlar, panikadadırlar. Özləri etiraf edirlər ki, xarici yardım olmadan Ermənistanın müstəqilliyini saxlaya bilməzlər. Açıq şəkildə etiraf edirlər ki, xarici qüvvələrə güvənirlər. Biz isə öz xalqımıza, öz gücümüzdə güvənirik. Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik və etməliyik. Azərbaycan xalqı öz ordusunu sevir, ona inanır, güvənir. Siz ordumuzun inkişafında böyük xidmətlər göstərmisiniz. Bizim, əlbəttə, bütün hərbi hissələrimizdə xidmət edən əsgər, gizir və zabitlər çox böyük qiymətə layiqdirlər. Ancaq sizin əməliyyatlarınızın, xüsusi təyinatlı bölmələrdə xidmət edən əsgər və zabitlərimizin xüsusi xidməti vardır. Siz hər an öz həyatınızı risk altına salırsınız, böyük qəhrəmanlıq göstərirsiniz. Mən bunu yüksək qiymətləndirirəm və istəyirəm Azərbaycan xalqı da bilsin ki, bizim necə gözəl döyüşçülərimiz, qəhrəmanlarımız var.

Sizin gələcək fəaliyyətiniz uğurlu olacaqdır. Bizim işimiz haqq işidir. Biz öz torpağımızda yaşayırıq. Bura Azərbaycan torpağıdır. Buradan bir neçə kilometr məsafədə yerləşən Ağdam şəhəri də Azərbaycan torpağıdır, Xankəndi də, Şuşa da, bütün digər işğal edilmiş torpaqlar da. Ağdam şəhərini erməni quldurları, vəhşiləri yerlə-yeksan ediblər. Buradan Ağdam şəhərinin qalıqları açıq-aydın görünür. İki binadan başqa bütün binalar dağıdılıb. Biz Ağdam şəhərini bərpa edəcəyik. İşğal edilmiş, dağılmış bütün şəhərləri bərpa edəcəyik. Biz o torpaqlara qayıdacağıq, biz bu fikirlə yaşayırıq və yaşayacağıq. Münaqişə öz həllini tapmayana qədər daim öz prinsiplial mövqeyimizi nümayiş etdirəcəyik və təmas xəttində üstünlük daim bizdə olacaqdır.

Göstərdiyiniz qəhrəmanlığa görə sizi bir daha təbrik edirəm, sizə öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Mən hərbi hissələrdə tez-tez oluram. Təmas xəttində də, bu bölgədə də, digər mövqələrdə də olmuşam. Bir daha demək istəyirəm ki, mənə operativ məlumat verilir. Ancaq bu gün gəlmişəm ki, sizinlə birlikdə bu səngərlərdə olum, sizə öz sözümlü deyim və Azərbaycan xalqını buradan əmin edirəm ki, Azərbaycan Ordusu Azərbaycan dövlətini qoruyur və öz məqsədinə çatacaq. Biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik.

Sizi şəərəfli xidmətinizdə bir daha salamlayıram və sizə bu şəərəfli işdə yeni uğurlar arzulayıram.

Mayor İMANOV çıxış edərək təşəkkürünü bildirdi: Cənab Ali Baş Komandan, silahdaşlarım adından orduya göstərdiyiniz qayğıya görə Sizə təşəkkür edirik. Hər an verdiyiniz hər bir əmri yerinə yetirməyə hazırıq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun.

Mayor İMANOV: Sağ olun. Azərbaycan Respublikasına xidmət edirəm!

X X X

Əsgər və zabitlər Ali Baş Komandan ilə xatirə şəkli çəkdirdilər.

Sonra Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev operativ müşavirə keçirdi.

Dövlət başçısına cəbhə xəttində ümumi vəziyyətlə bağlı məruzə edildi.

Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

AZƏRTAC
2014, 6 avqust

**Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tərtər, Ağdam və Bərdə rayonlarında olub:
Ağdam rayonunun təmas xəttində yerləşən Mahrızlı kəndinin sakinləri ilə görüş**
(1 may 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva mayın 1-də cəbhə bölgəsinə səfər çərçivəsində Ağdam rayonunun təmas xəttində yerləşən Mahrızlı kəndinə gəldilər.

Dövlətimizin başçısı və xanımı Ermənistan ordusunun vəhşilikləri nəticəsində kənddə yaranmış vəziyyətlə tanış oldular, sakinlərlə görüşdülər.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Sizi ürəkdən salamlayıram. Sizə öz hörmətimi, məhəbbətimi ifadə edirəm. Siz burada düşmənlə üz-üzə olan kənddə yaşayırınsınız, yaradırsınız, qurursunuz. Azərbaycan xalqı sizinlə fəxr edir.

Mahrızlı sakini Allahverdi Məmmədov: Cənab Prezident, Siz təyyarənin pilləkənindən düşəndə, fəxri qarovulun qarşısından keçəndə, ingilis dilində çıxış edəndə mən fəxr edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Mən gəlmişəm ki, bu ağır günlərdə sizinlə bərabər olum, sizə öz dəstəyimi, hörmətimi, məhəbbətimi ifadə edirəm. Bilirsiniz ki, aprel ayının əvvəlində Ermənistanın silahlı təxribatı nəticəsində bizim mövqələrimizə hücum çəkildi, biz şəhid verdik, o cümlədən mülki əhali arasında həlak olanlar olmuşdur. Ermənistan görəndə ki, təmas xəttində, döyüşdə məğlub olur, bax, bu çirkin əməllərə əl atır. Yenə də mülki əhalini hədəfə götürür, necə ki 1990-cı illərin əvvəllərində. O vaxt da mülki əhali ilə müharibə aparırdı. Əliyalın əhali ilə müharibə aparmaq böyük hərbi cinayətdir. Ancaq Azərbaycan Ordusu onlara layiqli cavab verdi, yerinə oturdu. Təmas xəttində tam üstünlük əldə etmişik. Bu gün hərbi hissədə olarkən hərbiçilər mənə bir daha məruzə etdilər. Gedən döyüşlərlə, indiki vəziyyətlə bağlı, əlbəttə ki, məlumatım var. Qəhrəman Azərbaycan Ordusu bir daha öz gücünü göstərdi. Mən dəfələrlə demişəm, bu gün də demək istəyirəm ki, Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır, Vətəni ləyaqətlə qoruyur, düşmənlə layiqli cavab verir. Əgər bir daha bizə qarşı təxribat, o cümlədən silahlı təxribat törədilsə, yenə də Azərbaycan Ordusu öz sözünü deyəcək.

Dağılmış bu evlər erməni faşizminin təzahürüdür. Görün, bu evləri nə günə qoyublar. Orada yaşayanlar, onlar necə olacaqlar? Onlara əlbəttə ki, Azərbaycan dövləti öz dəstəyini göstərəcəkdir. İndi komissiya işləyir, aktlaşma gedir. Bütün dəymiş ziyan qeydə alınır və Azərbaycan dövləti bu evlərin bərpası, tamamilə dağılmış evlərin tikintisi üçün vəsait ayıracaq. Mən onu təşkil edəcəyəm, siz narahat olmayın, bütün dəymiş ziyana kompensasiya veriləcək və dağılmış evlər bərpa olunacaq, yenidən tikiləcək.

Tərtər və Ağdam rayonlarında 500-dən çox evə ziyan dəyib, 100-dən çox ev tamamilə dağıdılıb. Budur, erməni faşizminin eybəcər sifəti. Azərbaycan Ordusu heç vaxt mülki əhaliyə qarşı müharibə aparmamışdır, aparmır və aparmayacaq. Ancaq Ermənistan, görün hansı çirkin işlərlə məşğuldur.

Bu yaxınlarda buraya bir qrup xarici jurnalist ezam olunmuşdur. Onlar bütün bu dağıntıları gördülər, çəkildilər, lentə aldılar. Bu, sənəddir və bu sənəd əsasında biz hüquqi müstəvidə öz addımlarımızı atacağıq. Azərbaycan Ordusu Azərbaycanı, Azərbaycan vətəndaşlarını qoruyur. Siz, düşmənlə üz-üzə yerləşən kəndlərdə yaşayan insanlar böyük cəsarət nümayiş etdirirsiniz. Sizin yaşamağınız, fəaliyyətiniz, öz torpağımıza bağlılığınız hər bir vətəndaş üçün bir nümunə olmalıdır. Düşməndən qorxmadan burada öz torpağınızda yaşayın. Biz öz torpağınızda yaşayırıq. Bizim başqa ölkələrin torpağında gözümüz yoxdur, heç vaxt torpaq iddiasında olmamışıq. Ancaq imkan verə bilmərik ki, bizim torpaqlarımız işğal altında qalsın.

Əminəm ki, işğala son qoyulacaq, Ağdam rayonu da, digər rayonlar da tamamilə azad olunacaq. Çünki bu gün Azərbaycan həm siyasi, həm iqtisadi, həm də hərbi sahələrdə tam üstünlük əldə edib. Aprelin əvvəlində Ermənistan tərəfindən bizə qarşı törədilən silahlı təxribatın qarşısını alan Azərbaycan Ordusu bir daha gücünü göstərdi. Düşmənlə layiqli cavabı aldı və əminəm ki, bundan sonra özü üçün lazımı nəticələr çıxaracaq.

Biz indi güclü mövqedəyik. Bizim işimiz haqq işidir. Beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsipləri bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. Artıq bütün dünya bilir ki, bizim torpaqlarımız işğal altındadır. Əgər müstəqilliyimizin ilk illərində erməni lobbisi və satılmış ermənipərəst dünya siyasətçiləri tərəfindən münafiqə ilə bağlı təhrif olunmuş fikir var idisə, bu, artıq yoxdur. Artıq hamı bilir, sənədlər var, sübutlar var. Biz siyasi və diplomatik sahələrdə böyük iş aparmışıq, beynəlxalq təşkilatları, dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmışıq. İndi hamı bilir ki, Azərbaycan torpaqları işğal edilib. Artıq bu məsələ ilə məşğul olan vasitəçilər də deyirlər ki, bu vəziyyət dözülməzdir. Biz bunu iyirmi ildən çoxdur ki, deyirik. Vəziyyət dəyişib. Təmas xətti artıq əvvəlki təmas xətti deyil. Bunu hamı bilir.

Ərazi bütövlüyü hər bir ölkə üçün əsas prinsipdir. Bizim ərazi bütövlüyümüz toxunulmazdır, bərpa olunmalıdır, bərpa ediləcəkdir. Yaxşı olardı ki, bu, danışıqlar yolu ilə olsun. Biz buna çalışırıq. Hesab edirəm ki, danışıqlar masasında bizim mövqeyimiz indi daha da möhkəmdir. Bu gözəl vəziyyəti yaradan şanlı Ordumuza eşq olsun! Ordumuzun sizin kimi əsgərləri var, öz yerindən tərpənmirlər. Baxmayaraq ki, başınızın üstündən mərmilər uçar, evlər dağılır, insanlar həlak olur, yaralanır, siz burada durmusunuz, möhkəm də duracaqsınız.

Kənd sakini Südeyif Məhərrəmov göstərdiyi diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına sakinlərin minnətdarlığını çatdıraraq dedi: Möhtərəm cənab Prezident, Ali Baş Komandan. Ağdam əhalisi adından, təmas xəttində yaşayan bütün insanlar adından bizimlə görüşə gəldiyiniz üçün Sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk.

Aprel ayının əvvəllərində erməni militaristlərinin, mənfur ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi təxribatın qarşısını Azərbaycan Ordusu layiqincə aldı. Biz bunu dəstəkləyirik, bu yerdə bərk dayanmışıq. Bizə arxayın ola bilərsiniz, möhtərəm cənab Prezident, Ali Baş Komandan. Sizin bütün xarici və daxili siyasətinizi bəyənilirik, öz yerimizdəyik, heç bir yerə də getməyəcəyik. Biz Sizinlə, Ordumuzla fəxr edirik.

Sakin Sevil Qarayeva: Hörmətli Prezident, arzu edirəm Ağdam alınsın, Siz gələsiniz və Sizin gəlişinizə çoxlu qurbanlar kəsək. Başınız Murov dağı kimi uca olsun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.- 2016.- 3 may.-№ 94.-S.3-4.

Ağdamın Quzanlı qəsəbəsində ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Tərtərə səfərlərini başa çatdıraraq Ağdam rayonuna gəlirlər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı və xanımı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində ucaldılmış abidəsinin önünə gül dəstələri qoyublar.

Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Raqub Məmmədov Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya son vaxtlar rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Ağdam rayonunda da geniş bərpa və yenidənqurma işləri davam etdirilir. Sosial təyinatlı layihələrin icrası diqqət mərkəzində saxlanılır, yol infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı tədbirlər görülür. Bundan əlavə, rayonun müxtəlif kəndlərində həm məktəb, həm də uşaq bağçalarının tikintisi və yenidən qurulması həyata keçirilir.

Dövlətimizin başçısına və xanımına gələcəkdə Ağdamda inşası nəzərdə tutulan istehsal təyinatlı müəssisələr barədə də məlumat verildi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Prezident İlham Əliyev Ağdamda Heydər Əliyev Mərkəzinin açılışında iştirak edib
(3 dekabr 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva dekabrın 3-də Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində Heydər Əliyev Mərkəzinin açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xalqımızın tarixində müstəsna xidmətləri olan ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə ölkəmizdə silsilə tədbirlər həyata keçirilir. Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində yeni inşa olunan Heydər Əliyev Mərkəzi də bu tədbirlərin ardıcıl xarakter aldığı nümayiş etdirir. Bu, ilk növbədə, Ağdam sakinlərinin dahi rəhbərin xatirəsinə dərin ehtiramının əlamətidir.

Yeni Mərkəzin yaradılması həm də ulu öndər Heydər Əliyevin zəngin və çoxşaxəli siyasi və dövlətçilik irsinin təbliğində mühüm rol oynayır. Mərkəzdə ulu öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən fotolar və eksponatlar yer alıb. Burada dünyanın nüfuzlu siyasi xadimlərindən biri olan Heydər Əliyevin məqsədyönlü siyasi fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun möhkəmləndirilməsi, müstəqilliyin ilk illərində ölkəmizdə vətəndaş müharibəsinin qarşısının alınması, ağır böhran keçirən ölkə iqtisadiyyatının inkişaf yoluna çıxarılması və ordu quruculuğu istiqamətində həyata keçirilən mühüm tədbirləri əks etdirən fotolar və sənədlər nümayiş olunur. Bu cür mərkəzlər Azərbaycanın əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və hazırda uğurla davam etdirilən inkişaf strategiyasının mahiyyətinin öyrənilməsinə real zəmin yaradır.

Prezident İlham Əliyev Mərkəzin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Mərkəzlə tanışlıq zamanı dövlətimizin başçısına və xanımına məlumat verildi ki, ümumi sahəsi 1900 kvadratmetr olan binanın inşası yüksək səviyyədə həyata keçirilib. Mərkəzdə Ulu Öndərin mənalı həyatının və çoxşaxəli dövlətçilik fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən materiallar nümayiş olunur. Burada Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinə dair tarixi sənədlərə də geniş yer verilib. Ümummilli Liderin uşaqlıq, gənclik və tələbəlik illəri, həmçinin sovet dövrünə və müstəqillik illərinə aid müxtəlif fotoları maraqla qarşılanır. Bu fotolarda ümummilli lider Heydər Əliyevin istər sovet hakimiyyəti illərində, istərsə də müstəqillik dövründə Azərbaycana rəhbərlik edərkən ölkəmizin inkişafına xüsusi diqqət göstərməsi dolğun əksini tapıb. Dahi şəxsiyyətin hakimiyyətdə olduğu illərdə bölgələrimizə, o cümlədən Ağdama səfərləri bunun bariz nümunəsidir.

Ulu Öndərin ölkədəki müxtəlif obyektlərin açılışında iştirakı, ictimaiyyətin nümayəndələri, ziyalılar və zəhmətkeşlərlə görüşlərinin əks olunduğu fotolar da maraq doğurur. Rəqs zalının, kompüter otağının, xalçaçılıq dərnişinin, elektron kitabxananın yaradıldığı Heydər Əliyev Mərkəzində müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün 130 yerlik iclas zalı da var. Bundan əlavə, mərkəzdə 3D kino zalı, 20 nəfərlik konfrans zalı, rəsm otağı, kompüterlərlə və ən müasir avadanlıqla təchiz olunan xidməti otaqlar fəaliyyət göstərir.

Mərkəzdə şanlı ordumuzun aprel döyüşləri zamanı qəhrəmanlığını əks etdirən fotoşüşə də yaradılıb. Fotoşəkillərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin döyüş əməliyyatları zamanı göstərdiyi şücaət və mərdlik əks olunub.

Son vaxtlar Heydər Əliyev mərkəzlərində yeni ailə quran gənclərin nikah mərasimlərinin təşkili kimi xoşməramlı tədbirlər də keçirilir. Ağdamdakı Heydər Əliyev Mərkəzində də bu məqsədlə vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı otağı yaradılıb. Burada nikah bağlayan gənclərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada tibbi müayinəsi və onlara tibbi arayışın verilməsi də həyata keçiriləcək.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Ağdam rayonunda Bayraq Muzeyinin açılışı olub
(3 dekabr 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva dekabrın 3-də Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində yeni inşa edilmiş Bayraq Muzeyinin açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı muzeyin binasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Ötən əsrin əvvəllərində Xalq Cümhuriyyətinin atributu olmuş üçrəngli, ay-ulduzlu bayrağın yenidən Azərbaycanın müstəqillik rəmzinə çevrilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətləri sayəsində mümkün olub. Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpasından sonra milli bayrağımız ilk dəfə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən Naxçıvanda qaldırıldı. İndi bu bayraq dünyanın ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarında, mötəbər mərasimlərdə dalğalanır və hər bir azərbaycanlı dövlət bayrağını özünün qürur mənbəyi hesab edir. Bu mühüm amili şərtləndirən əsas səbəblərdən biri də Prezident İlham Əliyevin dövlət atributlarımıza xüsusi ehtiramla yanaşmasıdır. Fərəhli haldır ki, paytaxt Bakıdan sonra əksər bölgələrimizdə də üçrəngli bayrağımızın şərəfinə muzeylər yaradılır, xüsusi layihələr həyata keçirilir.

Muzeylə tanışlıq zamanı Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya məlumat verildi ki, inşaat işləri bu il ərzində həyata keçirilib. Muzeyin ümumi sahəsi 300 kvadratmetr olan binasında 146 eksponatın sərgilənməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Bayraq Muzeyində tariximizin müxtəlif dövrlərinə aid eksponatlar, Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin bayraqları, xəritələr, konstitusiyalar, orden və medallar, bir sözlə, müxtəlif dövlət rəmzləri qorunur.

Muzeydə müstəqillik dövrümüzün tarixi hadisələrinə də geniş yer verilib. Bütün bunlar həm Ağdam gənclərində, həm də rayona gələn qonaqlarda şanlı tariximiz haqqında geniş təsəvvür yaratmağa imkan verir. Bu, həm də cəbhə bölgəsində yaşayan soydaşlarımızda, xüsusilə də gənc nəsildə vətənpərvərlik hisslərinin daha da güclənməsinə xidmət edir.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Ağdamın Quzanlı qəsəbəsində Muğam Mərkəzinin təməli qoyulub
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Ağdam Muğam Mərkəzinin təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ağdam Muğam Mərkəzi Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə tikiləcək.

“Azəraqrartikinti” ASC-nin sədri Ağalar Vəliyev məlumat verdi ki, Mərkəzin tikintisi üçün rayon icra hakimiyyəti tərəfindən Xındırstan-Quzanlı avtomobil yolunun kənarında böyük torpaq sahəsi ayrılıb. Mərkəzin binasının ümumi sahəsi 1800, ümumi daxili sahəsi isə 1580 kvadratmetr olacaq. Ərazidə 60 avtomobil üçün dayanacaq tikiləcək. Binada 328 yerlik zal, foye, qalereya, dekorasiya, qrim, gözləmə və dərslər otaqları yaradılacaq.

Xalqımızın zəngin milli-mənəvi sərvəti olan muğamın təbliğinə və onun yaşadılmasına xidmət edəcək bu mühüm layihə də ölkəmizdə musiqi mədəniyyətinin inkişafına öz töhfəsini verəcək.

Prezident İlham Əliyev Ağdam Muğam Mərkəzinin təməlini qoydu.

Dövlətimizin başçısı Mərkəzin inşasının keyfiyyətlə və vaxtında başa çatdırılması ilə bağlı tapşırıqlarını verdi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Düşmənin atəşi nəticəsində Ağdamda ziyan dəymiş evlərin tikintisi və bərpa işləri ilə tanışlıq
(3 dekabr 2016-cı il)

Bu ilin aprelinde Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhənin təmas xəttində törətdiyi təxribat nəticəsində mülki obyektlərə, evlərə ciddi ziyan dəymişdi. Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Ermənistan silahlı qüvvələri ilə təmas xəttində yerləşən Ağdamın Mahrızlı kəndində də olarkən vəziyyətlə maraqlanmışdılar. Dövlətimizin başçısı əhaliyə dəyən ziyanın aradan qaldırılması, evlərin bərpa və yenidən qurulması ilə bağlı tapşırıqlarını vermişdi. Ordumuzun aprel döyüşlərində qazandığı parlaq qələbə insanlarda da böyük ruh yüksəkliyi yaratmış, onlar da Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında hər an doğma torpaqlar uğrunda mübarizəyə qalxmağa hazır olduqlarını bildirmişdilər. Sakinlərin hərbi əməliyyatlar zamanı dağıdılmış evləri artıq qısa vaxtda yenidən tikilib və bərpa olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Ağdam rayonuna səfərləri çərçivəsində Mahrızlı kəndinə gələrək evlərdə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Mahrızlı kəndində Bakir Hüseynovun yeni tikilmiş evinə baş çəkdi.

Hərbi əməliyyatlar zamanı Ağdam rayonunda ümumilikdə 743 ev dağıdılıb. Ermənistan silahlı qüvvələrinin Ağdam və Tərtər rayonlarını intensiv atəşə tutması nəticəsində mülki əhaliyə dəymiş ziyanın aradan qaldırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında dövlətimizin başçısının müvafiq Sərəncamına və Prezidentin ehtiyat fondundan ayrılan vəsait hesabına görülən tədbirlər nəticəsində 5-i üçotaqlı, 3-ü dördotaqlı olmaqla 8 ev yenidən tikilib, 15 ev tamamilə bərpa olunub, 27 ev əsaslı təmir edilib, 693 evdə cari təmir işləri görülüb. Bundan əlavə, bir məktəb və iki uşaq bağçasında əsaslı təmir işləri həyata keçirilib.

Sonra Azərbaycan Prezidenti və xanımı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdülər.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

**Prezident İlham Əliyevin
çıxışı**

-Biz elə bu həyətdə may ayının 1-də görüşmüşdük. O vaxt burada evlər dağılmışdı, mənzərə çox acınacaqlı idi. Bu gün isə 7 ay keçəndən sonra artıq yeni tikilmiş evə baxırıq. Azərbaycan dövləti qısa müddət ərzində lazım olan bütün tədbirləri görüb. Təkcə Ağdam rayonunda 700-dən çox ev yenidən tikilib, əsaslı bərpa edilib və cari təmir işləri aparılıb.

Mən mayın 1-də burada olarkən demişdim ki, vətəndaşlar narahat olmasınlar, Azərbaycan dövləti bütün lazımı işləri görəcək. Belə də oldu, yararsız vəziyyətdə olan bütün evlər, binalar 6-7 ay ərzində bərpa edildi. Ağdam rayonunda 700-dən çox, Tərtər rayonunda 250-yə yaxın ev təmir edildi və tikildi. Cəmi 6-7 ay ərzində. Bu, ilk növbədə, dövlətimizin gücünü göstərir ki, biz bunu etməyə qadirik. Digər tərəfdən, bu, apardığımız siyasətin nəticəsidir, onun təzahürüdür. Çünki bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır və dövlət həmişə öz vətəndaşını qoruyur, onun problemlərini həll etməyə çalışır. Bir neçə ay ərzində belə geniş quruculuq işlərinin aparılması bir daha bizim siyasətimizi göstərir.

O vaxt biz burada olarkən aprel döyüşlərindən cəmi 1 ay keçmişdi. Aprel döyüşləri bizim böyük tarixi qələbəmizdir. Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Ordusu bir daha öz gücünü göstərdi - həm vətəndaşlar, həm hərbcilər. Hərbcilər döyüş meydanlarında qəhrəmanlıq, şücaət göstərmişlər, düşməne layiqli cavab vermişlər, işğal edilmiş ərazilərimizin bir hissəsini azad etmişlər. Vətəndaşlar isə bax burada, bu yerdə, o vaxt dağılmış bu evin önündə möhkəm dayanaraq düşməne Azərbaycan xalqının iradəsini göstərdi. Göstərdi ki, Azərbaycan xalqı heç nədən qorxmur. Azərbaycan xalqı öz vətəndə yaşayır və yaşayacaq. Cəbhəyanı bölgələrdə yaşayan vətəndaşların bir nəfəri yerindən tərpənmədi. Ermənilər işğal edilmiş torpaqlarımızın bir hissəsindən qaçıb getdilər, amma biz dayandıq, çünki biz öz torpağımızdayıq. Onlar isə başa düşürlər ki, öz torpaqlarında yaşamırlar.

Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməlidir. Bizim tarixi torpaqlarımız təkcə Dağlıq Qarabağın ərazisi deyil. İrəvan, Göyçə, Zəngəzur bizim tarixi coğrafiyamızdır, tarixi torpaqlarımızdır. Ermənistan vaxtilə bizim o torpaqlarda qanunsuz olaraq dövlət qurub, indi də bizim torpağımızda ikinci dövlət qurmaq istəyir. Azərbaycan xalqı heç vaxt buna imkan verməyəcək, aprel döyüşləri bir daha onu göstərdi. Onu göstərdi ki, biz heç vaxt bu vəziyyətlə barışmayacağıq, biz güclü dövlətik, güclü ordu yaratmışıq.

Azərbaycan bu gün dünya miqyasında böyük hörmətə malik olan ölkələrdən biridir və Azərbaycan vətəndaşları öz torpaqlarını qorumağa qadirdirlər.

Ona görə aprel döyüşlərində qələbəmiz bir daha demək istəyirəm ki, bizim - həm dövlətimiz, həm dövlətin bir qolu olan ordumuz, həm də vətəndaşlarımız üçün qəhrəmanlıq səhifəsidir. Bax, bu birlik bizdə var və əgər vətəndaşlar o vaxt bu qədər cəsarət göstərməsəydilər, əlbəttə ki, bu, bizim işimizə də mənfi təsir göstərə bilərdi. Vətəndaşlar öz cəsarəti ilə hərbiçilərimizə əlavə güc, inam verdilər. Hərbiçilərimiz də bildirdilər ki, onların arxasında Azərbaycan vətəndaşları yaşayır, onlar vətəndaşları qorunmalıdır.

Ermənistanın siyasi rəhbərliyi növbəti dəfə öz çirkin və eybəcər sifətini göstərmişdir. Necə ki, 1990-cı illərin əvvəllərində onlar mülki əhaliyə qarşı qəddarlıq, cinayət törətmişdilsə, bu dəfə də döyüş meydanlarından qorxaraq qaçan, öz məğlubiyyətini etiraf edən Ermənistan rəhbərliyi göstəriş verdi ki, mülki əhaliyə qarşı cinayət törədilsin. Biz heç vaxt mülki əhaliyə qarşı heç bir əməliyyat aparmamışıq. Bizim problemimiz işğalçı qüvvələrlədir. Onlar isə görəndə ki, artıq duruş gətirə bilmirlər, başladılar bizim kəndləri bombalamağa. Ümid edirdilər ki, bizim vətəndaşlar bundan narahat olaraq bu bölgələri tərk edəcəklər. Alınmadı. Çünki Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. Siz – bax burada yaşayan, aprel hadisələrində buradan tərpənməyən vətəndaşlar bizim qürur mənbəyimizsiniz, biz sizinlə fəxr edirik.

Ağdamlılar birinci Qarabağ müharibəsində böyük fədakarlıq, rəşadət göstərmişlər. Ən çox şəhid verən Ağdam rayonu olmuşdur. Siz bu dəfə də - aprel hadisələrində də böyük qəhrəmanlıq, rəşadət göstərmisiniz. Bütün Azərbaycan xalqı bunu bilir və sizinlə fəxr edir.

Bu gün isə tarixi bir gündür. Ona görə ki, o vaxt dağıdılmış evin yerində yenidən bu gözəl evin tikilməsi, digər evlərin tikilməsi, bərpası çox rəmzi mənə daşıyır. Bu, bizim növbəti qələbəmizdir. Ermənilər Dağlıq Qarabağda zəbt etdikləri torpaqlardan qaçaraq orada nəinki binaları təmir edə, heç cürət edib o yerlərə qayıda bilmirlər. Biz isə bütün bu işləri qısa müddət ərzində gördük. Nəyə görə? Çünki biz xalqımızın rifah halının yaxşılaşması üçün əlimizdən gələni edirik. Azərbaycan xalqı daha da yaxşı yaşamaqdadır. Azərbaycan dövləti həmişə, bütün zamanlarda xalqın yanındadır, onun arxasındadır. Əvvəlki illərdə də təbii fəlakətlər olub, zəlzələlər, daşqınlar baş verib. O hadisələr vaxtı da Azərbaycan dövləti vəsait ayırırdı. Həmin vəsait hesabına bütün evlər - minlərlə, bəlkə də on minlərlə ev bərpa edildi, yenidən tikildi. Bu dəfə də təkcə Tərtər və Ağdam rayonlarında mindən çox ev təmir edildi və tikildi.

Ağdam rayonunun uğurlu inkişafı hər bir Azərbaycan vətəndaşının işi olmalıdır. Çünki Ağdam rayonunun böyük hissəsi işğal altındadır və bizim nəzarətimizdə olan ərazilərdə quruculuq, abadlıq işləri aparılmalıdır. Son illər ərzində Ağdamda 18 köçkün qəsəbəsi tikilib. Artıq 10 ilə yaxındır ki, Azərbaycanda qaçqın-köçkün şəhərciyi anlayışı yoxdur. Bu gün Ağdamda 90 mindən çox əhali yaşayır. Bu da çox yaxşı, sevindirici haldır. Digər bölgələrdə məskunlaşmış vətəndaşlar qayıdır. Onlar üçün şərait yaradılır. İstərdim ki, daha çox ağdamlı qayıtsın. Dövlət öz dəstəyini göstərəcək.

Burada iqtisadi inkişafı ilə bağlı addımlar atılır. Xüsusilə kənd təsərrüfatı ilə bağlı. İnfrastruktur layihələri icra edilir. Bir neçə böyük kənd yolu layihəsi artıq icra olunubdur. Növbəti mərhələdə qalan layihələr icra ediləcək. Qazlaşdırma Ağdamda təxminən 100 faiz səviyyəsindədir. Ağdam rayonu bu göstəriciyə görə respublika üzrə bəlkə də ilk sıralardadır. Ağdam üçün xüsusi proqram nəzərdə tutulmuşdu və şadam ki, bu, icra edildi.

Digər infrastruktur layihələrinin icrası da gündəlikdədir. Növbəti mərhələdə suvarma ilə bağlı addımlar atılacaq. Yeni əkin sahələrini döviyyəyə cəlb etmək üçün praktiki addımlar atılır. Siz bilirsiniz ki, indi kənd təsərrüfatının inkişafı bizim üçün ən prioritet məsələlərdən biridir. Pambıqçılıq, baramaçılıq, taxılçılıq istiqamətində çox ciddi addımlar atılır. Gözəl də nəticələr var. Növbəti illərdə nəticələr daha da yaxşı olacaq. Çünki gələn il Ağdam rayonunda 3 min hektarda pambıq əkiləcək. Baramaçılıq üçün tut tingləri dövlət tərəfindən alınıb gətirilir və insanlara verilir. İş yerlərinin, yeni istehsalat sahələrinin yaradılması təmin ediləcək. Kənd təsərrüfatı texnikası, gübrələr, yanacaq verilir. Bütün lazımi addımlar atılır. Sahibkarlara kreditlər verilir ki, bu istiqamətdə inkişaf daha da sürətli olsun. Biz nəinki öz tələbatımızı daxili istehsal hesabına təmin etməliyik, həmçinin böyük ixracla xarici bazarlara da çıxmalıyıq. Biz buna nail olacağıq.

Yenə də deyirəm, bu gün çox əlamətdar, tarixi bir gündür. Çünki biz bu evin timsalında güclənən Azərbaycanı və onun mətin vətəndaşını görürük.

Mən bir daha sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm ki, siz o ağır günlərdə xalqa, dövlətə olan sədaqətinizi göstərmisiniz, qəhrəmanlıq göstərmisiniz. Bilin ki, Ağdam rayonunun inkişafı daim diqqət mərkəzindədir. Sizi bir daha salamlayır və təbrik edirəm.

X X X

Rayonun inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə ağıdamlılar adından minnətdarlığını bildirən 139 sayılı Ağdam köçkün məktəbinin direktoru Nəzakət MƏMMƏDOVA dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident, xoş gəlmisiniz.

Sizi Qarabağ torpağında, Ağdam torpağında görməkdən sonsuz qürur hissi duyuruq. İnanın səmimiyyətimizə, bu gün bizim sevincimizin həddi-hüdudu yoxdur. Çünki Siz yenidən vaxt tapıb rayonumuza təşrif buyurmusunuz.

Cənab Prezident, bir Ali Baş Komandan kimi aprel hadisələri zamanı cəbhə bölgəsinə ömür-gün yoldaşınız Mehriban xanımla səfərinizlə bir daha sübut etdiniz ki, Siz bizim arxamız, dayağımızsınız. Həmin səfər insanlarda inam, dəyanət hissini, əsgərlərimizdə isə döyüş əzmini qat-qat artırdı. Bunun nəticəsində düşmən öz layiqli cavabını aldı. Xalqımız, millətimiz bildi ki, onun önündə məhz Prezidenti, dövləti durur. Elə buna görə də heç kəs öz doğma yurd-yuvasından, ev-əşiyindən bir an olsun belə ayrılmadı.

Cənab Prezident, biz Sizə və Mehriban xanıma sonsuz təşəkkürümüzü bildiririk. Çünki aprel döyüşləri zamanı dağıdılmış evlərimiz, obyektlərimiz Sizin sayənizdə yenidən bərpa olundu. Mən üzümü Mehriban xanıma tutaraq deyirəm: Gərək öz ölkəni, Vətəninə nə qədər çox sevəsən, tanıyasan ki, onun tarixi-mədəni irsini, mədəniyyətini dünyada bu qədər yüksək səviyyədə tanıda biləsən. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi Sizin təşəbbüsünüzlə muğamın beşiyi olan Ağdamda bu gün Muğam Mərkəzinin təməlinin qoyulması da bu istiqamətdə atduğumuz vacib addımlardan biridir.

Cənab Prezident, bizim müqəddəs bir arzumuz var: İşğal olunmuş torpaqlarımıza tezliklə qayıtmaq! Biz əminik ki, o gün heç də uzaqda deyil.

Mən bir daha ağıdamlılar adından Sizə, əzizimiz Mehriban xanıma dərin minnətdarlığımızı bildirirəm. Çox sağ olun ki, gəldiniz, bizə, ağıdamlılara bu cür isti münasibət göstərdiniz. Qoy, bütün qələbələr və qalibyyətlər Sizin olsun. Allah sizləri qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun, təşəkkür edirəm.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.-2016.- 4 dekabr.-№ 269.- S.6-8.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ağdam rayonuna səfərə gəlib
(5 noyabr 2018-ci il)

Noyabrın 5-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Ağdam rayonuna səfərə gəliblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva ümummilli lider Heydər Əliyevin Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsinin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstələri qoydular.

Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənov rayonda görülən işlər barədə dövlətimizin başçısına və birinci xanıma məlumat verdi.

Prezident İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

AZƏRTAC
2018, 5 noyabr

**Ağdam rayonunda Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındırstan avtomobil yolunun
açılışı olub**
(5 noyabr 2018-ci il)

Noyabrın 5-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ağdam rayonunda əsaslı şəkildə yenidən qurulan Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındırstan avtomobil yolunun açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov görülən işlər haqqında dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Bu yol Prezident İlham Əliyevin 2017-ci ildə imzaladığı Sərəncama əsasən inşa edilib. Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındırstan avtomobil yolu 29 min nəfərin yaşadığı 14 yaşayış məntəqəsini birləşdirir. Ümumi uzunluğu 25,3 kilometr olan yolun hərəkət hissəsinin eni 6 metrdir. Yol iki hərəkət zolaqlı olmaqla 4-cü texniki dərəcəyə aiddir. İnşaat işləri çərçivəsində yol nişanları və göstərici lövhələr quraşdırılıb, cizgi xətləri çəkilib, avtobus dayanacaqları tikilib. Bu layihənin icrası yolboyu yerləşən yaşayış məntəqələrində yük və sərnişin daşınmasının yaxşılaşmasına imkan verəcək. Ağdamda 14 cəbhəyanı yaşayış məntəqəsini birləşdirən yolun yenidən qurulması ilə bağlı layihənin icrası həm də onu sübut edir ki, təmas xəttində yerləşən kəndlərimizin sosial-iqtisadi inkişafı daim dövlətimizin diqqət mərkəzindədir.

Prezident İlham Əliyevə yenidən qurulan, uzunluğu 5,4 kilometr olan Əfətli-Hacıturalı-Həsənخانli avtomobil yolu barədə də məlumat verildi.

Bildirildi ki, uzun müddət istismar olunmasına baxmayaraq, yolun əsaslı şəkildə təmir edilməməsi torpaq yatağının deformasiyaya uğramasına səbəb olmuş, hərəkət hissəsində qabarmalar, çalalar əmələ gəlmişdi. Aparılan yenidənqurma işləri nəticəsində bu problemlər tamamilə aradan qaldırılıb. Dördüncü texniki dərəcəyə aid və iki hərəkət zolaqlı yolun hərəkət hissəsi 6 metrdir. Tikinti işləri zamanı yolun altından suların ötürülməsi üçün mövcud suötürücü borular bərpa olunub, zəruri yerlərdə yeniləri qurulub. Yolboyu avtobus dayanacaqları qoyulub, nişanlar quraşdırılıb. Yeni yol 5 yaşayış məntəqəsinin 7 minə yaxın sakininə mənzil başına rahat və təhlükəsiz çatmağa imkan verəcək.

Dövlətimizin başçısına Tərtər-Hindarx avtomobil yolunun 18-41-ci kilometrlik hissəsi və Ağdam-Hindarx-Ağcabədi avtomobil yolunun 23-37-ci kilometrlik hissəsində görülən yenidənqurma işləri barədə də məlumat verildi.

Bildirildi ki, uzun illər təmir olunmadan istismar edildiyindən, həmçinin təbii amillərin təsirindən həmin avtomobil yollarının 37 kilometrlik hissələrində asfalt-beton örtüyündə aşınmalar, çatlar və bəzi hissələrdə çökmələr əmələ gəlmişdi. Tərtər-Hindarx və Ağdam-Hindarx-Ağcabədi avtomobil yolları 3-cü texniki dərəcəyə uyğun yüksək səviyyədə yenidən qurulub. Respublika əhəmiyyətli yolların bəzi hissələrində torpaq yatağı təbii relyeflə eyni səviyyədə olduğundan dağılmalar və çökmələr əmələ gəlmişdi. Bu səbəbdən yenidənqurma işləri zamanı torpaq yatağının qaldırılması işləri də görülüb. Respublika əhəmiyyətli Tərtər-Hindarx və Ağdam-Hindarx-Ağcabədi avtomobil yollarının 37 kilometrlik hissəsinin yenidən qurulması ilə yolboyu nəqliyyat əlaqəsi xeyli rahatlaşacaq, vətəndaşların Tərtər, Hindarx, Ağcabədi istiqamətinə gediş-gəlişi asanlaşacaq, yetişdirilən kənd təsərrüfatı məhsullarının bazarlara vaxtında çatdırılmasına imkan yaranacaq.

Məlumat verildi ki, bu bölgədə icra olunan yol layihələrindən biri də Ağcabədi rayonunda Hacıbədəlli-Perioğulları-Təzəkənd yolunun əsaslı şəkildə yenidən qurulmasıdır. Uzunluğu 18 kilometr olan yol respublika əhəmiyyətli Ağdam-Hindarx-Ağcabədi və Mingəçevir-Bəhrəmtəpə yolları ilə birləşir. Yolun əsaslı şəkildə bərpası yolboyu yerləşən üç yaşayış məntəqəsində 8 min nəfər əhalinin sosial rifah halına olduqca müsbət təsir edəcək. Layihəyə uyğun olaraq, bu yol 5-ci texniki dərəcədən 4-cü texniki dərəcəyə uyğun təkmilləşdirilib.

Dövlətimizin başçısı Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərvənd-Xındırstan avtomobil yolunun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2018, 5 noyabr

“Azərxałça”nın Ağdam filialı Qarabağ xalçaçılıq məktəbinin inkişafına mühüm töhfə verəcək
(5 noyabr 2018-ci il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva noyabrın 5-də “Azərxałça” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Ağdam filialının açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı “Azərxałça” ASC-nin Ağdam filialının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Son illər Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində həyata keçirilən davamlı islahatlarla əlaqədar ən qədim tətbiqi sənət növlərindən biri olan xalçaçılığa diqqət artır. Xalçaçılıq tarixən həm Azərbaycan xalqının məişətinin ayrılmaz hissəsi, həm də milli mədəniyyətinin bariz nümunəsi olub. Hər bir xalça toxunduğu yerin təbiəti, onu toxuyan insanların dünyagörüşü və inancları ilə bağlı simvolları əks etdirən sənət əsəridir. Ayrı-ayrı regionların coğrafiyası, tarixi, mədəni və dini mühiti xalçanın özünəməxsus ornament, kompozisiya və digər elementlərinə təsir göstərir. Bu mənada xalçaçılığın inkişafı tarixi, mədəni və maddi irsin qorunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu sahənin inkişafına xüsusi diqqət yetirən Prezident İlham Əliyevin qayğısı sayəsində artıq Horadiz, Şəmkir, Quba, Xaçmaz, İsmayilli və Lənkəranda xalça müəssisələri istifadəyə verilib. Ağdamla bərabər, Ağstafa, Qazax, Qəbələ və Tovuzdakı müəssisələr isə istifadəyə hazırdır.

Bu müəssisələri materialla təmin etmək üçün Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında yunəyirici-boyaq fabrikinin, Naxçıvan şəhərində, Qobustan, Şabran, Bərdə və Sabirabad rayonlarında 5 regional yun və boyaq bitkilərinin tədarükü məntəqəsinin inşası davam etdirilir. Artıq Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə Naxçıvan şəhərində, Qobustan, Şabran, Sabunçu, Abşeron, Kürdəmir, Biləsuvar, Goranboy və Tərtər rayonlarında xalça emalatxanalarının tikintisi və təchizatı işlərinə başlanıb. Bundan başqa, İsmayilli rayonunda daha bir xalça emalatxanası tikilir. Dövlətimizin başçısı bu emalatxananın tikintisi, avadanlıq və dəzgahlarla təchizatı, infrastrukturunun yaradılması üçün 2018-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan Prezidentin ehtiyat fondundan vəsait ayrılması barədə Sərəncam da imzalayıb. 2019-cu ildə əlavə olaraq, 10 şəhər və rayonda bu cür müəssisələrin tikintisi nəzərdə tutulub. Artıq istifadəyə tam hazır olan “Azərxałça” ASC-nin Ağdam filialı da bu sırada mühüm yer tutur.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva XIX əsrdə, eləcə də XX əsrin əvvəllərində Qarabağın müxtəlif bölgələrində toxunan nadir xalçalara baxdılar.

“Azərxałça” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov görülən işlərlə bağlı məlumat verərkən bildirdi ki, filialın binasının ümumi sahəsi 1250 kvadratmetrdir. Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsindəki Heydər Əliyev prospektində yerləşən binada tikinti işləri yüksək keyfiyyətlə aparılıb. Burada 150 toxucu və 14 inzibati-təsərrüfat işçisinin çalışması nəzərdə tutulub. İlk mərhələdə artıq 90 nəfər işə qəbul olunub.

Bildirildi ki, bina toxuculuq emalatxanası, rəssam otağı, anbar, yeməxana, tibb otağı, xalça satışı salonu və digər bölmələrdən ibarətdir. Emalatxanada müxtəlif ölçülü 43 dəzgahda Azərbaycan xalçaları toxunacaq. Əsasən Ağdam, Bərdə, Beyləqan, Cəbrayıl, Füzuli, Kəlbəcər, Qubadlı, Xocalı, Laçın, Şuşa və Zəngilan rayonlarının kəndlərində toxunan tarixi və orijinal Qarabağ xalça çeşnilərinin toxunmasına üstünlük veriləcək. Bu çeşnilər dünya muzeylərində, şəxsi kolleksiyalarda mühafizə olunan, həmçinin respublikamızın ayrı-ayrı bölgələrindən toplanılan qədim və orijinal xalçalar əsasında “Azərxałça”nın rəssamları tərəfindən hazırlanıb.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım xalçaçılarla görüşdülər.

Xalçaçıları salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Sizi bu gözəl xalça fabrikinin açılışı münasibətilə təbrik edirəm. Bu, sayca yeddinci fabrikdir. Proqramımızda Azərbaycanda 30 xalça fabrikinin tikilməsi nəzərdə tutulub, yeddincisi bu gün açılır. Çox şadam ki, biz Ağdam rayonunda buna nail ola bilmişik. Burada sizin üçün gözəl şərait, 150 iş yeri yaradılıb, işləyənlər də qadınlardır. Siz həm gözəl sənətimizi yaşadırsınız, həm də gözəl əsərlər yaradırsınız. Bu işlərə gənc qızlarımızı cəlb edirsiniz. Sizin fəaliyyətiniz çox yüksək qiymətə layiqdir. Ağdamın qədim xalçaçılıq məktəbi var. Burada qədim xalçalar da nümayiş etdirilir. İndi Sizin də əl işləriniz göz qabağındadır. Ona görə ki, xalça sənəti bu gün milli sənətimizdir, milli sərvətimizdir. Biz yaşadıırıq, yaşadacağıq. Sizin kimi insanlar, əlbəttə ki, bu gözəl sənəti əbədi yaşadacaqlar. Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

“Azərxaç” ASC-nin Ağdam filialının direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Ceyran ƏLİYEVƏ belə gözəl hədiyyəyə görə dövlətimizin başçısına və birinci xanıma xalçaçıların minnətdarlığını çatdıraraq dedi:

-Siz bu gün qədim Qarabağ, Ağdam torpağına xoş gəlmisiniz. Qarabağ tarixən dünyada ən çox üç sahə ilə tanınıb: Qarabağ xalçası, Qarabağ muğamı, Qarabağ atları. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbərlik etdiyi dövrlərdə bu üç sahə Ağdamda həmişə inkişaf etmiş və dünyada şan-şöhrət qazanıb.

Biz 25 il idi ki, Ağdamda Qarabağ xalçaları toxumurduq. Biz Bərdədə şəraitə uyğun vaxt işlədikdən sonra bu sənətdən ayrılmışdıq. Sizin Sərəncamınızla Ağdamda, Quzanlı qəsəbəsində bu böyük müəssisə yaradılıb və bu gün biz Qarabağ xalçaçılarının ixtiyarına verilib. Buna görə, cənab Prezident, Sizə və Mehriban xanıma çox dərin təşəkkürümüzü və minnətdarlığımızı bildiririk.

Mehriban xanım, Sizin Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin inkişafında və dünyada təbliğində misilsiz xidmətləriniz var. Sizin təşəbbüsünüzlə Azərbaycan xalçaçılıq sənəti UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs üzrə siyahısına daxil edilib. Buna görə biz Qarabağ xalçaçıları adından Sizə təşəkkür edirik.

Bizim Ağdamda çox böyük xalça fabrikimiz var idi. 1980-ci illərdə Ulu Öndərin Sərəncamı ilə tikilmişdi. Hətta Xocalıda, Şuşada, Ağdərə rayonunun Baş Güneypəyə kəndində, Ağdamın dörd kəndində bizim filiallarımız var idi. Orada 600 nəfərə qədər xalçaçı çalışırdı. Mənfur ermənilər rayonu işğal edəndən sonra biz Ağdamdan ayrıldıq.

Cənab Prezident, bu sənət Sizin Sərəncamınızla bu gün yenidən bərpa olunub. Ermənilər heç vaxt deyə bilməz ki, Qarabağ xalçaları onlarındır. Bir dəfə bir jurnalist mənə dedi ki, hansısa xarici ölkədə ermənilər Qarabağ xalçasını özlərininki kimi təqdim ediblər. Dedim ki, Qarabağ xalçasını qarabağlılardan başqa heç kəs toxuya bilməz.

Prezident İlham Əliyev. Bəli, düzdür.

Ceyran Əliyeva: Bu gün biz Qarabağ xalçaçıları Sizə çox böyük təşəkkür edirik. Ancaq bu, son olmayacaq. Əminəm ki, Sizin həyata keçirdiyiniz daxili və xarici siyasət nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad olunacaq. Biz yenidən Şuşada, Ağdamda, Xocalıda xalça sexləri açacaq, bu müəssisəni Quzanlı sakinlərinə verərək, gedib Ağdamda işləyəcəyik.

Mehriban xanım, biz Ağdamdan çıxarkən mən bir yadigar yaylıq gətirmişəm. Bu gün həmin yaylığı Sizə təqdim etmək istəyirəm.

Ceyran Əliyeva yaylığı birinci xanım Mehriban Əliyevaya təqdim etdi.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva: Çox sağ olun.

Prezident İlham Əliyev: Bu gün Ağdamda, Quzanlıda möhtəşəm Muğam Mərkəzi açıldı. İndi xalça fabriki açılır. Bu gün Ağdam Atçılıq Mərkəzinin də açılışı olacaq. Ona görə biz Ağdamı dünyada məşhur edən bu üç istiqamət üzrə bu gözəl tədbirləri bir gündə keçiririk. Bu gözəl xalça fabrikinin yaradılması münasibətilə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm.

Xalçaçılar: Çox sağ olun.

X X X

Sonra birinci xanım Mehriban Əliyeva müəssisədə toxunan ilk xalçanı kəsdi. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2018, 5 noyabr

Ağdam Muğam Mərkəzi istifadəyə verilib
(5 noyabr 2018-ci il)

Noyabrın 5-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə inşa olunan Ağdam Muğam Mərkəzinin açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı və birinci xanım Ağdam Muğam Mərkəzinin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdilər.

Qədim və zəngin mədəniyyətimizin vizit kartı muğam, eyni zamanda, xalqımızın malik olduğu milli mədəniyyətin koloriti, hər birimizin mənəvi və ruhi qidasıdır. Bütün azərbaycanlıların həyat hekayətinə çevrilən muğamın təbliğinə son illərdə istər ölkəmizdə, istərsə də onun hüdudlarından kənarında dövlət səviyyəsində yüksək diqqət göstərilir. Muğamın yaşaması, dünyada layiqincə təbliği və gələcək nəsillərə ötürülməsi baxımından son dövrlərdə yaradılan Muğam mərkəzlərinin müstəsna əhəmiyyəti var. Bu məsələdə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Ağdam rayonunda yaradılan Muğam Mərkəzi də böyük rol oynayır. 2008-ci ildə Bakıda və Ağcabədidə, 2010-cu ildə Füzulidə inşa olunan Muğam mərkəzləri ölkəmizdə muğamın inkişafına mühüm töhfələr verir.

Bəşəriyyətin şifahi və mənəvi irsinin incilərindən olan muğamın təbliği və inkişafı istiqamətində dövlətimiz tərəfindən son illərdə görülən sanballı işlərə Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu da tarixi töhfələr verir. Fondun həyata keçirdiyi layihələrin nəticəsidir ki, 2003-cü ildə UNESCO həm milli, həm də bəşər mədəniyyəti üçün Azərbaycan muğamının bədi dəyərini etiraf etdi. Muğam UNESCO-nun “Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri” siyahısına salınıb. Ötən illərdə Heydər Əliyev Fondu ilə Azərbaycan Televiziyasının birgə layihəsi əsasında “Muğam televiziya müsabiqələri”nin keçirilməsi bu əvəzsiz sənət nümunəsinin yaşadılması, xalqımızın qədim yaddaşından gələn muğamlarımızın qorunması istiqamətində mühüm hadisələr kimi tarixə düşüb.

Layihəni icra etmiş “Azərbayqartikinti” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasının sədri Ağalar Vəliyev dövlətimizin başçısına və birinci xanıma məlumat verdi ki, Ağdam Muğam Mərkəzinin inşasına 2016-cı ilin oktyabrında başlanılıb. İnşaat işləri bu ilin sentyabrında başa çatdırılıb. Muğam Mərkəzinin ərazisi 7782 kvadratmetr, tikintialtı sahəsi isə 1800 kvadratmetrdir. İkimərtəbəli bina yüksək zövqlə müasir səviyyədə inşa olunub. Burada qrim, gözləmə, texniki, inzibati, yardımçı və digər otaqlar yaradılıb. Mərkəzdə musiqi alətlərinin təmiri emalatxanası da fəaliyyət göstərəcək. Bu mərkəzin konsert zalı da müasirliyi ilə seçilir. Buradakı 328 yerlik konsert zalında müxtəlif mədəni tədbirlər, o cümlədən muğam gecələri keçirmək üçün hərtərəfli şərait var. Mərkəzdəki sinif otaqlarında muğamın sirlərinə yiyələnmək üçün bütün imkanlar mövcuddur.

Qeyd edildi ki, Ağdam Muğam Mərkəzi konsert müəssisəsi qismində fəaliyyət göstərəcək.

Ağdam Muğam Mərkəzinin yerləşdiyi ərazi abadlaşdırılıb, 0,6 hektar sahədə istirahət parkı yaradılıb, yaşıllıq zolağı salınıb, gül kolları əkilib, işıqlandırma sistemi quraşdırılıb.

Muğam Mərkəzi ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və Ağdam rayonundan olan incəsənət xadimləri ilə görüşdülər.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

**Prezident İlham Əliyevin
çığışı**

-Əziz dostlar, bu gün Ağdam rayonunun tarixində çox əlamətdar bir gündür. Biz Ağdam Muğam Mərkəzinin açılışını qeyd edirik. Bu münasibətlə sizi və bütün Ağdam sakinlərini ürəkdən təbrik edirəm.

Bu gözəl, möhtəşəm bina bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı və dövləti öz milli sənəti olan muğama çox böyük sevgi ilə yanaşır. Bina həm xarici görünüşü və memarlıq baxımından çox gözəldir, həm də daxili tərtibat da göz oxşayır. Dərs otaqları, eyni zamanda, gözəl konsert salonu ən yüksək standartlara cavab verir. Bu Muğam Mərkəzində həm məşhur ifaçılarımız öz məharətlərini göstərəcəklər, həm də gənclər muğam sənətinə cəlb ediləcəklər. Bir sözlə, bu mərkəzin çox böyük əhəmiyyəti, çox böyük mənası var. Mən şadam ki, bu mərkəzin açılışında bizim görkəmli muğam ifaçıları, incəsənət xadimləri, Ağdam rayonunun ziyalıları, nümayəndələri iştirak edirlər.

Bu mərkəzin yaradılması Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə mümkün olmuşdur və mən bu təşəbbüsü yüksək qiymətləndirirəm. Ölkəmizdə bir neçə muğam mərkəzi fəaliyyət göstərir. Biz, ilk

növbədə, Bakı Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılmasını təmin etdik. Şəhərimizin ən gözəl yerində - bulvarda yerləşən mərkəz həm memarlıq, həm də bütün başqa keyfiyyətlər baxımından ən yüksək səviyyədədir. Ondan sonra Füzuli, Ağcabədi rayonlarında muğam mərkəzləri yaradılmışdır və bu gün biz Ağdam rayonunda mərkəzin açılışını qeyd edirik.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın muğama göstərdiyi diqqət hesab edirəm ki, bütün cəmiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Biz son illərdə muğamın demək olar ki, dirçəlməsini görürük. Biz əsrlər boyu bu gözəl milli sənətimizi yaşatmışıq, inkişaf etdirmişik, ancaq son illərdə muğamın Azərbaycanda inkişafına çox böyük təkan verildi. Ənənəvi muğam müsabiqələri keçirilir və Azərbaycan televiziyası ilə canlı yayımlanır. Bu müsabiqələrin çox böyük əhəmiyyəti var. Həm gənc nəsil yetişir, həm gənc istedadlar gələcəyə yol tapırlar, həm də muğamın nə qədər gözəl sənət olduğunu bütün Azərbaycan vətəndaşları görür, peyk vasitəsilə dünya da görür. Doğrudan da ənənəvi muğam müsabiqələri çox əhəmiyyətli hadisəyə çevrilmişdir. Həmçinin Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə ölkəmizdə ənənəvi olaraq beynəlxalq muğam festivalları da keçirilir. Bu təşəbbüsün də çox böyük əhəmiyyəti var. Çünki biz bu festivalların keçirilməsi ilə bir daha göstəririk ki, muğam milli sənətimizdir və muğamın bu gün dünyada yaşaması böyük dərəcədə Azərbaycan xalqının zəhməti, istedadı hesabına mümkündür. Biz haqlı olaraq hesab edirik ki, muğamın vətəni Azərbaycandır və beynəlxalq festivalların keçirilməsi, əlbəttə, bu tezisi daha da möhkəmləndirir.

Mehriban Əliyeva UNESCO-nun xoşməramlı səfiridir və Azərbaycan muğamını səfir kimi UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil etdirmişdir. Bu da tarixi hadisədir, hesab edirəm ki, sözün əsl mənasında, tarixi hadisədir. Çünki bu addım həm dünya miqyasında muğama göstərilən böyük diqqətin, verilən əhəmiyyətin təzahürü idi, eyni zamanda, UNESCO muğamı Azərbaycan sənəti kimi qəbul edib. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə bir çox mədəni tədbirlər, təqdimatlar, sərgilər keçirilmişdir, görkəmli ifaçılarımızın diskləri, kitabları, albomları buraxılıb. Yəni, çox böyük bir iş aparılıb. Bu gün açılışına toplaşdığımız Ağdam Muğam Mərkəzinin yaradılması bu böyük işlərin tərkib hissəsidir.

Bir daha demək istəyirəm ki, muğam bizim milli sənətimizdir, milli sərvətimizdir. Bu gün burada toplaşan incəsənət xadimləri bu gözəl sənəti yaşadan insanlardır. Bizim mənəvi dəyərlərimizin, Azərbaycan dəyərlərinin inkişafı, qorunması üçün ədəbiyyatımızın, musiqimizin çox böyük əhəmiyyəti var. Muğam həm ədəbiyyatdır, həm musiqidir, həm də Azərbaycan dilinin saflığını qoruyan sənətdir. Mən bu yaxınlarda Azərbaycan dilinin saflığının qorunması ilə bağlı Fərman imzalamışam. Buna ehtiyac var, mən bu məsələ ilə bağlı bir neçə dəfə öz fikirlərimi bildirmişəm. Bizim çox zəngin dilimiz var və Azərbaycan ədəbiyyatı bunu təsdiqləyir. Ancaq indi dünyada gedən qloballaşma prosesləri, digər proseslər istər-istəməz dilimizə də təsir edir, biz dilimizi xarici təsirdən qorunmalıyıq. Bizim dilimizə lüzumsuz xarici kəlmələr lazım deyil. Bizim dilimiz o qədər zəngindir ki, istənilən fikri, istənilən məsələni ifadə etmək mümkündür. Ancaq biz görürük ki, bəzi hallarda həm kütləvi informasiya vasitələrində, həm digər sahələrdə dilimizə yad kəlmələr daxil edilir. Bunlar dilimizi zənginləşdirmir, əksinə, bəzən mövcud sözlər yeni sözlərlə əvəzlənir və mən bunun qəti əleyhinəyəm. Bu gün bu fürsətdən istifadə edərək, bir daha bildirmək istəyirəm ki, hamımız öz dilimizi qorunmalıyıq. Əlbəttə, bizim incəsənətimizin ənənəvi növləri, o cümlədən muğam sənəti bu sahədə xüsusi rol oynayır.

Mən qeyd etdim ki, bizim incəsənətimiz, ədəbiyyatımız milli ruhumuzu daha da yüksək səviyyəyə qaldırır. Biz elə etməliyik ki, gənc nəsil də milli ruhda tərbiyə alsın, vətənpərvərlik ruhunda böyüsün və gələcəkdə ölkəmizi ləyaqətlə idarə edə bilsin. İki il bundan əvvəl Azərbaycan xalqı bir daha öz yüksək mənəvi ruhunu nümayiş etdirib. Aprel döyüşləri bizim şanlı tariximizdir, böyük tarixi qələbəmizdir. Mənfur qonşular bizim kəndlərimizi atəşə tutmuşdu. Bu qeyri-insani hücum nəticəsində dinc vətəndaşlar həlak olmuş, yüzlərlə evə ziyan dəymiş, bizim kəndlərimiz, yaşayış məntəqələrimiz atəşə tutulmuşdu. Azərbaycan Ordusu uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirərək düşmən mövqelərini məhv etdi, düşməni öz yerinə oturtdu və işğal altında olan torpaqların bir hissəsini işğalçılardan azad etdi. Füzuli, Cəbrayıl, Ağdərə rayonlarında işğal altında olan minlərlə hektar torpaq azad edildi. İndi biz on minlərlə hektar torpağa tam nəzarət edirik. Aprel döyüşləri bizim böyük qələbəmizdir. Bu qələbə onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq.

Ağdam rayonunda da dağıntılara məruz qalmış 600-dən çox ev qısa müddət ərzində bərpa edildi, yenidən tikildi. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan dövləti güclü dövlətdir. Döyüşlərdən sonra biz Mehriban xanımın birliki Ağdamda olduq, dağılmış evlərin sahibləri ilə görüşdük. O vaxt mən söz verdim ki, bütün evlər qısa müddət ərzində bərpa ediləcək, belə də oldu. 2016-cı ilin sonunda biz növbəti dəfə Ağdama gələrək artıq tikilmiş, bərpa olunmuş evlərin açılışında iştirak etdik. Bir neçə gün bundan əvvəl

buraya səfərə hazırlaşarkən mənə məruzə edildi ki, təmas xəttinə yaxın olan 19 kənddə hələ də təmirsiz 121 ev var. Bu evlərin yenidən tikilməsi, bərpa ilə bağlı müvafiq Sərəncam veriləcəkdir.

Aprel döyüşləri bizim bərişmaz ruhumuzun təzahürüdür. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla bərişmayacaq. Aprel döyüşləri onu göstərdi ki, Ermənistan tərəfindən uzun illər ərzində yaradılan mif darmadağın edildi, onu göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir, buna hazırdır və biz bunu sübut etdik. Ermənistanın acı hərbi məğlubiyyəti onun möhkəm olmayan sütunlarını tam sıradan çıxardı. Bu ilin yazında Ermənistanda baş vermiş hadisələr bunun bariz nümunəsidir. Məhz 2016-cı ilin aprel ayında Ermənistanın işğalçı rejiminə çox böyük zərbə vuruldu və onlar öz işğalçılıq siyasətinin qurbanına çevrildilər. Mən dəfələrlə demişdim ki, Ermənistanı idarə edən kriminal xunta rejimi bütün dünya birliyi tərəfindən qınaq obyektinə çevrilməlidir. Mən demişdim ki, Ermənistanı idarə edən insanlar kriminal xunta rejiminin başçılarıdır. İndi bunu erməni xalqı deyir. Biz demişdik ki, onların generalları oğrudur. Biz demişdik ki, onların qəhrəmanları cinayətkardır, qorxaqdır, indi bunu erməni xalqı deyir. Yəni, biz dediyimizi indi erməni xalqı deyir və görür. Ermənistanda bu il baş vermiş dəyişikliklər onların işğalçılıq siyasətinin tam iflası deməkdir, bu, bir. İkincisi, bu hadisələr onu göstərir ki, bizim apardığımız siyasət öz nəticəsini verir. Mən dəfələrlə demişəm, bu gün də demək istəyirəm, - bunu heç gizlətməyə də ehtiyac yoxdur, - biz bundan sonra da Ermənistanı bütün regional layihələrdən təcrid edəcəyik, bütün vasitələrdən istifadə edib öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik.

Ermənistanın yeni rəhbərliyi əvvəlki kriminal rejimin səhvlərini təkrarlamamalıdır, işğal edilmiş torpaqlardan öz işğalçı qüvvələrini tezliklə danışıqlar yolu ilə çıxarmalıdır və imkan verməlidir ki, Azərbaycan vətəndaşları öz doğma, tarixi, əzəli torpağına qayıtsınlar. Bunu nə qədər tez anlasalar, o qədər də onlar üçün yaxşı olar, bölgə üçün yaxşı olar. Bir daha demək istəyirəm ki, biz bu vəziyyətlə bərişmaq fikrində deyilik, beynəlxalq hüququn normaları bizim mövqeyimizi tam dəstəkləyir, tarixi ədalət bizim tərəfimizdədir.

Biz hamımız yaxşı bilirik ki, Dağlıq Qarabağ əzəli, tarixi Azərbaycan torpağıdır, əsrlər boyu belə olub, bu gün də belədir, sabah da belə olacaq. Sadəcə olaraq, 1990-cı illərin əvvəllərində Azərbaycanda baş vermiş hadisələr, xaos nəticəsində Ermənistan xarici dəstəklə bizim torpaqlarımızın bir hissəsini işğal edib. Ancaq iki il bundan əvvəl biz nümayiş etdirdik ki, torpaqlarımızı hərbi yolla azad edə bilərik və etdik də. Bu il Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin Naxçıvan istiqamətində apardığımız uğurlu əməliyyat nəticəsində on min hektardan çox ərazi, o cümlədən strateji əhəmiyyət daşıyan yüksəkliklər bizim nəzarətimizə keçdi. Biz indi strateji kommunikasiyalara, yollara, o cümlədən Ermənistan ərazisindəki yollara, Dağlıq Qarabağa gedən kommunikasiyalara tam nəzarət edirik.

Yəni, bütün bu amillər onu göstərir ki, bizim iradəmiz də, gücümüz də var. Bu gün Azərbaycan hərbi baxımdan nəinki Ermənistanla müqayisədə, dünya miqyasında güclü dövlətlər sırasındadır. Biz hərbi qüdrətimizi bundan sonra da artıracağıq və hesab edirəm ki, bu, danışıqlar üçün ən vacib amillərdən biridir. Çünki, əfsuslar olsun, beynəlxalq hüququn normaları tamamilə kənara qoyulur. Biz istədiyimizə nail olacağıq. Biz ədalət tələb edirik. Biz tələb edirik ki, tarixi torpaqlarımız işğalçılardan azad edilsin və ediləcəkdir. Azərbaycan dövləti bu müqəddəs məqsədə çatmaq üçün bundan sonra da bütün lazımı tədbirləri görəcək. Ümid edirəm ki, Ermənistan rəhbərliyi bölgədə yaranmış vəziyyəti düzgün təhlil edərək, öz işğalçı qüvvələrini tezliklə bizim torpaqlarımızdan geri çağıracaqdır. Əks təqdirdə, istənilən variant mümkündür və biz istənilən varianta hazırıq.

Biz son illər ərzində Ağdam rayonunun inkişafına da böyük diqqət göstərmişik. Rayonun infrastrukturunun yenilənməsi, yaradılması istiqamətində böyük işlər görülüb. Bu gün biz gözəl Muğam Mərkəzinin açılışını qeyd edirik. Eyni zamanda, bu gün Ağdam rayonunda xalça fabrikinin açılışı gözlənilir, iki yol layihəsinin açılışını qeyd etdik. Bu yolların uzunluğu 66 kilometrdir. Ümumiyyətlə, deyə bilərəm ki, Ağdam rayonunun yol infrastrukturunu təxminən 95 faiz təzələyib, yeni yollar salınıb. Elektrik enerjisi ilə bağlı heç bir problem yoxdur. Ağdam rayonunda qazlaşdırmanın səviyyəsi 98 faizdir. İçməli su və suvarma suyu ilə bağlı problemləri həll etmək üçün mən 2016-cı ildə 30 subartezian quyusunun qazılması haqqında Sərəncam imzalamışam. Növbəti Sərəncam imzalanacaq və əlavə 35 subartezian quyusunun qazılması, eyni zamanda, yeni məktəbin tikintisi təmin ediləcəkdir. Əvvəlki illərdə Ağdam rayonunda xəstəxana, doğum evi, uşaq xəstəxanası, Olimpiya İdman Kompleksi tikilib. Ağdam rayonu ərazisində 18 yeni köçkün qəsəbəsi salınıb. Mənə verilən son məlumatlara görə, Ağdam rayonunda hazırda 93 min insan yaşayır. Onların bir hissəsi hələ ki, öz doğma kəndlərində yaşayırlar, çünki kəndləri işğal

altındadır, amma yenə də Ağdam rayonunun ərazisində yaşayırlar. Gün gələcək, onlar öz doğma kəndlərinə qayıdacaqlar, gün gələcək belə gözəl, möhtəşəm muğam mərkəzi Ağdam şəhərində yaradılacaqdır.

Mən sizi bir daha salamlayıram və bu mərkəzin açılışı münasibətilə təbrik edirəm.

X X X

Ağdamda Muğam Mərkəzinin istifadəyə verilməsinə göstərdikləri dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya minnətdarlığını bildirən Xalq artisti Arif BABAYEV dedi:

-Cənab Prezident, icazənilə, mən də bir neçə kəlmə söyləmək istərdim. Xalqımızın sevimli oğlu Prezidentimiz, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım, Sizin Ağdama gəlişiniz toy-bayramdır. Belə bir möhtəşəm binanın tikilməsi və istifadəyə verilməsi tarixi bir işdir. İndi belə gözəl binalara, saraylara bütün rayonlarımızda rast gəlmək olar. Mənim xeyli yaşım var, biz heç vaxt indiki qədər inkişaf görməmişdik. Biz əvvəllər qastrol səfərlərində olarkən otellərdə yata bilmirdik. Allaha şükür, indi haraya gedirsən gözəl otellər, idman meydançıları, istirahət zonaları var. Sizin bu işləriniz tarixə yazılır.

Hörmətli Mehriban xanım haqqında da bir neçə kəlmə demək istəyirəm. Çünki mənim bu fikirlərim birbaşa bizim muğamımıza bağlıdır. Bizim muğamımızı, milli musiqimizi dünya səviyyəsinə məhz Mehriban xanım yüksəldib. Bu, əvəzolunmaz bir işdir. Muğam müsabiqələrinin keçirilməsi gənclərimizin öz sənətlərini dünya miqyasında göstərməsinə imkan verir. Bizim muğamımız var idi, amma bu dərəcədə, bu yüksəklikdə, bu hörmətdə deyildi. Ona görə biz Mehriban xanıma “Çox sağ olun!” deyirik.

Hörmətli Prezident, Sizin hər gəlişiniz bayramdır, hər gəlişiniz bir tarixdir. Özünüzlə bir tarix gətirirsiniz, çünki bu işlərin göstərişini Siz vermişiniz. İndi hər yerə gözəl asfalt yollarla gedirik. Vaxtilə belə şeylər mümkün deyildi. Allah Sizə cansağlığı versin. Biz sənət adamlarına, muğamımıza olan diqqət və qayğısına görə Mehriban xanıma ürəkdən minnətdarıq.

Cənab Prezident, Siz muğamla bağlı çox böyük işlər görmüşünüz və görürsünüz. Xalqımızın mədəni sərvətlərini dünyaya tanımaq çox böyük işdir, böyük bir tarixdir. Bizim 10 milyonluq xalqımız var. Bu balaca Azərbaycanı dünya səviyyəsində ən görkəmli, ən gözəl yerlərdən birinə qaldırmısınız. Cənab Prezident, Mehriban xanım, Allah Sizi qorusun. Səmimi sözlərimdir, hərdən düşünürəm ki, bizim əziz Prezident, hörmətli Mehriban xanım sanki dincəlmirlər, hər gün bir rayonda, bir ölkədə səfərdədirlər. Allah Sizə cansağlığı versin. Biz də etimadınızı doğrultmağa çalışacağıq. Var olun, sağ olun.

X X X

Xalq artisti Mənsum İBRAHİMOV dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident, hörmətli Mehriban xanım. Biz Sizi Qarabağın bu gözəl guşəsində salamlayırıq, xoş gəlmisiniz. Dövlətimizin muğamımıza diqqət və qayğısını hər zaman hiss etmişik. Əlbəttə, bu ənənənin təməlini bizim ümummilli liderimiz Heydər Əliyev qoymuşdur. Bu ənənə bu gün çox layiqincə davam etdirilir. Heydər Əliyev Fondu yaranan gündən bizim muğamımızın yeni inkişaf dövrü başlayıb. Keçirilən muğam televiziya müsabiqələri, beynəlxalq muğam müsabiqələri nəticəsində bizim onlarla gənc muğam ifaçısı sənətimizə gəlib. Artıq onların fəxri adları var. Onlar artıq fəaliyyət göstərirlər. Heç bir dövrdə bizim sənətimizə bu qədər gənc ifaçı gəlməyib. Bu, çox böyük bir rəqəmdir. Biz hər dəfə müsabiqədən əvvəl hörmətli Mehriban xanımın tapşırığı ilə bölgələrə gedib seçim turları keçiririk. Hörmətli Mehriban xanımın Birinci vitse-prezident kimi ilk uğurlu rəsmi səfəri bu yaxınlarda İtaliyaya oldu. O səfər çərçivəsində biz, şəxsən mən Qarabağ muğam üçlüyü olaraq Prezidentin sarayında konsert verdik. Həmin konsert “RAİ” teleradiosu ilə bütün Avropaya yayımlandı. Hətta aparıcı sonda söylədi ki, Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir, Qarabağ muğamın məskənidir. Eyni zamanda, cənab Prezident, Sizin apardığınız uğurlu xarici siyasətin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan dünyanın aparıcı dövlətləri arasında öz layiqli yerini tutmaqdadır.

Bu, Qarabağımızda sayca üçüncü muğam mərkəzidir və ən möhtəşəmidir. Bu, bizim bölgəmizə olan böyük diqqət və qayğının təzahürüdür. Bu, bizim muğamımızın intibah dövrünü yaşamasına bariz nümunədir. Allah Sizi qorusun. Mən bütün muğam ifaçıları adından təşəkkür edirəm. İnşallah, bu mərkəzdə gözəl tədbirlər, gözəl yubileylər, gözəl konsertlər və müsabiqələr keçirəcəyik. Mən Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Sağ olun.

X X X

Xalq artisti Aygün BAYRAMOVA dedi:

-Hörmətli cənab Prezident, hörmətli Mehriban xanım, Sizi bu möhtəşəm Muğam Mərkəzinin açılışında görməkdən hamımız çox şadıq. Bu, təbii ki, bizim hamımızı sevindirir. Muğam bizim milli sərvətimizdir, mənəvi dəyərimizdir. Biz muğamı yaşatmalıyıq, qorumalıyıq, inkişaf etdirməliyik.

Təbii ki, cənab Prezidentin, Mehriban xanımın gördüyü işlər göz qabağındadır. Çox böyük işlər görürsünüz, cənab Prezident. Sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Mən Mehriban xanım haqqında əlbəttə ki, muğam ifaçılarının adından xüsusi ürək sözlərimi demək istəyirəm. Mehriban xanım bizə çox doğma, əziz bir insandır. Çünki muğamımıza, ümumiyyətlə, incəsənətə xidmət edən insanları həmişə dəyərləndirirsiniz, həmişə diqqətiniz bizim üzərində olur. Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən “Muğam dünyası”, “Qarabağ xanəndələri” layihələri bizim əməyimizə verilən çox böyük qiymətdir. Biz Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə dəfələrlə tədbirlər keçirmişik, konsert proqramlarında bir araya gəlmişik. Biz çalışırıq ki, muğamımızı həm də xarici dövlətlərdə gözəl təbliğ edək. Biz hər zaman çalışırıq ki, musiqimizi, muğamımızı xarici vətəndaşlara öz çıxışlarımızla, öz ifalarımızla yüksək səviyyədə çatdıraq. Mənim arzum odur ki, İnşallah, Sizin rəhbərliyinizlə torpaqlarımız işğaldan azad olunsun və belə bir gözəl, möhtəşəm muğam mərkəzi Şuşada istifadəyə verilsin, biz də Sizin ətrafınızda bərabər olaq. Mən vaxtınızı çox almaq istəmirəm. Allah Sizləri qorusun. Allah xalqımızı qorusun. Bütün işlərinizdə Sizə uğurlar və nailiyyətlər arzu edirəm.

X X X

Birinci xanım, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban ƏLİYEVƏ çıxış edərək dedi:

-Əziz dostlar, ilk növbədə, mənim fəaliyyətim haqqında dediyiniz sözlərə görə sizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Əlbəttə, muğam sənəti haqqında çox danışmaq olar. Muğam nadir sənətdir və Azərbaycanın ən böyük sərvətlərindən biridir. Bu gün biz muğam sənətinin inkişafı üçün atılan addımlar haqqında danışdıq. Yəqin ki, siz xatırlayırsınız, Heydər Əliyev Fondunda biz ilk dəfə bərabər toplasdıq və bu proqramları, gələcək planlarımızı birgə müzakirə etdik və sonra həyata keçirməyə başladıq. Mən sizin hər birinizə dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Çünki bütün bu nailiyyətlər bizim birgə fəaliyyətimiz nəticəsində mümkün olub. Biz doğrudan da vahid bir komanda kimi çalışdıq və hər bir yeni ideyanı müzakirə edirdik, fikirləşirdik ki, müsabiqələri necə keçirək, növbəti addım hansı olsun. Bu gün qeyd etdiyimiz bütün bu addımlar yalnız və yalnız sizin dəstəyinizlə, iştirakınızla mümkün olub. Mən buna görə sizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Çox sağ olun.

X X X

Xalq artisti tarzən Ramiz QULİYEV dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident, hörmətli Mehriban xanım.

Bu gün bizim sevincimizin həddi-hüdudu yoxdur. Bu dərəcədə gözəl bir şərait, işıqlı bir saray, Ağdam Muğam Mərkəzi – bu, bizim həyatımızda ən əlamətdar bir gündür. Onu bizə Siz bəxş etmişiniz. Zaman-zaman böyük çətinliklərin içərisində olmuşuq. Elə vaxtlar olub ki, işğal altındakı bəzi rayonlarımızın əhalisi vaqonlarda yaşayıblar. Bu gün isə işıqlı, gözəl evlərdə, gözəl şəraitdə yaşayırlar.

Biz bu gün muğam haqqında söz deyəndə, - ruhu şad olsun, - Ulu Öndərin qoyduğu irsin gözəl nəticəsini görürük. Xalqımızın böyük övladları olaraq Sizin və Mehriban xanımın əldə etdiyi nailiyyətlərin tayı-bərabəri yoxdur. Təxminən 50 il bundan əvvəl haradasa muğam deyəndə müxtəlif ölkələrin adları çəkilirdi, amma Azərbaycanın adı çəkilmirdi. Uzun müddət muğam yaddan çıxmışdı. Çox hörmətli, hamımızın əzizi Mehriban xanım elə bir iş gördü, elə bir nəticə əldə etdi ki, bu gün dünyanın hər yerindən Azərbaycana gəlib bizim muğamlarımızı dinləyir və sevirlər. Dahi Heydər Əliyevin adını daşıyan Fond tayı-bərabəri olmayan işlər görür.

Çox hörmətli Mehriban xanım, 40-50 il bundan əvvəl Arif müəllimlə, sənət dostlarımızla 3 ildən, 5 ildən bir hər hansı ölkəyə gedəndə sevinirdik ki, şükür Allaha, biz də xaricə getdik. Amma indi sənət adamlarımızın sorağı hər gün bir ölkədən gəlir. Bütün bunlar Sizin diqqət və qayğımızın nəticəsidir, cənab Prezident. Sizə və hörmətli Mehriban xanıma “Sağ olun!”, “Var olun!” deyirik. Bizə yaratdığınız şəraitə görə Sizə ürəkdən minnətdarıq.

Aprel döyüşlərindəki qələbədən danışdınız. Bu qələbədən sonra Ağdamda yaratdığınız bu möhtəşəm sarayı, İnşallah, Şuşada da, Ağdamın mərkəzində də görəcəyik. Biz muğam ifaçılarına yüksək səviyyədə diqqət göstərirsiniz. Vətəni sevən, onu qoruyan insanlar, sənətkarlar hamısı yüksək səviyyədə diqqətə layiqdirlər. Sizin qayğınız sayəsində sənətkarların hamısının şəraiti gözəldir. Evlərimiz, şəraitimiz, orden və medallarımız, dostlarımız var, çörəyimiz boldur, xarici ölkələrdən çoxlu qonaqlarımız gəlir. Bu da ölkəmizdə turizmin inkişafı ilə bağlıdır. Bizim qonağımız olan xarici həmkarlarımız Azərbaycanın gözəlliyindən ürəkdolusu danışirlər.

Möhtərəm cənab Prezident, ürəyimiz sevinclə doludur. Əminəm ki, Sizin yüksək səviyyəli, cəsarətli, düşünülmüş, uğurlu siyasətiniz nəticəsində torpaqlarımız tezliklə işğaldan azad olunacaq.

Hörmətli Mehriban xanım, bir vaxtlar muğam sənətimiz, tar ifaçılığı, sazımız, kamançamız diqqətdən kənar qalmışdı, başqa ölkələr bunlara sahib durmaq istəyirdi. Amma Mehriban xanım bunlara yiyəlik etdi, qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil etdi. Bu gün dünyada elə bir ölkə yoxdur ki, oradan tarımızın səsi gəlməsin, simfonik orkestrlə, böyük xalq orkestrləri ilə, pianolarla, kamera orkestrləri ilə. Muğam ən böyük sərvətimizdir. Muğamı yaradan xalq yaşamalığıdır və Siz başda olmaqla xalqımız yaşayacaq.

Cənab Prezident, mənim böyük bir arzum var, Allah bizə Sizinlə bir yerdə qismət eləsin ki, bizim muğamımız işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda səslənsin. Biz o möhtəşəm sevinci görəcəyik. Mehriban xanımın təşkilatçılığı ilə onların hamısını görəcəyik. Mən arzu edirəm ki, əziz, möhtərəm Prezidentimiz, Mehriban xanım, Allah Sizə muğam qədər ömür versin. Allah Sizi qorusun. Var olun.

X X X

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

Çox sağ olun, xoş sözlərə görə təşəkkür edirəm. Mən bu gözəl hadisə münasibətilə sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2018, 5 noyabr

Füzuli

2014, 28 avqust

- Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət və ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüş
- Prezident İlham Əliyev Horadiz tikiş fabrikinin açılışında iştirak edib
- Horadiz şəhərində Bayraq Meydanında yaradılan şəraitlə tanışlıq
- Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Horadiz şəhərində inşa olunan 2 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının açılışı olub
- Horadizdə işğal zamanı dağıdılmış evlər və çoxmənzilli binalar bərpadan sonra istifadəyə verilib
- Füzuli rayonunda Əhmədahlılar–Mollaməhərrəmli–Arayatlı–Babı kəndlərarası avtomobil yolu istifadəyə verilib
- Prezident İlham Əliyev Füzuli rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışında iştirak edib
- Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin yeni binasında yaradılan şəraitlə tanışlıq
- Prezident İlham Əliyev Füzulidə Mil-Muğan hidroqovşağının fəaliyyəti ilə tanış olub

2016, 12 noyabr

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfərə gəlib
- Horadiz şəhərində yeni avtovağzal kompleksində yaradılan şəraitlə tanışlıq
- Prezident İlham Əliyev Horadiz şəhərində Dövlət Rəsm Qalereyasının açılışında iştirak edib
- Füzuli rayonunda 1-ci və 11-ci Qayıdış qəsəbələrini birləşdirən avtomobil yolu istifadəyə verilib
- Füzuli xalça kombinatının açılışı olub
- Füzuli rayonunda məcburi köçkünlər üçün salınan yeni qəsəbədə yaradılan şəraitlə tanışlıq
- Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ön xətdə yerləşən komanda idarəetmə məntəqəsində əməliyyat şəraiti ilə tanış olub: Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət və ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüş (28 avqust 2014-cü il)

Avqustun 28-də Prezident İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfərə gəldi.

Dövlətimizin başçısı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Horadiz şəhərindəki abidəsini ziyarət etdi.

Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Alı Aliyev son dövrlərdə rayonda görülən işlər barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi. Bildirildi ki, Ulu Öndərin abidəsinin yerləşdiyi Heydər Əliyev Parkında son vaxtlar aparılan genişləndirmə və yenidənqurma işləri uğurla başa çatıb. Parkın ərazisi 2 hektar yarım genişləndirilib. Yaşıllaşdırma işlərinin də aparıldığı parkda uşaqlar üçün əyləncə guşələri yaradılıb, bununla da əhalinin istirahətinin yüksək səviyyədə təşkilinə nail olunub.

Sonra Prezident İlham Əliyev parkda yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çığışı

- Sizi ürəkdən salamlayıram, yenidən Füzuli rayonunda olmağımdan çox şadam. Bu, mənim Füzuli rayonuna beşinci səfərimdir. Hər dəfə burada olarkən yeniliklər görürəm, ürəyim sevinir və əldə edilmiş bütün uğurlar münasibətilə sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Füzuli rayonunun inkişafı daim diqqət mərkəzindədir. Siz də bunu görürsünüz, bilirsiniz. Dövlət siyasəti ardıcılıqla aparılır və son illərdə rayonun inkişafı üçün çox böyük işlər görülmüşdür. Sosial obyektlər, infrastruktur obyektləri, yeni müəssisələr yaradılır. Əvvəlki dövrlərdə idman kompleksi, tibbi mərkəz, muğam mərkəzi, digər obyektlər yaradılmışdır. Nəinki Füzuli rayonu, bütün bölgə üçün böyük mənə daşıyan 25 meqavat gücündə su elektrik stansiyası tikilmişdir. Yollar çəkilir, kənd yolları, şəhərlərarası yollar. Əlbəttə ki, Horadiz artıq bir şəhərdir, gündən-günə gözəlləşir, inkişaf edir və bu gün öz gözəlliyi, abadlığı ilə seçilir.

Füzuli rayonunda aparılan yenidənqurma işlərinin tərkib hissəsi onun infrastruktur layihələridir. Kənd yolları, içməli su layihələri – bunlar da öz həllini tapır və qazlaşdırma ilə bağlı məsələlər ardıcılıqla icra edilir. Hazırda qazlaşdırma 70 faizdən çoxdur. Amma bu ilin sonuna qədər bütün yaşayış məntəqələrində 100 faiz qaz olacaq. Bax, budur bugünkü Azərbaycanın reallıqları, Azərbaycanın qüdrəti və regionların inkişafı. Biz bu siyasətə sadıq olaraq gələcəkdə də fəaliyyətimizi bu istiqamətdə aparacağıq ki, inkişaf daha da sürətlə getsin. Mən bu gün də artıq bir neçə tədbirdə iştirak etmişəm və hələ digər tədbirlər olacaqdır. Onlardan biri müharibə zamanı dağıdılmış və ermənilər tərəfindən yandırılmış evlərin bərpa layihəsidir. Bunun çox böyük mənası var. Çünki erməni işğalı zamanı bütün infrastruktur, evlər dağıdılmış, yandırılmışdır. Siz bunu yaxşı xatırlayırsınız və indi nümayiş etdirilən şəkildə bunu görmək mümkündür. Ancaq ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu erməniləri buradan çıxararaq, bu bölgəni tamamilə düşməndən azad etmişdir. Erməni işğalçı qüvvələri 22 kənddən qovulmuş, ondan sonra quruculuq və inkişaf prosesi başlamışdır. Ona görə biz Horadiz şəhərinin təmsalında dirçələn Azərbaycanı, qüdrətli Azərbaycan Ordusunu, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasətini görürük.

Eyni zamanda, onu görürük ki, hazırda işğal altındakı bütün torpaqlar işğaldan azad olundandan sonra bax, Horadiz kimi olacaq. Biz həm Füzuli şəhərini bərpa edəcəyik, hazırda tamamilə dağıdılmış Ağdamı bərpa edəcəyik, Şuşanı, bütün başqa şəhərləri bərpa edəcəyik. Çünki mən tam əminəm, - əminəm ki, Azərbaycan xalqı bunu bilir, - biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik. Azərbaycanın buna gücü çatır və bu, qaçılmazdır. Sadəcə olaraq hələ çalışırıq ki, bunu danışıqlar yolu ilə, qan tökülmədən həll edək. Amma biz istənilən variantda hazırıq. Çünki haqq-ədalət bizim tərəfimizdədir. Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır. Siz - Qarabağda doğulmuş, yaşamış, bu gün yaşayan insanlar bunu hamıdan yaxşı bilirsiniz. Bu, əzəli Azərbaycan torpağıdır – Xankəndi, Şuşa. Sadəcə müvəqqəti olaraq işğal altındadır, ancaq biz bu işğala son qoyacağıq. Biz öz torpağımızda yaşayırıq, öz torpağımızı müdafiə edirik və müdafiə edəcəyik. Əminəm ki, ərazi bütövlüyümüzün bərpa qaçılmazdır. Bunu düşmən də bilir və bilməlidir.

Bu ayın əvvəlində təmas xəttində baş vermiş hadisələr bir daha Azərbaycan Ordusunun qüdrətini, gücünü, qarşı tərəfin isə gücsüzlüyünü, acizliyini əyani şəkildə göstərmişdir. Azərbaycan sülhün, təhlükəsizliyin qarantıdır. Ona görə biz hələ çalışırıq ki, bu məsələ sülh yolu ilə həll olunsun. Ancaq öz

ardıcıl siyasətimizi aparırıq, Ermənistanı bütün layihələrdən təcrid etmişik, orada çox böyük böhran yaşanır, həm iqtisadi, həm siyasi, həm hərbi böhran və eyni zamanda, getdikcə əhalinin sayı azalır. Bizdə artır, orada azalır və tarixin gedişatı ona gətirib çıxaracaq ki, bir neçə ildən sonra bu fərq, bu uçurum o həddə çatacaq ki, bu, özü-özlüyündə danışıqlar prosesində müsbət rol oynayacaq. Biz isə ordumuzu gücləndirməklə, iqtisadi gücümüzü artırmaqla, regionları inkişaf etdirməklə və beynəlxalq arenadakı mövqelərimizi möhkəmləndirməklə güclənirik. Hər gün biz güclənirik, hər gün Ermənistan zəifləyir. Ermənistan özü artıq etiraf edir ki, xarici yardım olmadan yaşaya bilməz, iqtisadi inkişafa nail ola bilməz və hətta öz təhlükəsizliyini qoruya bilməz. Artıq yüksək vəzifəli erməni dövlət məmurları bunu etiraf edirlər. Bu, əslində erməni dövlətinin iflası deməkdir. Çünki hər bir xalq üçün ən böyük nemət müstəqillikdir. Biz bu müstəqillik illərindən səmərəli şəkildə istifadə edərək, bu gün tam şəkildə müstəqil ölkə kimi, azad xalq kimi yaşayırıq. Ancaq Ermənistanın işğalçı siyasəti imkan vermədi ki, erməni xalqı da əsl müstəqilliyə qovuşsun. İndi asılı vəziyyətdə, aciz durumda xarici yardım, ianə olmadan yaşaya bilmir. Torpaqlarımızı hələ ki, işğal altında saxlayır. Ancaq özləri də bilirlər ki, bu, müvəqqəti bir vəziyyətdir.

Biz öz siyasətimizi ardıcıl davam etdirəcəyik və bu gün bütün regionlarda görülən işlər Azərbaycan dövlətinin gücünü, Azərbaycan xalqının istedadını göstərir. Hər bir bölgədə gedən inkişaf məni sevindirir. Mən hər bir rayonda dəfələrlə olmuşam. Füzuliyə beşinci dəfədir gəlirəm. Ancaq Füzuli, Ağdam rayonlarında gedən inkişaf məni xüsusilə sevindirir. Çünki siz düşmənlə üz-üzə yaşayırsınız, siz böyük cəsarət, mərdlik göstərsiniz. Biz burada, düşmənlə üz-üzə Horadizdə biz bir gülüstan, bir abad şəhər görürük. Getsinlər öz şəhərlərinə baxsınlar. Bu gün Horadiz abadlığına görə onların paytaxtı olan qədim Azərbaycan şəhəri İrəvandan bir neçə dəfə üstündür. Bu, reallıqdır. Bunu hər kəs görür və görməlidir. Azərbaycan ictimaiyyəti də bunu bilməlidir.

Mən bu gün Beyləqanda gənclərlə görüş keçirmişəm. Bilirsiniz ki, indi biz gözəl bir proqram icra edirik, gəncləri göndəririk müxtəlif bölgələrə. Yəni bir bölgədən olan gənclər tətildə başqa bölgələrə gedirlər, Azərbaycanla tanış olurlar. “Ölkəmizi tanıyaq” proqramını biz icra edirik. Çox istərdim bu bölgəyə - Ağdama, Füzuliyə daha çox gəlsinlər, görsünlər ki, bura dağılmış vəziyyətdə idi, siz bunu yaxşı bilirsiniz. Erməni vəhşiləri bir dənə də salamat ev qoymamışdılar, hər şeyi dağıtmışdılar və talan etmişdilər, oğurlayıb aparmışdılar. Amma baxın biz bərpa etdik. Horadiz şəhərdir, gözəl şəhərdir, yollar, xiyabanlar, ictimai yerlər, parklar, iş yerləri, məktəblər, uşaq bağçaları, muğam mərkəzi, idman kompleksi, hər şey var. Daha da yaxşı olacaq. Füzuli rayonunun inkişafı xüsusi məna daşıyır. Həm Qarabağ üçün, həm Azərbaycan üçün. Ona görə biz bundan sonra da rayonun inkişafı üçün əlimizdən gələni edəcəyik və burada həyata keçiriləcək tədbirlər rayonu daha da gücləndirəcək.

227 dağılmış, yandırılmış ev bərpa edildi. Mən bu gün evlərin birində olmuşam. Ancaq hələ ki, müxtəlif yerlərdə 300-dən çox dağılmış evlər var. İndi mən göstəriş vermişəm ki, təklif hazırlasınlar, biz o evlərin də bərpasına başlayaq. Bu gün Füzuli əhalisinin 50 faizdən çoxu artıq burada məskunlaşıb, 16 qəsəbə tikilibdir, evlər bərpa edilibdir, indi mənə deyilər ki, hətta Bakıdan füzulililər qayıdırlar. Əlbəttə, qayıtmalıdırlar. Burada - doğma torpaqda gözəl şərait, gözəl iqlim, abadlıq var. Ona görə bu proses daha da sürətlə getməlidir və buna nail olmaq üçün burada şərait daha da yaxşı olmalıdır. Mən icra başçısından soruşuram ki, biz əlavə nə iş görməliyik. Mənə deyir ki, indi hər şey görülübür. Amma mən bilirəm ki, əlavə işlər də görülməlidir. Füzuli rayonunun kənd və qəsəbələrinin heç birində heç bir problem olmamalıdır. Biz buna nail olacağıq. İşlərin böyük hissəsi görülüb, qalan işləri də bərabər görəcəyik.

Sizi bir daha salamlayıram. Öldə edilmiş bütün uğurlar münasibətilə sizi təbrik edirəm.

X X X

Füzulililərə göstərdiyi diqqət və qayğıya görə rayon ictimaiyyəti adından dövlətimizin başçısına minnətdarlığımı bildirən Məcnun NAMAZƏLİYEV dedi:

- Möhtərəm cənab Prezident!

İcazə verin rayonumuzun bütün əhalisi adından Sizi salamlayım. Füzuliyə xoş gəlmisiniz. Füzulililər respublikamızın inkişafı naminə Sizin həyata keçirdiyiniz tədbirləri alqışlayırlar. Biz hamımız yaxşı bilirik ki, bunlar Ulu Öndərin siyasi xəttinin davamıdır və bu mənada çox qiymətlidir.

1993-cü ilin sonları, 1994-cü illərin əvvəllərində Ulu Öndərin yeni formalaşdırdığı Azərbaycan Ordusu Füzuli rayonunun 22 yaşayış məntəqəsini işğaldan azad etmiş, qayıdış başlamışdır. Həmin böyük qayıdış bu gün də davam edir. Artıq 70 min nəfər füzulili 22 yaşayış məntəqəsində, Sizin sayənizdə tikilmiş

16 qəsəbədə çox yaxşı yaşayır, işləyir, iqtisadiyyatlarını möhkəmləndirir. Bütün bunlar Sizin sayənizdə mümkün olub, cənab Prezident. Allah Sizə kömək olsun.

Onu da deyim ki, cənab Prezident, ərazidə yaşayan füzulililərin həyat şəraiti getdikcə yaxşılaşır. Bizim camaatımız zəhmətkeşdir, torpağımız bərkətlidir, çörəyimiz boldur. Biz füzulililər yaxşı işlədiyimiz kimi, Sizin sayənizdə yaxşı da yaşaya bilirik. Bu gün biz erməni ilə üz-üzə, göz-gözə yaşayıyıq, cənab Prezident. Amma hamı nikbindir, hamı xoşbəxt, hamı arxayındır ki, bizim cənab İlham Əliyev kimi güvən yerimiz, arxamız, dayağımız, inam yerimiz var. Biz hamımız bununla fəxr edirik, Sizə həmişə minnətdarıq.

Cənab Prezident, Siz çox gözəl bir şəhər tikib bizə vermişiniz. Bu gün Horadizdə nələ yoxdur? Sizin dediyiniz kimi, burada insan amilinə xidmət edən bütün obyektlər var. Hamısının açılışında Siz iştirak etmişiniz - həm keçən səfərlərinizdə, həm də indi. Son üç ildə Horadizə qonaq gələn hər bir kəs bu gün yenə gələndə məəttəl qalır ki, bu gözəlliyi kim, necə yaradıb? Bəli, hamımız iftixarla deyirik ki, bu gözəlliyi Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin sayəsində biz yaratmışıq. Çox sağ olun, cənab Prezident.

Şəhər statusu alandan sonra Horadizdə hər şey var. Sizin Sərəncamınızla burada bayaq dediyiniz kimi 227 ev bərpa olunub. Elə bərpa olunub ki, indi əvvəl tikilənlərdən də gözəldir. Adamlar evlərinə yığıldıqca məəttəl qalırlar. Evin içində qaz, su, işıq var, bütün infrastruktur məsələləri həllini tapıb. Ona görə də xalqımız, camaatımız Sizə minnətdardır. İş yerlərimiz var. Sizin tapşırığımıza uyğun olaraq rayonumuzda gənclərə daha çox üstünlük verilir. Yeni-yeni iş sahələri yaradılır, gənclər irəli çəkilir, dövlət qulluğunda vəzifələrə dəvət olunurlar. Bütün bunlarla, işlə təmin olunmaqla yanaşı, füzulililər məcburi köçkün kimi dövlət qayğısı ilə təmin olunurlar. Bizə çörək pulu verilir, işıq, su, qaz, torpaq, imtiyazların hamısı pulsuzdur. Biz bunlara subsidiyaları, kreditləri, başqa güzəştləri, sosial müavinətləri də əlavə etsək Azərbaycan dövləti, cənab İlham Əliyev füzulililərə milyonlarla manat dəyərində yardım göstərir. Bunu camaatımız bilir və buna görə Sizə minnətdardır.

Rayonumuzun ərazisinin demək olar ki, 50 faizi bizdə, 50 faizi isə işğal altındadır. Yuxarıda, Horadiz yüksəkliyində bayrağımız dalğalanır. Onu düşmənlər də görür. İndi Bakıya axın yoxdur, paytaxtdan bura axın var. Çünki Horadizdə Bakıda olanların hamısı var, bizim bouling, bilyard zallarımız, şahmat məktəbimiz, futbol, voleybol meydanlarımız - hər şeyimiz var, cənab Prezident. Yəni, bizim yaşayış səviyyəimiz çox gözəldir, cənab Prezident.

Mən bir məlumat da verim ki, Heydər Əliyev Fondu Füzulidə çox böyük işlər görür. Hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə rayonumuzda Muğam Mərkəzi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, iki uşaq bağçası, orta məktəb binası tikilib istifadəyə verilib. Əminik ki, bu işlər gələcəkdə də davam etdiriləcək, Füzuliyə yeni, əlavə kömək göstəriləcəkdir. Biz buna görə hörmətli Mehriban xanıma minnətdarlığımızı bildiririk. Allahdan ona cansağlığı diləyirik.

Cənab Prezident, Siz Azərbaycanın inkişafı üçün çox iş görürsünüz. Biz nə xahiş ediriksə Siz onu yerinə yetirirsiniz. Ona görə də Sizə çox minnətdarıq. Bizim ən böyük arzumuzu da Siz ifadə etdiniz. Məcburi köçkünlərimiz, inşallah, Sizin rəhbərliyinizlə Qarabağa qayıdacaqlar, cənab Prezident. Əminik ki, bizim dünya şöhrətli Prezidentimizin buna gücü çatacaq və çatır. Dünya Azərbaycana maraq göstərir, Azərbaycan dünyaya inteqrasiya edir. Bunlar çox gözəldir. Bu gün Azərbaycan mədəniyyəti, Azərbaycan milli mənəvi dəyərləri dünyada təbliğ olunur. Bunlar çox böyük işlərdir.

Cənab Prezident, Sizin sayənizdə Azərbaycan inkişaf edir, gözəlləşir, daha yüksək zirvələri fəth edir. Azərbaycanın daha xoşbəxt gələcəyi naminə fəaliyyətinizdə Sizə uğurlar diləyirik. Füzulililər Sizə sadıqdırlar, Sizi sevirlər. Cənab Prezident, elə gün olmur ki, Sizin haqqınızda məhəbbətlə danışmayaq. Sağ olun.

X X X

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Dediyiniz xoş sözlərə görə sizə minnətdaram. Mən də demək istəyirəm ki, füzulililəri çox sevirəm və çox sevinirəm ki, Füzulidə indi bu qədər inkişaf var. Bir məsələ məni həmişə incidir, düşündürür və dəfələrlə mən bunu öz çıxışlarımda qeyd etmişəm. Əfsuslar olsun ki, ölkəmiz üçün həlledici anlarda Ulu Öndər Azərbaycanda yox idi və onu o vaxt - 1980-ci illərin sonlarında siyasi səhnədən uzaqlaşdırmaq üçün erməni millətçiləri nə qədər əlləşdilər, Moskvaya nə qədər anonim məktublər, donoslar yazıldı. Əlbəttə ki, o vaxtkı sovet rəhbərliyi də Heydər Əliyevə ədalətsizlik göstərmişdi. Nəyə görə? Çünki o həmişə öz sözünü deyən adam idi, heç kimdən çəkinmirdi. Haqq, ədalət onun üçün əsas amillər idi. O vaxtkı sovet rəhbərliyi

isə hesab edirdi ki, hamı onların qarşısında baş əyməlidir. Ona görə Heydər Əliyevi siyasi səhnədən uzaqlaşdırdılar və ondan sonra iki həftə keçməmiş erməni millətçiləri qərb mətbuatında Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi üçün iddia qaldırdılar və sovet rəhbərliyi buna dəstək oldu, təkan verdi. Əgər Heydər Əliyev o vaxt Azərbaycanda olsaydı və siyasi səhnədə olsaydı, heç vaxt bir qarış torpaq işğal altına düşməzdi. Heç vaxt. Bu gün artıq Dağlıq Qarabağda demoqrafik vəziyyət də tam başqa olacaqdı. O illərdə Dağlıq Qarabağda sənaye müəssisələrinin yaradılması, dəmir yolunun çəkilişi, digər tədbirlərin görülməsi nəticəsində demoqrafik vəziyyət bərpa olunurdu. Yəni, əslində ermənilər deyirdilər ki, Heydər Əliyev demoqrafik vəziyyəti dəyişdirmək istəyir. Ulu Öndər onu bərpa etmək istəyirdi. Çünki Dağlıq Qarabağ ərazisində əsrlər boyu Azərbaycan xalqı yaşamışdır. Bu, bizim dədə-baba torpağımızdır. Sadəcə olaraq XVIII əsrin əvvəllərində ermənilər Şərqi Anadoludan və İrandan buraya köçürülmüşdür. Əgər belə demək mümkündürsə, idxal edilmişdir. Nəyə görə? Burada, bu bölgədə dini tərkibi dəyişdirlər. Bu idi məqsəd və ondan sonra süni olaraq Dağlıq Qarabağ ərazisində onlar əhali nöqtəyi-nəzərindən üstünlük təşkil etdilər. Heydər Əliyevin söyləri nəticəsində biz bu ədaləti bərpa edirdik və artıq münafişə başlanan zaman Dağlıq Qarabağ əhalisinin 30 faizi azərbaycanlılar idi. 10 il, 15 il keçəndən sonra azərbaycanlılar 50 faiz olacaqdı və bu məsələ heç vaxt bir daha qalxmayacaqdı.

Əfsuslar olsun ki, o vaxt Azərbaycanda böyük səhvlər buraxılmışdı və ermənilər ondan istifadə etdilər, bu məsələni qaldırdılar. Sovet rəhbərliyi buna təkan verdi. Sovet İttifaqı dağılandan sonra isə Azərbaycana qarşı daha da böyük ədalətsizliklər göstərildi və nəticə etibarilə torpaqlarımız işğal altına düşdü. O vaxt bizim o qədər də böyük hərbi gücümüz yox idi. Yenə də Ulu Öndərin şəxsi keyfiyyətləri, cəsarəti, xalqın ona olan inamı nəticəsində biz bu torpaqları düşməndən azad etdik. Biz istəmirik ki, yenə müharibə başlasın. Kim istəyir ki? Amma eyni zamanda, biz heç vaxt bu vəziyyətlə də barışa bilmərik. Çünki Ermənistan istəyir ki, heç nə dəyişməsin, necə var elə də qalsın. Amma bu mümkün deyil. Əfsuslar olsun ki, bu məsələ ilə məşğul olan vasitəçilər də bunu istəyir. Onlar da həmişə bizə deyirlər ki, amandır, müharibə etməyin, problemi danışıqlar yolu ilə həll edin. Biz də deyirik, yaxşı danışıqlar yolu ilə, bəs nə qədər?

Artıq 22 ildir Minsk qrupu fəaliyyət göstərir. Əgər buna fəaliyyət demək mümkünsə. Onun fəaliyyəti ancaq bu vəziyyətin dəyişməz olaraq qalması məsələsidir. Ona görə, bu məsələləri tarixi nöqtəyi-nəzərdən bir daha təhlil edərkən görürük ki, biz ancaq öz gücümüzə güvənə bilərik. Biz Azərbaycan xalqının gücünə və Azərbaycan dövlətinin gücünə güvənə bilərik. Biz bu məsələni həll edəcəyik, Azərbaycan xalqı, güclənən Azərbaycan.

Bunu həll etmək üçün əlbəttə ki, beynəlxalq məsələlər də nəzərə alınmalıdır. Regional vəziyyət, xarici siyasət amilləri öz rolunu oynamalıdır, oynayacaqdır. Şübhəsiz ki, Azərbaycanın artan qüdrəti və bizim iqtisadi, siyasi, beynəlxalq və hərbi sahələrdə gücümüz göz qabağındadır. Bizim gücümüz getdikcə artacaq, ermənilərin gücü azalacaq. İndi orada demoqrafik böhran yaşanır. Hətta yaşlı insanları da zorla orduya cəlb edirlər, onları səngərə göndərilər. Bu yaxınlarda bir hadisə olmuşdu. Yəqin ki, yaxın vaxtlarda ictimaiyyət də məlumatlandırılacaqdır. Bizim Tovuz, Qazax istiqamətində sərhədimizə yaxın olan erməni kəndlərindən yaşlı insanlara zorla hərbi forma geyindirib, əlinə tüfəng verib, göndərilər səngərə. Bax, budur reallıq.

Amma biz bu gün güclənirik, möhkəmlənirik, ruh yüksəkliyi var, Azərbaycan əsgəri peşəkardır, Azərbaycan xalqı mərdidir. Siz burada düşmənlə üz-üzə yaşayırınsız, amma orada - Tovuz, Qazax istiqamətində erməni kəndləri boşalır. Əlbəttə, təmas xəttində erməni kəndləri yoxdur. Nə burada, nə Ağdamda, nə başqa yerdə. Çünki bunlar hamısı Azərbaycan torpağıdır. Amma Tovuz, Qazax istiqamətində erməni kəndləri var, insanlar oradan qaçır, qorxurlar. Onların prezidenti bu yaxınlarda özü etiraf etmişdir ki, ölkədən kütləvi köçün səbəblərindən biri Dağlıq Qarabağ münafişəsidir. Valideynlər qorxurlar, uşaqları orduya vermək istəmərlər. Yəni, bu kriminal rejimi qorumaq üçün niyə onların vətəndaşları həlak olmalıdır. Ona görə, erməni xalqı özü başa düşməlidir ki, bu kriminal rejim orada nə qədər hakimiyyətdədir, Ermənistanın inkişafı mümkün deyil. Erməni xalqı bu kriminal Qarabağ klanından yaxasını qurtarmalıdır. İndi onlara Qarabağ klanı deyirlər. Əslində Qarabağ bizim dədə-baba torpağımızdır, amma Ermənistanda onlara Qarabağ tayfası deyirlər. Əminəm ki, erməni xalqı müdriklik göstərməlidir. Çünki onlar da başqa millətlər kimi müstəqil, azad olmaq istəyirlər, kriminal rejim hakimiyyəti altında yaşamaq istəmərlər.

Bizim müharibəmiz haqq-ədalət müharibəsidir. Biz istəyirik ki, məsələ ədalətlə həll olunsun - beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun və ədalətli. Ədalət və beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir. Çünki bu, bizim tarixi torpağımızdır və hüquqi cəhətdən bizim torpağımızdır. Heç bir ölkə qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nı respublika kimi tanımır və tanımayacaqdır. Bu, gözəl əsas

yaradır. Bu əsas bizə imkan verir ki, istənilən vaxtda öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edək. Bunu etmək üçün müxtəlif amillər var – iqtisadi, hərbi, siyasi və beynəlxalq. Biz öz addımlarımızı elə atmalıyıq ki, nəticə 100 faiz olsun, 200 faiz olsun və belə də olacaqdır.

Necə ki, bu gün Horadiz şəhəri gözəl şəhərdir, Füzuli şəhəri daha da gözəl şəhər olacaq. İnşallah, oranı da biz birlikdə abadlaşdıracağıq, gözəlləşdirəcəyik. Bir daha sizə cansağlığı, uğurlar arzulayıram.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Prezident İlham Əliyev Horadiz tikiş fabrikinin açılışında iştirak edib
(28 avqust 2014-cü il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 28-də Horadiz tikiş fabrikinin açılışında iştirak edib.

Dövlətimizin başçısının diqqətinə çatdırıldı ki, fabrikdə işçilərin fəaliyyəti üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Müasir texnika və dəzgahların quraşdırılması keyfiyyətli məhsul istehsalına geniş imkanlar açır. Bu fabrikdə ilkin dövrdə məktəbli formalarının və hərbi geyimlərinin istehsalı həyata keçiriləcək. Məhsullar daxili bazara yönəldiləcək. Təxmini hesablamalara görə müəssisənin ilkin mərhələdə illik dövriyyəsi 2 milyon manat təşkil edəcək. Fabrikdə açılan yeni iş yerlərinin sayı hazırda 100-ə çatır. Yaxın gələcəkdə bu rəqəmin bir qədər də artırılması diqqət mərkəzindədir.

Bütün bunlar bir daha Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən siyasətin artıq uğurlu nəticələr verdiyini təsdiqləyir. Bu, bir reallığı da nümayiş etdirir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının neftdən asılılığı tədricən aradan qaldırılır və yeni istehsal sahələrinin yaradılması ilə ölkəmizin iqtisadi qüdrəti daha da möhkəmləndirilir.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Horadiz şəhərində Bayraq Meydanında yaradılan şəraitlə tanışlıq
(28 avqust 2014-cü il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 28-də Horadiz şəhərində Bayraq Meydanında yaradılan şəraitlə tanış olub.

Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, 10 hektar ərazidə salınan Bayraq Meydanından bütün Horadiz şəhəri görünür. Burada geniş yaşıllaşdırma və abadlıq işləri görülüb. Meydana qalxmaq üçün sağ və sol tərəflərdə hər biri 287 pillədən ibarət olan sütunlu pilləkən tikilib. Əraziyə avtomobil yolu çəkilib və dayanacaq inşa olunub. Bayraq dirəyinin yerdən hündürlüyü 68 metrdir və demək olar ki, bütün ətraf ərazilərdən aydın görünür. Meydanın əhəmiyyətini artıran mühüm amillərdən biri də burada 3 istirahət guşəsinin yaradılmasıdır. Beləliklə, Horadizdəki Bayraq Meydanı və burada ucaldılan dövlət bayrağı da öz möhtəşəmliyi ilə diqqəti cəlb edir.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Horadiz şəhərində inşa olunan 2 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının açılışı olub
(28 avqust 2014-cü il)

Avqustun 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Horadiz şəhərində inşa olunan 2 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının açılışında iştirak edib.

Dövlətimizin başçısı bağçanın rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

İkimərtəbəli binada uşaqların təlim-tərbiyəsi və gələcəyin sağlam vətəndaşı kimi yetişmələri üçün hər cür şərait yaradılıb. Burada müasir təlim-tərbiyə qaydalarına riayət olunmaqla 4 qrup yaradılıb və bağçada uşaqların istirahəti üçün geniş imkanlar var. Uşaqların günün yarısını bağçada keçirmələri nəzərə alınaraq bu məktəbəqədər təhsil ocağında da onların keyfiyyətli təlim-tərbiyəsi vacib amil kimi götürülüb. Uşaqların ilk yaşlarından intellektual, fiziki və əqli inkişafı, onların istedad və qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması, sağlamlıqlarının qorunması, insanlarla ünsiyyətin qurulması diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu məqsədlə müasir sinif otaqları yaradılıb və bütün zəruri ləvazimat və təlim avadanlıqları ilə təchiz olunub. Uşaqların qidalanmasına xüsusi diqqət yetirilir. Bundan əlavə, onların məntiqi və əqli imkanlarının inkişaf etdirilməsi məqsədilə rəsm otağı qurulub. Bağçanın ərazisi abadlaşdırılıb, yaşıllıq zolaqları salınıb.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Horadizdə işğal zamanı dağıdılmış evlər və çoxmənzilli binalar bərpadan sonra istifadəyə verilib
(28 avqust 2014-cü il)

Avqustun 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Horadizdə işğal zamanı dağıdılmış 227 evin və çoxmənzilli 3 binanın bərpasından sonra istifadəyə verilməsi mərasimində iştirak edib.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində ciddi ziyan gören Horadiz şəhərinin yenidən qurulması, burada geniş abadlıq-bərpa tədbirlərinin həyata keçirilməsi istiqamətində son illərdə bir çox mühüm işlər görülüb. Şəhərin simasının daha da gözəlləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən layihələr bu gün də davam etdirilir. Müharibə zamanı dağıntılara məruz qalan şəhərdə quruculuq işləri geniş vüsət alıb, yeni evlər tikilib. Bu sırada 227 evin və çoxmənzilli 3 binanın bərpa işlərindən sonra istifadəyə verilməsi də mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu cür tədbirlər Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasətin mərkəzində insan amilinin durduğuna daha bir əyani misaldır. Bundan əlavə, "Mən hər bir azərbaycanlının prezidenti olacağam" deyən dövlət başçısının fəaliyyətinin real nəticələridir. Bu layihələr Azərbaycan dövlətinin ilk növbədə, cəbhə xəttində yaşayan vətəndaşların sosial-rifah halının və mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması naminə gördüyü işlər sırasındadır. Bu, həm də Azərbaycanın iqtisadi gücünü və potensialını nümayiş etdirir.

Qeyd edək ki, Horadiz şəhərində erməni işğalı zamanı yandırılmış və dağıdılmış 227 evin və çoxmənzilli 3 binanın bərpa edilməsi məqsədi ilə Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinə 2013-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan vəsait ayrılıb. Yüksək keyfiyyətlə və müasir tikinti normaları nəzərə alınmaqla həyata keçirilən inşaat işləri zamanı evlərin hamısı tam bərpa edilib. Mənzillərin hamısı kommunal infrastrukturla təmin olunub, insanların rahat və maneəsiz yaşamaları üçün hər cür imkanlar yaradılıb. Bütün bunlar da bir daha göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin bu sahədəki fəaliyyəti çətin sınaqlardan çıxan soydaşlarımızda sabaha ümid yaradıb, dövlət başçısının hər zaman onların yanında olduğunu təsdiqləyib. İnsanlar da dövlət başçısının ideyaları ətrafında sıx birləşməyi bacarıblar.

Dövlətimizin başçısı Vəli Şəmilovun ailə üzvləri ilə çay süfrəsi arxasında söhbət etdi.

Prezident İlham ƏLİYEV: Gözəl ev tikilib.

Ev sahibəsi Xuraman QULİYEVA: Bəli, çox gözəldir, Allah Sizi qorusun, ailənizi, uşaqlarınızı xoşbəxt etsin. Çox sağ olun. Bu cür şəraiti bizə Siz yaratmışınız, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: Elə də olmalıdır. Əlbəttə, dövlət bu işləri görməlidir. Bu evləri biz bərpa etdik. Çox şadam ki açılışına gəlmişik.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, çox sağ olun. O gün olsun Şuşamızda, Qarabağımızda olsun. Biz buna inanırıq, cənab Prezident!

Prezident İlham ƏLİYEV: Əlbəttə, bax buralar işğal altında idi. Deməli, siz burada yaşayırdınız.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: İndi görürsünüz burada necə gözəl şərait yaradılıb.

Xuraman QULİYEVA: Çox gözəl, qısa müddətdə, cənab Prezident. Sizin rəhbərliyinizlə çox gözəl irəliləyiş var. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə bizim üçün gözəl məktəb tikilib. Gözəl uşaq bağçamız var. Bu cür şərait heç bir şəhərdə yoxdur. Bunlar Sizin rəhbərliyinizlə yaradılıb. Çox sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Təmiz hava. Yaxşı iqlim.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, üstünlüyümüzdür təmiz havamız, Qarabağ havası.

Prezident İlham ƏLİYEV: Dolanışqı necədir?

Xuraman QULİYEVA: Çox gözəl, yüksək səviyyədə. Daimi qazımız, işiğımız, suyumuz, gözəl asfalt yollarımız, bağımız-bağatımız. Bundan artıq nə lazımdır?! Əvvəlkindən də çox gözəl şəraitdə yaşayırıq. Buna görə Sizə minnətdarıq. Əzizimiz Mehriban xanıma minnətdarıq. Bütün Qarabağımız azad olunsun. Ordumuza inanırıq, Sizə inanırıq, dövlətimizə inanırıq. Cənab Prezident, görün bizə, xalqımıza, qəsəbədə, Füzulidə yaşayan insanlara nə qədər ruh yüksəkliyi vermişiniz.

Prezident İlham ƏLİYEV: Burada 16 yeni qəsəbə salınmışdır.

İcra hakimiyyətinin başçısı Alı ALİYEV: Bəli. Ulu Öndərin Sərəncamı ilə.

Prezident İlham ƏLİYEV: Horadiz böyük bir şəhərdir. Müvəqqəti olaraq Füzuli rayonunun mərkəzidir. Amma Füzuli şəhəri işğaldan azad olunduqdan sonra biz Füzuli şəhərini bundan da gözəl tikəcəyik.

Xuraman QULİYEVA: İnşallah, biz ona inanırıq. Biz Sizə inanırıq, güvənirik.

Prezident İlham ƏLİYEV: Horadizin Azərbaycan tarixində çox böyük rəmzi mənası var. Çünki buralar erməni işğalı altında olan yerlər idi. Azərbaycan Ordusu Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə erməni işğalçı qüvvələrini buradan çıxardı. İndi biz onu bərpa etmişik.

Xuraman QULİYEVA: Bəli. Mən o günü heç vaxt unutmaram. Ona görə ki, mən iqiqat həyəcan keçirirdim. Bütün Azərbaycan xalqı həyəcan içində idi. Mənim övladım da hücumda, ön cəbhədə, sırada idi.

Prezident İlham ƏLİYEV: Siz buradan nə vaxt çıxmışdınız?

Xuraman QULİYEVA: 1993-cü il oktyabrın 22-dən 23-nə keçən gecə biz buradan qovulduq.

Prezident İlham ƏLİYEV: Oktyabra qədər burada idiniz?

Xuraman QULİYEVA: Bəli, burada idik. 1994-cü il yanvarın 4-ü heç vaxt unudulmaz gündür. Həmin gün Ulu Öndərimizin rəhbərliyi ilə hücum oldu. Mənim oğlum danışırdı, deyirdi ki, əsgərlər “Heydər Əliyev uğrunda” deyib hücumu keçirdilər. Yəni, qorxmadan özlərini tankın altına da ata bilərdilər. O cür ruh yüksəkliyi ilə. Biz inanırıq ki, yenə də həmin ruh yüksəkliyi ilə döyüşə gedəcəklər. Lazım gəlsə biz analar da Sizinlə bərabər, övladlarımızla bərabər.

Prezident İlham ƏLİYEV: İndi ordumuz daha da güclüdür. İndi imkanlar daha da genişdir. Ruh yüksəkliyi isə Azərbaycan xalqında həmişə olub. Həmişə də yüksək səviyyədə olub. Bu gün də belədir. Vətənpərvərlik ruhu, milli ruh. Bizim iqtisadi, hərbi gücümüz, bu amillər məsələni həll edəcək. Biz qayıdacağıq, nəinki Füzuliyə, Şuşaya da qayıdacağıq.

Xuraman QULİYEVA: İnşallah, cənab Prezident.

İcra hakimiyyətinin başçısı Alı ALİYEV: Cənab Prezident, son altı ayda 1200 adam işlə təmin olunub.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, çox gözəl iş yerlərimiz açılır.

İcra hakimiyyətinin başçısı Alı ALİYEV: Hərbidə mülki işçilər var. Onların hamısı bizdən götürülüb.

Prezident İlham ƏLİYEV: Onu da mən göstəriş vermişəm. Çünki əvvəlki dövrdə bizim ordumuzda mülki işlərlə elə hərbcilər məşğul idilər. Əsgərləri əsas fəaliyyətindən ayırırdılar, onlar gedib orada xidmət sahəsində işləyirdilər. Mən göstəriş verdim ki, əsgərləri bu işlərdən azad edin. Amma bu mülki işlərə yerli camaatı götürsünlər.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, götürüblər, bizim qonşulardan işləyənlər var.

Prezident İlham ƏLİYEV: Nə qədər idi burada?

İcra hakimiyyətinin başçısı Alı ALİYEV: 1200 nəfər.

Prezident İlham ƏLİYEV: Nəinki burada, bütün başqa təmas xəttinə yaxın olan yerlərdə, rayonlarda, kənlərdə yerli insanlar gedirlər, xidmət edirlər, dövlət maaş verir. Biz burada iki məqsəd güdürük. Həm əsgərlər xidmətdən ayrılır, mülki vətəndaşlar isə işləyib maaş alırlar.

Xuraman QULİYEVA: Çox gözəl. Bizim qəsəbəmizdə demək olar ki, işsiz adam yoxdur. Prezident İlham ƏLİYEV: Əvvəllər belə bir praktika var idi ki, misal üçün, bir yerdən olan gənc xidmətə mütləq gərək başqa yerə göndərilərdi. Biz burada da dəyişikliklər etdik. Çünki xüsusilə zabitlər. Onlar indi öz doğma rayonlarında işləsələr, yaşasalar daha yaxşıdır. Ailələrinin yanında olacaqlar, daha da ürəkli olacaqlar, onlar üçün daha da rahat olacaq. Yəni, orduda islahatlar çoxşaxəlidir. Amma bu hissə də çox önəmlidir. Burada qısa müddət ərzində minlərlə iş yerləri yaradılıb. Məsələn, biri yemək bişirən. Orduda kim idi? Əsgər. Birincisi, əsgər yemək bişirə bilmir, ikincisi, axı yemək bişirmək onun peşəsi deyil.

Xuraman QULİYEVA: Allah Sizi dünyaya gətirən ataya, anaya rəhmət etsin. Biz onların qarşısında həmişə borcluyuq. Cənab Prezident, elə bil ana kimi mən həmişə Sizə duaçıyam.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun!

Xuraman QULİYEVA: Biz fəxr edirik ki, ölkəmiz ərazicə kiçik olsa da, bütün böyük dövlətlərlə bərabər dayanır. Biz Sizinlə fəxr edirik, cənab Prezident.

Prezident İlham ƏLİYEV: Mən də sizinlə fəxr edirəm ki, siz burada, öz doğma yerinizdə, şəhərinizdə düşmənlə üz-üzə dayanmışsınız, mərd dayanmışsınız. Hamınız kişi kimi dayanmışsınız. Öz doğma torpağınızda dayanmışsınız.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, Sizə görə. Sizə inandığımıza görə. Ordumuza, dövlətimizə, Prezidentimizə inandığımıza görə.

Vəli ŞƏMİLOV: Güclü ordumuz da, rəhbərimiz də var.

Xuraman QULİYEVA: Bəli, bizim indi hər şeyimiz var. Çox sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Çox yaxşı, bir daha sizi təbrik edirəm.
Xuraman QULİYEVA: Biz Sizin hər bir tədbiri çox böyük fəxrlə izləyirik. Allah Sizi Azərbaycan xalqına çox görməsin.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun, çox sağ olun.

Xuraman QULİYEVA: Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun.

Xuraman QULİYEVA: Çox sağ olun, cənab Prezident. Siz bu gün bizə sevinc yaşatdınız.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Füzuli rayonunda Əhmədaliyar – Mollaməhərrəmli – Arayatlı – Babı kəndlərarası avtomobil yolu istifadəyə verilib
(28 avqust 2014-cü il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 28-də Füzuli rayonuna səfəri çərçivəsində Əhmədaliyar – Mollaməhərrəmli – Arayatlı – Babı kəndlərarası avtomobil yolunun açılışında iştirak edib.

Bu yol Prezident İlham Əliyevin ötən ilin oktyabrında imzaladığı Sərəncama əsasən tikilib. 2013-cü və 2014-cü illərin dövlət büdcələrindən ayrılan müvafiq vəsait hesabına bu yolun ümumi uzunluğu 32 kilometrədən çoxdur. Eni 8 metr olan yol 4-cü texniki dərəcəlidir. Yol üzərində 28 su keçidi yerləşir. Kəndlərarası avtomobil yolunun əhəmiyyətini artıran ən mühüm amil onun 13 yaşayış məntəqəsini birləşdirməsidir. Uzun illər bu sarıdan əziyyət çəkən həmin kəndlərin əhalisi artıq müasir standartlara uyğun yoldan istifadə edə biləcəklər.

Dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Prezident İlham Əliyev Füzuli rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışında iştirak edib
(28 avqust 2014-cü il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 28-də Füzuli rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışında iştirak edib.

Prezident İlham Əliyev muzeyin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə tikilən bu muzeydə ibtidai dövr, tunc dövrü, orta əsrlər, yeni və ən yeni dövrlərə aid bölmələr var. Xüsusi memarlıq üslubunda tikilən bina bütün lazımı kommunikasiya xətləri və müvafiq avadanlıqla təchiz olunub.

Bildirildi ki, bu muzey 1981-ci ildə yaradılıb. 1993-cü ildə Qarabağ müharibəsinin gedişində muzeyin 7 mindən çox eksponatı rayondan çıxarılaraq Bakıdakı "İstiqlal" muzeyində saxlanılıb. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi toplanmış çoxsaylı eksponatların tarixi əhəmiyyətini nəzərə alaraq 2006-cı ildə rayonun Bala Bəhmənli kəndində Füzuli Tarix-Diyarşünaslıq muzeyinin filialını açıb. Hazırda filialın fondunda xalqımızın qədim tarixinin və dövlətçilik ənənələrinin müxtəlif dövrlərinə işıq salan 1000-ə yaxın eksponat var. Muzeydə Azıx mağarasının maketi və ibtidai dövrdə istifadə olunan məişət və əmək alətləri nümayiş etdirilir. Bu eksponatların hamısı vaxtilə Füzuli rayonu ərazisində aparılan arxeoloji qazıntılar zamanı aşkar olunub. Tunc və dəmir dövrləri bölmələrində sərgilənən eksponatların böyük hissəsi isə qədim qəbirlərdən tapılıb. Ulu əcdadlarımızın döyüşlərdə istifadə etdikləri silah nümunələri, məişət avadanlıqlarının qalıqları orta əsrlər dövrünə aid bölmədə yerləşdirilib. Muzeyin əhəmiyyətini artıran mühüm amillərdən biri də burada Füzuli rayonunun etnoqrafik xüsusiyyətlərinin geniş əks olunmasıdır. Belə ki, muzeydə tarixin müxtəlif dövrlərində Füzuli sakinlərinin həyat tərzini və məişətini əks etdirən eksponatlar da sərgilənir. Dəmirçi, dulmuşu və xalçaçı emalatxanalarının, evlərin kiçik maketləri əhalinin qədim dövrlərdəki yaşayış tərzini və məşğuliyyətini əks etdirir. Rayonun görkəmli şəxsiyyətləri, o cümlədən Qarabağ müharibəsi zamanı xüsusi fədakarlıq və igidlik göstərmiş füzulililər haqqında məlumatların toplandığı muzeydə "Qələbə qığılcımı" başlığı altında xüsusi bölmə də yaradılıb. Burada Füzuli rayonundan olan Milli qəhrəmanların həyatı, onların döyüş yolu, ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətləri sayəsində rayonun işğaldan azad olunan 22 kəndi, o cümlədən Horadiz şəhəri və ötən dövrdə bu ərazilərdə aparılan bərpa, yenidənqurma işləri barədə məlumatlar verilir.

Prezident İlham Əliyev Füzuli rayonundan olan Musa Yaqubovun hazırladığı 16 musiqi aləti ilə tanış oldu.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin yeni binasında yaradılan şəraitlə tanışlıq
(28 avqust 2014-cü il)

Avqustun 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Horadiz şəhərində Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin yeni binasında yaradılan şəraitlə tanış olub.

Binanın foyesində ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub. Binada Ulu Öndərin və Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin tərəqqisi naminə çoxşaxəli fəaliyyətlərini əks etdirən fotoğuşələr yaradılıb. Fotoğuşələrdə ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin Füzuli rayonunda müxtəlif illərdə keçirilən tədbirlərdə iştirakını əks etdirən şəkillər böyük maraq doğurur.

Dövlətimizin başçısı otaqlarda yaradılan şəraitlə tanış oldu. Otaqların hamısı müasir tələblər səviyyəsində qurulub. Burada müasir idarəetmə metodlarından istifadə etmək üçün bütün texniki imkanlar yaradılıb. Bu da icra strukturunun işinin daha mükəmməl qurulmasına, rayon icra hakimiyyəti əməkdaşlarının səmərəli fəaliyyətinə geniş imkan verir. Konfrans zalında tədbirləri yüksək səviyyədə keçirmək üçün hər cür şərait yaradılıb. Operativ idarəetmə otağı vasitəsilə sakinlər inzibati binaya gəlmədən onları narahat edən problemlərlə əlaqədar icra hakimiyyətinin məsul şəxsləri ilə birbaşa videoəlaqə yarada biləcəklər. Artıq rayonun bütün icra nümayəndəlikləri bu şəbəkəyə qoşulub.

İcra hakimiyyətinin binası, eyni zamanda, rayonun simasına yeni görkəm verir. Binanın yerləşdiyi ərazidə geniş yaşıllaşdırma işləri aparılıb, müasir işıqlandırma sistemi quraşdırılıb.

Prezident İlham Əliyev əhaliyə yüksək xidmət göstərilməsi ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Prezident İlham Əliyev Füzulidə Mil-Muğan hidroqovşağının fəaliyyəti ilə tanış olub
(28 avqust 2014-cü il)

Prezident İlham Əliyev avqustun 28-də Füzuliyə səfəri çərçivəsində Mil-Muğan hidroqovşağının fəaliyyəti ilə tanış olub.

“Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədzadə Prezident İlham Əliyevə Mil-Muğan hidroqovşağı barədə məlumat verdi. Qeyd olundu ki, keçmiş SSRİ və İran dövləti arasında 1963-cü ildə imzalanmış “Texniki iqtisadi sahədə əməkdaşlıq haqqında” Sazişə əsasən Füzuli rayonunun Horadiz qəsəbəsi yaxınlığında Araz sərhəd çayının üzərində inşa olunmuş Mil-Muğan hidroqovşağı 1972-ci ildə istismara verilib. Hidroqovşağın tikilməsində məqsəd Araz çayının nizamlanmış axımından Azərbaycan və İran tərəflərinin birgə istifadəsi ilə 200 min hektar, o cümlədən Azərbaycanda 120 min hektara yaxın torpaq sahəsini suvarma suyu ilə təmin etmək olub. Sazişə əsasən Mil-Muğan hidroqovşağından 921 milyon kubmetr su götürülməsi və ekoloji vəziyyətin qorunması üçün 1 milyard kubmetr suyun çaya buraxılması nəzərdə tutulmuşdu.

Bildirildi ki, burada bəndin su tənzimləyən hissəsinin uzunluğu 136 metrdir. Onun üzərində eni 12 metr olan 6 suburaxıcı, eləcə də hər iki tərəfə su vermək üçün eni 5 metr, hündürlüyü 3,5 metr olan 4 suqəbuledici qapı layihələndirilib. Hidroqovşağın Azərbaycan tərəfində uzunluğu 1850 metr olan torpaq bəndləri tikilib. Hidroqovşaq sel vaxtı saniyədə 2700 kubmetr su buraxmaq qabiliyyətinə malikdir. Mil-Muğan hidroqovşağından götürülən suyun Baş Mil kanalı ilə Yuxarı Mil, Yeni Xanqızı və digər kanallara ötürülməsi, beləliklə də Füzuli, Beyləqan, Ağcabədi və İmişli rayonlarında 120 min hektara yaxın əkin sahəsinin su ilə təmin edilməsi nəzərdə tutulub. Baş Mil kanalından su götürən Yuxarı Mil kanalının tikintisi “Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC tərəfindən davam etdirilib və 2012-ci ildə onun 11 kilometrə yaxın hissəsi istifadəyə verilib. Bu da Beyləqan və Ağcabədi rayonlarının inzibati ərazilərində 4800 hektar sahədə pilot taxılçılıq təsərrüfatının yaradılmasına imkan verib. Taxılçılıq təsərrüfatının inkişafı məqsədilə ötən il kanalın daha 5 kilometrə yaxın hissəsi və onun üzərində Füzuli rayonunun ərazisində nasos stansiyası tikilib, bununla da 4 min hektar torpaq sahəsinə suvarma suyunun çatdırılması mümkün olub. Kanalın tikintisinin davam etdirilməsi nəticəsində 20 min hektara yaxın, o cümlədən Ağcabədi rayonunun 7637 hektar torpaq sahələri suvarma suyu ilə təmin ediləcək. Yuxarı Mil kanalı üzərində inşa olunan ikinci nasos stansiyası vasitəsilə bu il daha 1725 hektar əkin sahəsi suvarma suyu ilə təmin ediləcək.

Prezident İlham Əliyevə Füzuli və Beyləqan rayonlarının əkin sahələrinin su təminatı barədə də məlumat verildi. Qeyd olundu ki, Füzuli rayonunda hazırda 31.305 hektar suvarılan sahələr mövcuddur. Bu sahələrin 6300 hektarında meliorasiya tədbirləri həyata keçirilib. Əkin sahələrinin su təminatı 1378 kilometr suvarma kanalları, 87 subartezian quyusu və 56 nasos stansiyası vasitəsilə həyata keçirilir. Kollektor-drenaj şəbəkəsinin uzunluğu 259 kilometrdir. Artıq rayonun Qayıdış və Öranqala qəsəbələrində məskunlaşmış məcburi köçkün ailələrinə ayrılmış pay torpaqları suvarma suyu ilə təmin edilib. Ötən il Füzulidə 10, o cümlədən dövlətimizin başçısının müvafiq Sərəncamına əsasən 7 subartezian quyusu istismara verilib. Bu il isə rayon ərazisində 12 subartezian quyusunun qazılması başa çatdırılıb. Beyləqan rayonunda isə hazırda 50497 hektar suvarılan sahələr mövcuddur. Bu sahələrin 36548 hektarında meliorasiya tədbirləri həyata keçirilib. Əkin sahələrinin su təminatı 1268 kilometr suvarma kanalları, 88 subartezian quyusu, 7 nasos stansiyası vasitəsilə həyata keçirilir. Kollektor-drenaj şəbəkəsinin uzunluğu 1277 kilometrdir. Ötən il rayonda 4, bu il isə 6 subartezian quyusunun qazılması başa çatdırılıb.

AZƏRTAC
2014, 29 avqust

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfərə gəlib
(12 noyabr 2016-cı il)

Noyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Horadiz şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu.

Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Alı Alıyev Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, Ulu Öndərin abidəsinin ucaldıldığı parkda son vaxtlar geniş abadlıq işləri görülüb, yaşıllıq zolaqları salınıb. Bu park rayon sakinlərinin sevimli istirahət mərkəzlərindən birinə çevrilib.

Dövlətimizin başçısına son vaxtlar rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr və gələcəkdə yaradılacaq müəssisələr barədə də məlumat verildi. Bildirildi ki, növbəti illərdə rayonda aqropark, ət və süd məhsulları istehsal edən müəssisə və istixana kompleksinin inşası nəzərdə tutulub.

AZƏRTAC
2016, 12 noyabr

Horadiz şəhərində yeni avtovağzal kompleksində yaradılan şəraitlə tanışlıq
(12 noyabr 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 12-də Füzuli rayonunun Horadiz şəhərində inşa edilən avtovağzal kompleksində yaradılan şəraitlə tanış olub.

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətin mühüm hədəflərindən biri də Azərbaycanda yol-nəqliyyat sisteminin müasirləşdirilməsidir. Bu sırada yeni yaradılan avtovağzalların xüsusi çəkisi var. Yeni və müasir səviyyədə inşa edilən bu nəqliyyat obyektlərinin sırasına daha biri əlavə olunub. Horadiz şəhərində yeni avtovağzal ən müasir tələblər səviyyəsində tikilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı avtovağzalın rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, Füzuli Rayon İcra Hakimiyyətinin sifarişi əsasında tikilən avtovağzal kompleksinin ümumi ərazisi yarım hektardır. Müasir memarlıq üslubunda inşa olunan avtovağzal binasının tikinti sahəsi isə 450 kvadratmetrdir.

Binada sənişinlərin istirahəti üçün lazımi şərait yaradılıb. Burada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin müxtəlif illərdə Füzuli rayonuna səfərlərini əks etdirən fotolardan ibarət guşə var.

Avtovağzalda sənişinlərin rahatlığını təmin etmək üçün 6 perron, 30 yerlik gözləmə zalı, ictimai-iaşə obyektı, həkim otağı inşa edilib. Burada ana və uşaq otağı da var. Kompleksin həyətində avtobuslara texniki xidmət göstərilməsi üçün açıq bokslar tikilib. Kompleksdə 25 nəfərin daimi işlə təmin edilməsi nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Prezidenti avtovağzal binasının eyvanından Horadiz şəhərinin mənzərəsini seyr etdi.

Qeyd edək ki, dövlətimizin başçısının tapşırıqlarına əsasən, paytaxtla yanaşı, regionlarda da yol-nəqliyyat infrastrukturunun yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər müsbət nəticə verməkdədir. Bu cür avtovağzal kompleksinin yaradılması isə rayonun inkişafında mühüm rol oynayacaq.

AZƏRTAC
2016, 12 noyabr

Prezident İlham Əliyev Horadiz şəhərində Dövlət Rəsm Qalereyasının açılışında iştirak edib
(12 noyabr 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 12-də Füzuli rayonunun Horadiz şəhərində Dövlət Rəsm Qalereyasının açılışında iştirak edib.

Bu gün Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyətin inkişafı ilə bağlı ciddi addımlar atılır. İndi paytaxtla yanaşı, regionlarda da mədəniyyət ocaqları əsaslı təmir edilir və yeniləri tikilir. Bölgələrdə müasir tipli yeni mədəniyyət infrastrukturunun yaradılması isə, ilk növbədə, bu sahənin regionlarda hərtərəfli inkişafına stimül verir. Bütün bu tədbirlər bir daha onu göstərir ki, qədim və zəngin mədəni dəyərlərə malik olan Azərbaycanda mədəniyyət məsələləri daim diqqətdə saxlanılır. Horadiz şəhərində Dövlət Rəsm Qalereyasının yaradılması da ölkədə mədəniyyət və incəsənətin inkişafına göstərilən diqqətin daha bir nümunəsidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev qalereya binasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi, burada yaradılan şəraitlə tanış oldu.

Diqqətə çatdırıldı ki, binanın sahəsi 324 kvadratmetrdir. Burada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin müxtəlif illərdə Füzuli rayonuna səfərlərini əks etdirən fotolardan ibarət guşə yaradılıb. Qalereyanın ikimərtəbəli binasında rəsm əsərlərinin nümayiş etdirilməsi üçün sərgi zalı fəaliyyət göstərir.

Belə bir qalereyanın Füzuli rayonunda tikilib istifadəyə verilməsi rəsmilə maraqlanan, bu sahəyə həvəs göstərən gənclər üçün son dərəcə böyük əhəmiyyət daşıyır. Gələcəkdə qalereyanın fondunun zənginləşdirilməsi nəzərdə tutulub. Rəsm qalereyasında 25 nəfər daimi işlə təmin ediləcək.

AZƏRTAC
2016, 12 noyabr

Füzuli rayonunda 1-ci və 11-ci Qayıdış qəsəbələrini birləşdirən avtomobil yolu istifadəyə verilib
(12 noyabr 2016-cı il)

Noyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonundakı 1-ci və 11-ci Qayıdış qəsəbələrini birləşdirən avtomobil yolunun yenidənqurma və bərpadan sonrakı vəziyyəti ilə tanış olub.

Bu gün ölkəmizdə yol-nəqliyyat infrastrukturunun tamamilə yeniləşdirilməsi və müasirləşdirilməsi, bu sahədə əsaslı dəyişikliklərin yer aldığı proses uğurla davam etməkdədir. Regionların, həmçinin kənd və qəsəbələri birləşdirən avtomobil yollarının, yolayrıcıların və körpülərin inşasına və yenidən qurulmasına xüsusi diqqət yetirilir. Müasir səviyyədə inşa olunan bu yollar regionların inkişafına müsbət təsir göstərir, rayonların simasını əsaslı şəkildə dəyişdirir, nəqliyyatın və əhəlinin rahat, təhlükəsiz və maneəsiz hərəkətini təmin edir. Bu işlərin icrası həm də onu nümayiş etdirir ki, dünyanı bürümüş iqtisadi böhrana baxmayaraq, Azərbaycanda bütün sosial layihələr uğurla icra olunur. Bu işə dövlətimizin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin nəticəsidir.

Füzuli rayonunun 12 min nəfər əhəlinin yaşadığı 11 yaşayış məntəqəsini, o cümlədən 1-ci və 11-ci Qayıdış qəsəbələrini birləşdirən 23 kilometrlik avtomobil yolunun tikintisi dövlətimizin başçısının 2014-cü ildə imzaladığı Sərəncama əsasən həyata keçirilib. Prezident İlham Əliyevin bu il imzaladığı Sərəncama uyğun olaraq, Qayıdış qəsəbələrini birləşdirən avtomobil yolunun tikintisinin başa çatdırılması "Azəravtoyol" ASC-yə həvalə edilib.

"Azəravtoyol" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saleh Məmmədov bildirdi ki, üçüncü və dördüncü texniki dərəcəyə uyğun olaraq layihələndirilən bu avtomobil yolunun birinci hissəsinin uzunluğu 20,5 kilometrdir və Qayıdış-Yeni Yurd arasındakı məsafəni əhatə edir. İkinci hissə Yeni Yurd-Xocavənd arasındakı məsafəni əhatə edir və uzunluğu 2,5 kilometrdir.

Qeyd edildi ki, inşaat işləri zamanı yol boyunca müxtəlif diametrlə 21 suötürücü boru tikilib. Yuxarı Mil kanalı üzərində uzunluğu 18 metr, eni 12 metr olan qəzalı vəziyyətdəki körpü əsaslı təmir edilib. Yol boyunca 144 müxtəlif yol nişanı və 38 göstərici lövhə quraşdırılıb.

Bu yolun tikilməsi nəticəsində yük və sərnişin daşınması xeyli yaxşılaşacaq.

Dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

AZƏRTAC
2016, 12 noyabr

Füzuli xalça kombinatının açılışı olub
(12 noyabr 2016-cı il)

Noyabrın 12-də Füzuli rayonunda “Azərxalça” ASC-nin ilk filialının - xalça kombinatının açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev kombinatın açılışında iştirak edib.

Azərbaycan xalçaları bütün dövrlərdə dünyanı heyran qoyub, milli naxışlarımızın şöhrəti dünyanı qarış-qarış gəzib, böyük diqqətə səbəb olub. Azərbaycan xalçalarının ta qədimlərdən başlayan şöhrəti bu gün yeni layihələrlə zənginləşir. Prezident İlham Əliyevin bu il imzaladığı Sərəncamla “Azərxalça” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması da məhz bu amildən qaynaqlanıb. ASC-nin əsas məqsədi xalça və xalça məmulatlarının istehsalı, onların ölkə daxilində və xaricdə satışının təşkili, istehsalatda yeni texnologiyaların tətbiqi, maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsi və ondan səmərəli istifadə, habelə bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işlərin yerinə yetirilməsidir.

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, ilkin mərhələdə “Azərxalça” ASC-nin Füzuli rayonu ilə yanaşı, Ağdam, Tovuz, Ağstafa, Qazax, Şəmkir, Quba, İsmayıllı, Xaçmaz, Qəbələ rayonlarında da filiallarının yaradılması nəzərdə tutulub. Hazırda bu rayonlarda filial binalarının tikintisinə başlanılıb. Yerlərdə “Azərxalça”nın xalçaçılıq üzrə hazırlıq-tədris kursları, ustad dərsləri təşkil edilib, işçi potensialının müəyyənəşdirilməsi və gücləndirilməsi üçün müvafiq tədbirlər görülüb.

“Azərxalça” ASC-nin idarə heyətinin sədri Vidadi Muradov dövlətimizin başçısına görülən işlərlə bağlı ətraflı məlumat verdi.

Bildirildi ki, Horadizdə yaradılan filial Azərbaycanın tarixi xalçaçılıq mərkəzlərindən olan Qarabağ xalçaçılıq məktəbini təmsil edəcək. Filialın ümumi sahəsi 586 kvadratmetr olan binasında 160 toxucu, 10 nəfər inzibati-təsərrüfat işçisi fəaliyyət göstərəcək. Bina toxuculuq emalatxanası, anbar, yeməxana, tibb otağı və digər bölmələrdən ibarətdir. Emalatxanada 160 toxucu müxtəlif ölçülü 43 dəzgahda Qarabağın tarixi xalça çeşniləri əsasında xalçalar toxuyacaq. Bu çeşnilər dünya muzeylərində, şəxsi kolleksiyalarda mühafizə olunan, həmçinin respublikamızın ayrı-ayrı bölgələrindən toplanılan qədim və orijinal xalçalar əsasında “Azərxalça”nın rəssamları tərəfindən hazırlanıb. Emalatxana zəruri xammal və ləvazimatlarla təmin edilib. Toxucular həm Horadiz şəhərinin, həm də Füzuli rayonunun ayrı-ayrı kəndlərinin, o cümlədən hazırda işğal altında olan kəndlərin sakinləridir. Onlar bir neçə ay ərzində “Azərxalça”nın burada təşkil olunmuş hazırlıq-tədris kurslarında mütəmadi iştirak edib, xalçaçılıq üzrə bacarıq və vərdişlərini təkmilləşdiriblər.

Dövlətimizin başçısı kombinatın işçiləri ilə söhbət etdi.

İşçilər: Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident.

Prezident İlham Əliyev: Xoş gördük. Necəsiniz? İşlər necədir?

Mahnur Ahiyeva: Möhtərəm cənab Prezident, bütün füzulililər adından Sizi salamlayırıq və Sizə təşəkkürümüzü bildiririk ki, bizə belə müəssisə, belə iş yeri açmışınız. Hazırda 160 nəfər qadın burada işlə təmin olunub. Gün o gün olsun ki, işğal altındakı torpaqlarımız qaytarılsın və orada belə müəssisələr açılsın, bizim qarabağlı qadınlar Qarabağ xalçaları toxuyub nümayiş etdirdinsinlər.

Prezident İlham Əliyev: Mən çox şadam ki, artıq “Azərxalça” fəaliyyətə başlayır. Bilirsiniz ki, bir müddət bundan əvvəl mənim Sərəncamımla “Azərxalça” şirkəti yaradılmışdır. Bu qurumun əsas vəzifəsi Azərbaycanda xalçaçılığı inkişaf etdirmək, bizim tarixi mirasımızı qorumaq və eyni zamanda, ölkəmizdə güclü xalçaçılıq sənayesi yaratmaqdır. Bu məqsədlə bir çox rayonlarda, o cümlədən Füzuli rayonunda “Azərxalça”nın xətti ilə belə gözəl müəssisələr yaradılıb və yaradılır. Hamımız yaxşı bilirik ki, xalçaçılıq sənətini qadınlar yaşadırlar. Bu müəssisələrin yaradılması, fəaliyyətə başlaması qadınlar üçün iş yerlərinin açılması deməkdir. Bu da çox vacibdir. Çünki qadınlar üçün iş yerləri açmaq o qədər də asan məsələ deyil. Ancaq bu gün siz burada işləyirsiniz, yaxşı maaş alırsınız, həm ailə büdcəsinə bunun böyük töhfəsi olur, eyni zamanda, qədim sənətimiz yaşayır, yaşayacaq, gənc nəsə də siz öz təcrübənizi ötürəcəksiniz. Bununla bərabər, Azərbaycanın çox gözəl ixrac məhsulu olan xalça artıq dünya bazarlarına çıxacaq. Bu, həm ölkəmizin təbliğatına xidmət edəcək, həm də bütün dünya görəcek ki, xalqımız nə qədər istedadlı xalqdır. Digər tərəfdən, bu, ölkəmizə pul gətirəcək. Beləliklə, ölkə iqtisadiyyatı çoxşaxəli surətdə inkişaf edəcək. Bu müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində ildə neçə xalça istehsal olunacaq?

“Azərxalça” ASC-nin idarə heyətinin sədri Vidadi Muradov: Cənab Prezident, bu müəssisədə dəzgahların əksəriyyəti Azərbaycan brendidir. Ayda 251 kvadratmetr xalça istehsal olunacaq. Qarabağın 16 rayonunun müxtəlif çeşniləri, tarixi ənənələri əsasında toxunulacaq. Biz üç ay ərzində burada tədris kursları təşkil etdik. Peşəkar ustalarımız bu kurslarda 160 nəfəri öyrətdilər. Bu yerlər bizə bir az azlıq edir. Biz düşünürük ki, filialları başqa yerlərdə də açmaq, genişləndirmək lazımdır.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, genişləndirmək lazımdır.

Vidadi Muradov: Xalçaçılar çoxdur. Füzuli rayonunda 500-600 xalçaçı var.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, onları da cəlb etmək lazımdır.

Vidadi Muradov: Biz istəyirik ki, hamısı xalçaçılıqla məşğul olsunlar və Azərbaycanın Qarabağ xalçaları dünyada nə qədər şöhrət tapıbsa, bu gün də bu Qarabağ xanımları, xalçaçıları ilə, cənab Prezident, Sizin də köməyiniz sayəsində yenə də dünyada öz şöhrətinə çatdıraq.

Prezident İlham Əliyev: Siz xalçaçılığı harada öyrənmisiniz?

Röya Abbasova: Bura mənim ilk iş yerimdir. Sağ olsun müəllimlərimiz, onlar öyrədiblər. İndi işə başlayırıq. Çalışırıq ki, öyrəndiklərimizi işdə tətbiq edək. İstəyirik ki, xalçalarımız yaxşı alınsın.

Prezident İlham Əliyev: Çox yaxşı. Mən gənc qızları görürəm və bizim peşəkar ustalarımız öz təcrübələrini onlarla bölüşəcəklər. Bəs siz bu vaxta qədər harada işləyirdiniz?

Mahnur Aliyeva: Bizim əvvəl işimiz olmayıb. İşlə indi təmin edilmişik.

Prezident İlham Əliyev: Yəqin ki, xalçaçılığı yaxşı bilirsiniz.

Mahnur Aliyeva: Bəli, bu, bizim nənələrimizdən qalan bir sənətdir. Bizim rayonumuzun bu sənətdə anlayışı olub. Mənim yaşadığım kəndin özünün xalçası olub – “Xanlıq” xalçası. Ancaq bir az unudulmuşdu. Sizin sayənizdə o, artıq bərpa olundu. Ona görə Sizə çox minnətdarıq. Çox sağ olun. Çalışacağıq ki, Sizin etimadınızı doğruldaq.

Prezident İlham Əliyev: Əlbəttə, bunun çox böyük mənası var. Biz bu qədim sənəti yaşadıırıq. İndi biz haqlı olaraq hesab edirik ki, xalçaçılıq sənətinin vətəni Azərbaycandır. Bunu deməyə kifayət qədər əsaslar var. Digər tərəfdən bu, ənənəvi sənət növüdür. Nadir xalçalarımız var. Ona görə də bunu yaşatmalıyıq. Gənc nəsil də bu işlərə çox maraq göstərir. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, həm dünyada Azərbaycanı geniş şəkildə təbliğ edəcəyik, həm də bu, böyük ixrac məhsuludur. Ona görə də bütün bu məsələləri həll etmək üçün “Azərxalça” yaradılmışdır və ilk müəssisə bu gün artıq fəaliyyətə başlayır.

X X X

Sonra dövlətimizin başçısı müəssisədə iş prosesini izlədi.

Sonda xatirə şəkilləri çəkdirildi.

AZƏRTAC
2016, 12 noyabr

Füzuli rayonunda məcburi köçkünlər üçün salınan yeni qəsəbədə yaradılan şəraitlə tanışlıq
(12 noyabr 2016-cı il)

Noyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Füzuli rayonunun Horadiz şəhərində məcburi köçkünlər üçün salınan yeni qəsəbədə yaradılan şəraitlə tanış olub.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində doğma yurdlarından qovularaq qaçqın və məcburi köçkünə çevrilən soydaşlarımızın yeni evlər və mənzillərlə təmin olunması istiqamətində son illər əhəmiyyətli tədbirlər görülür. 2007-ci ildə ölkədəki 12 çadır düşərgəsinin ləğv edilməsi ilə başlanan proses nəticəsində qaçqın və məcburi köçkünlər üçün indiyədək 2,9 milyon kvadratmetr yaşayış sahəsi olan 95 müasir qəsəbə və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksi salınıb. İndiyədək 50 min ailə və ya 250 min qaçqın və məcburi köçkünün mənzil şəraiti yaxşılaşdırılıb. Qaçqın və məcburi köçkünlərin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına 2,3 milyard manat vəsait sərf olunub. Bu kateqoriyadan olan insanların sosial problemlərinin həlli üçün son 23 ildə 6,1 milyard manat vəsait xərclənib. Son 13 ildə məcburi köçkünlərə aylıq yemək xərci üçün verilən müavinətin məbləği 4 dəfə, kommunal xidmətlərə görə vəsaitin məbləği isə 4,5 dəfə artırılıb. Son 13 ildə 2 min nəfərdən çox məcburi köçkün sahibkarlıq subyektinin investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsinə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə 40 milyon manat güzəştli kredit verilib. Məcburi köçkünlər arasında yoxsulluq həddi son 13 ildə 75 faizdən 12 faizə düşüb.

Yalnız bu ilin on ayında Sabirabad rayonunda fin tipli qəsəbələrdə müvəqqəti məskunlaşmış 440, Qazaxdakı 304, Zaqataladakı 135 məcburi köçkün ailəsinin həmin rayonlarda yeni salınmış qəsəbələrə və Bakının Ramana qəsəbəsində inşa edilmiş beşmərtəbəli binaya 50 məcburi köçkün ailəsinin, Sumqayıt şəhərinin Hacı Zeynalabdin Tağıyev qəsəbəsində 50 hərbi ailəsinin yeni yaşayış binasına köçürülməsi təmin edilib. Prezidentin ehtiyat fondundan ayrılan vəsait hesabına Abşeron rayonu ərazisində 44 hazır mənzil alınıb, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Mərdəkandakı əlillər üçün pansionatında müvəqqəti məskunlaşan məcburi köçkünlərin bu ilin noyabrında buraya köçürülməsi təmin ediləcək.

İndi Bakı da daxil olmaqla, Tərtər, Beyləqan, Şirvan, Sumqayıt, Kürdəmir və Ucar da qəsəbə, məhəllə və yaşayış komplekslərinin layihə-smeta sənədləri hazırlanır. Bundan əlavə, Gəncə, Goranboy, Bərdə və Ağcabədidə yeni layihələndirmə işləri üçün müvafiq torpaq sahələri ayrılıb. Bu ilin proqramına əsasən Horadizdə 400 məcburi köçkün ailəsi üçün yeni qəsəbə salınıb.

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov bildirdi ki, 417 hektar sahəni əhatə edən yeni qəsəbədə 400 ev, məktəb, uşaq bağçası, inzibati bina, tibb məntəqəsi, klub-icma mərkəzi, poçt binası tikilib. Bu qəsəbəyə ölkə üzrə mövcud olmuş 16 fin tipli qəsəbədən və Füzuli rayonunda olan sonuncu fin tipli qəsəbədə müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər köçürüləcəklər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev qəsəbədəki evlərdən birində yaradılan şəraitlə tanış oldu.

Bildirildi ki, bütün zəruri sosial-texniki infrastruktur obyektləri ilə birlikdə salınan qəsəbədə 400 evin ümumi yaşayış sahəsi 21 min 511 kvadratmetrdir. Mənzillərdən 20-si birotəqəli, 200-ü ikiotaqlı, 168-i üçotaqlı, 12-si isə dördotaqlıdır. Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondunun sifarişləri ilə aparılan tikinti işləri zamanı zəruri infrastrukturun yaradılmasına xüsusi diqqət göstərilib.

Qəsəbədə 120 yerlik uşaq bağçası da tikilib. İkimərtəbəli bağça hər cür avadanlıqla təchiz olunub.

Dövlətimizin başçısı bağçada uşaqların əyləncəsi və istirahəti üçün yaradılan şəraitlə tanış oldu.

Burada balacaların təlim-tərbiyəsi üçün bütün tələblər nəzərə alınır. Bağçanın musiqi zalında da hər cür şərait mövcuddur.

Qəsəbədəki məktəbdə olan Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, bu təhsil ocağı 320 şagird yerlikdir. Binanın foyesində ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü qoyulub. Bundan başqa, burada ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin qaçqın və məcburi köçkünlərə qayğısını və onlarla görüşlərini əks etdirən fotostendlər yaradılıb. Burada aprel döyüşlərində Ordumuzun qələbəsini əks etdirən fotolardan ibarət guşə, həmçinin indiyədək istifadəyə verilmiş yeni qəsəbələrin fotostendləri də var. Akt zalında müxtəlif tədbirlərin keçirilməsi üçün bütün imkanlar var.

Məktəbin hərbi kabinetini əyani vəsaitlərlə zənginləşdirilib.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev burada Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbin, Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının, Cəmişid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin Füzulidən olan kursantları və orta məktəb şagirdləri ilə görüşdü.

Kursant **İsgəndərov** dövlətimizin başçısına raport verdi:

-Cənab Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının hərbi məktəblərinin kursantları Sizinlə görüşə hazırdır.

Dövlətimizin başçısı kursantları salamladı.

Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının kursantı **Lütfizadə** dedi:

-Möhtərəm Prezident, cənab Ali Baş Komandan. Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının ən böyük arzusu işğal altındaki torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad olunmasıdır. Bu, mənim də ən böyük arzumdur. Məhz ona görə də məktəbli vaxtlarımdan hərbiçi olmaq qərarına gəlmişəm. Sərhədçi peşəsinə olan rəğbətim və marağım məni Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyasına gətirdi. Akademiyada yaratdığınız ideal şəraitə görə Sizə təşəkkürümüzü bildiririk. Sizə söz veririk ki, etimadınızı öz şərəfli xidmətimizlə doğruldacaq, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə, dövlətinə və xalqına daim sədaqətlə xidmət edəcəyik.

Prezident İlham Əliyev: Sağ ol. Öyləş.

Horadiz şəhərindən olan məktəbli dedi:

-Cənab Ali Baş Komandan, mən Füzuli rayonunun Horadiz şəhərindəki Mais Səfərov adına bir nömrəli tam orta məktəbin şagirdiyəm. Valideynlərimin anadan olduğu Füzuli şəhəri hazırda düşmən tapdağı altındadır. Mən belə bir qərara gəlmişəm ki, hərbiçi olum, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda mübarizədə iştirak edim.

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursantı **İsgəndərov** dedi:

-Cənab Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının hər bir vətəndaşı kimi mən də istəyirəm ki, işğal altında olan torpaqlarımızı düşmən tapdağından azad edək. Məhz buna görə hərbiçi peşəsinə seçmişəm. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində təyyarəçi ixtisası üzrə təhsil alıram. Təyyarəçi olmaq istəyimin səbəbi odur ki, məhz bir təyyarəçinin gördüyü iş bir hərbi hissənin gördüyü iş bərabərdir. Məhz buna görə də düşməyə kiçik zərbə deyil, böyük zərbə endirmək istəyirəm.

Prezident İlham Əliyev kursantlarla görüşdə çıxış edərək dedi:

-Ölkəmizin hərbi potensialı gündən-günə güclənir. Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Ordu quruculuğu prosesi uğurla gedir. Ordumuzun maddi-texniki təminatı ən yüksək səviyyədədir. Bu gün Azərbaycan Ordusunda olan texnika, silah-sursat ən yüksək texnologiyalara malikdir.

Döyüş qabiliyyətimiz, peşəkarlıq artır, kadr potensialı da güclüdür və Sizin kimi gənclər gələcəkdə Ordumuzun, bütün hərbi birləşmələrimizin inkişafında öz rolunu oynayacaqdır.

Siz hərbiçi peşəsinə seçmişsiniz. Bu, çox şərəfli peşədir. Bu peşə ölkəmizə, dövlətimizə lazımdır. Bax, bu ərazi işğal altında idi. 1994-cü ildə Azərbaycan Ordusu uğurlu hərbi əməliyyat keçirərək bu ərazini və Füzuli rayonunun digər ərazilərini işğalçılardan azad etmişdir. İndi bu ərazilərdə binalar tikilir, qəsəbələr salınır, inkişaf gedir. Bu, ölkəmizin gücünü göstərir ki, biz işğaldan azad edilmiş torpaqlarda belə yüksək səviyyəli şərait yarada bilmişik.

Bu il Azərbaycan Ordusu növbəti tarixi qələbə qazanmışdır. Füzuli rayonunda Lələtəpə zirvəsinin işğalçılardan təmizləmə əməliyyatı bizim şanlı tariximizdir. Biz Ordumuzla fəxr edirik. Şəhidlərimiz Vətən, torpaq uğrunda qan töküblər. Biz işğala son qoymalıyıq və qoyacağıq.

Ordumuzun gücü ilk növbədə, ordumuzda hökm sürən vətənpərvərlik ruhundadır. Döyüş qabiliyyətimiz də, Vətən sevgisi də buna bağlıdır. Hər bir Azərbaycan gənci, hər bir vətəndaş vətənpərvər olmalıdır, Vətəni hər şeydən çox sevməlidir və Vətən uğrunda öz qəhrəmanlığını göstərməlidir. Bizim Ordumuz belə ordudur, bizim hərbiçilərimiz belə hərbiçilərdir. Biz Ordumuzla, hərbiçilərimizlə fəxr edirik. Sizin qarşınızda çox gözəl nümunələr var. Bu gün Lələtəpə ərazisində olarkən, düşmənlə üz-üzə dayanan hərbiçilərlə görüşərkən bir daha gördüm ki, bizim gənclərimiz nə qədər vətənpərvərdir, peşəkardır, Vətənə bağlıdır. Peşəkarlıq, nizam-intizam, vətənpərvərlik, döyüş qabiliyyəti - bunlar bizim Ordumuzun böyük üstünlüyüdür. Bu gün düşmənin istənilən hədəfini məhv etməyə qadirik. Aprel döyüşləri Ordumuzun gücünü bir daha göstərib.

Sizə gələcək fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram. Çox şadam ki, uşaqlar, gənclər orduda xidmət etmək üçün böyük maraqla göstərilər. Siz hərbiçi peşəsinə seçərək ölkəmizin hərbi potensialını gücləndirəcəksiniz. Sizə uğurlar arzulayıram. Həmişə Vətənə bağlı olun. Sağ olun.

X X X

Kompüter otağında işə şagirdlər informasiya texnologiyalarının sirlərinə yiyələnəcəklər.

Dövlətimizin başçısı burada ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin Füzuli rayonuna səfərlərini əks etdirən videoçarxa baxdı.

Azərbaycan Prezidenti məktəbin idman zalında gənc idmançıların çıxışlarına baxdı, onlarla xatirə şəkli çəkirdi.

Prezident İlham Əliyevin təhsilin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı təsdiqləyir ki, bu sahə dövlət siyasətinin mühüm prinsipləri sırasındadır. Bu siyasət təkə paytaxtı deyil, bölgələri də əhatə edir, doğma yurdlarından didərgin düşən soydaşlarımızın təhsilinin yüksək səviyyədə qurulmasına xidmət göstərir. Heydər Əliyev Fondunun dövlət səviyyəsində həyata keçirilən bu fəaliyyət proqramına verdiyi dəstək isə öz nadirliyi ilə seçilir.

Məlumat verildi ki, qəsəbənin elektrik, qaz, içməli və suvarma suyu ilə təchizatı yüksək səviyyədə qurulub. Bütün zəruri infrastruktur malik qəsəbədə yol-küçə şəbəkələrinin tikintisi də uğurla yerinə yetirilib. Bu yaşayış massivi respublika üzrə qaçqın və məcburi köçkünlər üçün salınan 95-ci qəsəbədir.

Qəsəbədə yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev Füzuli rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və məcburi köçkünlər ilə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çığışı

-Sizi ürəkdən salamlayıram. Füzuli rayonunda yenidən olmağımdan çox məmnunam. Bu gün 400 köçkün ailəsi üçün yeni salınmış qəsəbənin açılışını qeyd edirik. Gözəl qəsəbədir, bütün şərait yaradılıb. Məktəb, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, gözəl fərdi evlər tikilib, təbii ki, infrastruktur layihələri icra edilib, içməli su, qaz, elektrik xətləri çəkilib, yollar salınıb.

İnşaatçılar da yaxşı işləyiblər. Mən onları da salamlayıram, onlara öz minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. İnşaatçılar son illər ərzində məcburi köçkünlər üçün 95 qəsəbə salıblar. Bu qəsəbələr yüksək səviyyədə qurulub, bütün şərait yaradılıb. Artıq bu, Azərbaycan standartıdır. Burada yaradılmış məktəbin, uşaq bağçasının binaları, fərdi evlər zövq oxşayır. Ona görə mən inşaatçıları da salamlayıram, köçkünlərə də öz hörmətimi bildirmək istəyirəm.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan dövləti məcburi köçkünlərin vəziyyətini yaxşılaşdırmaq və məşğulluğunu artırmaq üçün müntəzəm olaraq ciddi tədbirlər görür. 2004-cü ildə müvafiq proqram qəbul edilmişdir. 2007-ci ildə bu proqrama əlavələr edilmişdir. Bu proqramın icrası uğurla davam edir. Qeyd etdiyim kimi, 95 qəsəbə salınıb, təkə Füzuli rayonunda 16 qəsəbə salınıb. Bu illər ərzində ancaq tikinti işlərinin aparılması üçün 2 milyard manatdan çox vəsait ayrılmışdır. Bütövlükdə isə məcburi köçkünlərə ayrılmış vəsait 6 milyard manatdan çoxdur. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan dövləti öz vətəndaşlarına, xüsusilə işğaldan əziyyət çəkən vətəndaşlarına böyük diqqətlə yanaşır, qayğı göstərir. Bu, bir daha Azərbaycan dövlətinin siyasətini əks etdirir. Bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşıdır. Məcburi köçkünlər uzun illərdir ki, işğaldan əziyyət çəkir. Köçkünlər arasında yoxsulluq hələ 13 il bundan əvvəl 75 faiz səviyyəsində idi. Bu gün köçkünlər arasında yoxsulluq 12 faizə düşübdür, ancaq ölkə üzrə orta göstərici 5 faizdir. Hələ ki, görüləsi işlər çoxdur. Təbii ki, köçkünlər üçün, ilk növbədə, yaşayış yerləri inşa edilməli idi və edilir. Eyni zamanda, onların məşğulluğu ilə bağlı çox ciddi addımlar atılır.

Bu istiqamətdə bundan sonra da addımlar atılacaq. Gələn il yeni qəsəbələr salınacaqdır. Dövlət Neft Fondundan maliyyələşən bu qəsəbələrin inşası əlbəttə ki, köçkünlərin vəziyyətini bir qədər yüngülləşdirir. Bu günə qədər Dövlət Neft Fondundan ayrılmış vəsait hesabına 250 min köçkün yeni evlərlə, mənzillərlə təmin edilmişdir. Bu, bir daha onu göstərir ki, bizim ən böyük təbii sərvətimiz olan neft Azərbaycan xalqının sərəncamındadır, Azərbaycan xalqının maraqlarına xidmət göstərir. Əgər bu imkanlar olmasaydı, belə gözəl qəsəbələr salmaq mümkün olmazdı. Ona görə güclü iqtisadi imkanlarımız bu şəraiti yaradır. Biz öz təbii resurslarımızdan səmərəli şəkildə istifadə edirik. İlk növbədə, sosial layihələrə diqqət yetiririk, köçkünlərin problemlərini həll etməyə çalışırıq.

Sonuncu çadır şəhərciyi 2007-ci ildə ləğv edildi. Bu, mənim 2003-cü ildə seçkiqabağı vədlərimdən biri idi ki, 5 il ərzində çadır şəhərcikləri ləğv ediləcək. Biz buna dörd il ərzində nail olduq. Bu gün isə fin tipli sonuncu qəsəbə ləğv olunur. Fin tipli 16 qəsəbə var idi, indi onların biri də qalmayıb. Fin tipli sonuncu

qəsəbənin yerində Füzuli köçkünləri üçün yeni müasir qəsəbə salınacaq. Beləliklə, Füzuli rayonunun köçkün problemi demək olar ki, öz həllini tapacaq.

Bu gün Füzuli rayonu ərazisində 71 min insan yaşayır. Rayon əhalisinin ümumi sayı isə 128 mindir. Yeni salınmış 16 qəsəbədə vətəndaşlar məskunlaşmışlar. Eyni zamanda, 1994-cü ildə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yeni qəsəbələr salınıb, o cümlədən bu qəsəbə. Horadiz şəhəri vaxtilə qəsəbə idi, biz ona şəhər statusu verdik. İşğaldan 1994-cü ildə azad edilmiş torpaqlarda bax belə gözəl şərait yaradılıbdır. Bu, bizim gücümüzü göstərir. Ermənistanla bəlkə də ən böyük zərbə elə budur. İşğal edilmiş Dağlıq Qarabağda və digər torpaqlarımızda məskunlaşan ermənilər bu gün səfalət içində yaşayırlar. O görüntülər bəzən televiziya və internet vasitəsilə yayımlanır - səfalət, yoxsulluq, işsizlik, ümitsizlik. Bizim torpağımızı zəbt ediblər, ancaq o torpaqlarda normal həyat qura bilməyiblər və bilməyəcəklər. Çünki o torpaq onlara məxsus deyil. Bu, bizim dədə-baba torpağımızdır. Biz o torpaqlara qayıdacağıq, necə ki, buraya - Horadizə qayıtdıq, Lələtəpəyə qayıtdıq. Digər torpaqlara da qayıdacağıq. Ona görə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ən müasir şəraiti yaratmaq bizim siyasətimizi əks etdirir və gücümüzü göstərir.

Bu gün Horadiz abad, inkişafda olan şəhərdir. Horadizdə bir çox sosial obyektlər inşa edilmişdir – Olimpiya İdman Kompleksi, Muğam Mərkəzi, Rəsm Qalereyası, Diaqnostika Mərkəzi, Gənclər Mərkəzi, Heydər Əliyev Mərkəzi, digər obyektlər. Füzuli rayonunun bütün infrastruktur məsələləri öz həllini tapıb. İçməli su, elektrik enerjisi məsələləri həll olunub. Bir neçə il bundan əvvəl mənim iştirakımla 25 meqavat gücündə Su Elektrik Stansiyası açılmışdır ki, bu, nəinki Füzuli rayonuna, ətraf bölgələrə də enerji verir. Qazlaşdırma Füzuli rayonunda 100 faizdir. Biz heç Azərbaycanda hələ 100 faizə çatmamışıq, təqribən 90-95 faizə yaxınlaşırıq, Füzulidə bu, 100 faizdir. Kəndlərarası üç böyük yol layihəsi icra edilmişdir. Kəndlərin demək olar ki, hamısı yollarla təmin edilib. Bu gün daha bir yolun açılışını etdik. Bax, budur bizim dövlətimizin gücü və bizim siyasətimiz.

Bu gün mənə məruzə edildi ki, Füzuli rayonunda 120 min ton taxıl yığılıbdır. Ancaq sovet vaxtında cəmi 40 min ton taxıl yığılırdı. Hələ rayonun yarısı işğal altındadır. Düzdür, o illərdə 120 min ton üzüm yığılırdı. İndi üzüm istehsalı yoxdur. O vaxt 200 tondan çox barama yetişdirilirdi. Biz baramaçılığını indi bərpa edirik. Biz o səviyyəyə yəqin ki, bir neçə ildən sonra çatmalıyıq. Yəni Füzuli rayonunun potensialı çox böyükdür. İnsanlar da zəhmətkeşdir, vətənpərvərdir. Ona görə rayonun gələcək inkişafı ilə bağlı atılacaq addımlar Füzulini daha da gücləndirəcək. İndi kənd təsərrüfatının digər sahəsi – pambıqçılıq sürətlə inkişaf edir. Keçən il heç pambıq istehsalı yox idi.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Alı Aliyev: Keçən il olmayıb, bu il 300 tondan artıqdır, hələ yığılaçağıq da.

Prezident İlham Əliyev: 300 tondan artıq, gələnlə yəqin ki, bir neçə min ton olacaq.

Alı Aliyev: Bəli, cənab Prezident, gələnlə yəqin ki, bir neçə min hektardan çox sahədə pambıq əkiləcək. Müqavilələr də bağlanılıb.

Prezident İlham Əliyev: Müqavilələr bağlanılıb, o cümlədən, bax, aprel ayında işğaldan azad edilmiş torpaqlarda da əkin işləri aparılır. Bunu da biz artıq təmin edirik. Gələcəkdə baramaçılığın da çox böyük potensialı var. Baramaçılıq elə bir sahədir ki, 30-40 gün ərzində insanlara yaxşı pul qazanmaq imkanı verir. Özü də dövlət subsidiyalar verir, tinglərlə təmin edir. Yəni dövlət bütün işləri görür ki, insanlar yaxşı pul qazansınlar, dolanışları yaxşı olsun. Ona görə biz bu il 70 ton barama tədarük etmişik, keçən il 200 kiloqram idi. Gələnlə yəqin ki, yüz ton barama istehsal olunacaq və gələcəkdə minlərlə ton barama tədarük ediləcəkdir. Bu da bilavasitə insanların güzəranına müsbət təsir göstərəcək. Füzuli rayonunda həm yeni sahələrdə, həm həyətəyanı əkin sahələrində baramaçılıq sürətlə inkişaf edəcək. Bu məqsədlə “Şəki İpək” kombinatının fəaliyyəti bərpa edildi. Kombinatin yenidən qurulması ilə bağlı planlar var. Bu kombinat Azərbaycanda tədarük edilən bütün baramanın emalı ilə məşğul olacaq.

Mən altıncı dəfədir ki, Füzuli rayonuna Prezident kimi səfər edirəm. Hər dəfə burada olarkən bu inkişafı, yenilikləri görəndə ürəyim sevinir. Bu gün “Azərxaçça” qurumunun xalça kombinatında olmuşam. Bu da yenilikdir. “Azərxaçça” yeni yaradılmış təşkilatdır. Bu təşkilatın qarşısında vəzifə qoyulubdur ki, Azərbaycanın müxtəlif yerlərində müasir xalçaçılıq sənayesi bərpa edilsin. İndi artıq 10 rayonda bu işlər görülür. Onlardan biri də Horadiz şəhəridir. Bu kombinatda 160 insan çalışır, onların hamısı qadınlardır, yaxşı maaş alırlar və xalçaçılıq sənətini də yaşadırlar. Gələcəkdə bu, ölkəmizdə böyük valyuta ehtiyatının yaradılmasına imkan verəcək. İcra hakimiyyətinin başçısı məruzə etdi ki, indi Füzulidə digər sahələrdə də işlər görülür. Aqroparkın yaradılması layihəsi var, icra edilir, istixanalar salınır, südçülük təsərrüfatı yaradılır.

Ali Aliyev: Bəli, aqroparkın layihəsi var, işlər gedir. Tikinti işlərinin 40 faizi həyata keçirilib. Sizin xeyir-duanızla dörd iri taxılçılıq təsərrüfatı yaratmışıq. Camaat bilir ki, həmin torpaqlar qeyri-müəyyən adamların əlində idi. Bu gün ermənilər də görürlər ki, biz orada əkirik, biçirik, becəririk. Bu da bizə 10-12 min ton məhsul verəcək.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, mənim göstərişimlə qısa müddət ərzində 200 min hektardan çox torpaq sahəsi o torpaqları qanunsuz şəkildə zəbt edənlərin əlindən alınıb və insanlara verilib. Əgər kimsə boş torpağı zəbt edib, bilsin ki, əlindən alınacaq. Əgər əlindən alınmağını istəmirsə əkib-becərsin, həm özü pul qazansın, həm də ki, insanlara xeyir versin. Ancaq o torpaqları zəbt edənlər görünür, maraqlı deyillər ki, orada nəyə iş görsünlər. Görünür, onların pulu o qədərdir ki, o torpaqlardan pul qazanmaq fikrində deyillər. Ona görə bu proses davam edəcək. Biz yalnız birinci mərhələdə qanunsuz zəbt edilmiş 200 min hektar torpağı insanlara qaytarmışdıq. Çünki bu gün kənd təsərrüfatında gedən proseslər artıq öz bəhrəsini verir. Biz pambıqçılığı bərpa etmişik. Hava şəraitinin pisləşməsinə baxmayaraq, - oktyabr ayında aramsız yağışlar yağdı, qoymurdu ki, məhsul yığılsın, - bu il 60 min ton, yəni, keçən illə müqayisədə iki dəfə çox pambıq tədarük edilib. Amma hələ ki, yığım gedir və biz istədiyimiz rəqəmə çatacağıq. Gələn il isə 250 min ton, bəlkə də 300 min ton pambıq yığılacaq. Biz pambıqçılığın şöhrətini qaytaracağıq. O cümlədən Füzuli rayonunda pambıqçılığın inkişafı üçün çox gözəl imkanlar var. Yəni, bu, insanlar üçün məşğulluq deməkdir. Bu, hər bir rayonun inkişafı deməkdir. Gələcəkdə bizim planlarımız ondan ibarətdir ki, hər bir rayon özünü təmin edə bilsin. Yəni, bu gün rayonların bir çoxu dotasiya ilə yaşayır. İndi Azərbaycan dövlətinin gücü, maddi imkanları var, biz bunu edirik və edəcəyik. Ancaq hər bir rayon çalışmalıdır ki, öz hesabına yaşasın. Buna imkan var.

Bu gün mən hərbiçilərlə görüşdüm. Lələtəpə ərazisində onlarla bir yerdə oldum, onları təltif etdim. Onlara dedim və bir daha sizə, bütün Azərbaycan xalqına demək istəyirəm ki, Lələtəpə əməliyyatı bizim şanlı tariximizdir. Aprel döyüşləri Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan Ordusunun gücünü göstərdi. Düşməne döyüş meydanında sübut etdik ki, biz güclüyük. Biz ermənilərin uzun illər ərzində yaratdıqları mif, yalanı dağıtdıq ki, guya onların belə güclü ordusu var. Bu gün döyüş meydanında biz sübut etdik ki, kimin ordusu güclüdür, kimin ordusu nəyə qadirdir. Bizim hərbiçilərimiz böyük qəhrəmanlıq göstərmişlər. Biz şəhidlər vermişik. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Yaralılar olubdur. Mən hərbiçilərə də dedim, sizə də demək istəyirəm ki, Hərbi Hospitalda onlara baş çəkərkən hamısı, - bəziləri ağır vəziyyətdə idi, - deyirdilər: biz sağalan kimi döyüş bölgəsinə qayıdacağıq və Vətən uğrunda ölməyə də hazırıq. Bax, bizdə belə övladlar yetişibdir.

Müstəqillik dövründə Azərbaycan gəncləri böyük zirvələrə çatıbdır. Onlarda vətənpərvərlik ruhu, döyüş qabiliyyəti, döyüşkənlik ən yüksək səviyyədədir. Aprel döyüşləri bizim şanlı tariximizdir. Biz həm Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında, eyni zamanda, Ağdərə rayonunda bir çox strateji yerləri işğalçılardan azad etdik. Biz keçmiş Dağlıq Qarabağ muxtar vilayətinin ərazisi olan yerləri də qaytarmışdıq. Keçmiş Dağlıq Qarabağ muxtar vilayətinin ərazilərinin bir hissəsi işğalçılardan təmizlənib, azad edilib. Biz indi Lələtəpə ərazisindən on minlərlə hektar torpağa nəzarət edirik. Erməni ordusu orada heç tərpanə də bilmir. Bu gün ordu quruculuğu prosesi uğurla davam edir.

Aprel döyüşlərindən sonra növbəti tapşırıqlar verildi, maliyyə vəsaiti ayrıldı. Ordumuza nə qədər lazımdırsa, o qədər də vəsait ayrılacaq. Ermənistan isə başqasının yardımına möhtacdır. Başqa mənbələrdən pul, kredit, silah və digər materiallar verilməsə, Ermənistan nə iqtisadi cəhətdən, nə də hərbi cəhətdən ayaqda dura bilməz. Bunu hamı yaxşı bilir. Dünya da bilir. O məsələyə bir daha qayıtmaq istəyirəm, onlar əllərində, nəzarətlərində olan müxtəlif kütləvi informasiya vasitələri ilə rəy formalaşdırmağa, mif, əfsanə yaratmağa çalışırdılar ki, guya onların yenilməz ordusu Azərbaycana zərbə vurub, torpaqları işğal edib. Ancaq həyat göstərir ki, xarici yardım olmadan onlar nəinki işğal edə, heç tutduqları torpaqları saxlaya bilməzlər. Aprel döyüşləri onu göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu heç nəyə baxmadan uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirərək torpaqlarımızı işğalçılardan azad edibdir. Yəni biz öz hesabımıza yaşayırıq. Heç kimdən asılı deyilik və imkan daxilində öz həyatımızı qururuq.

Bu gün Azərbaycan dünya miqyasında uğurlu inkişaf yolu ilə gedən bir ölkə kimi tanınır. Bizim həm sosial, həm iqtisadi, hərbi quruculuq, enerji təhlükəsizliyi sahələrində, ictimai proseslərin inkişafı ilə, multikulturalizmlə, dinlərarası dialoqla bağlı təcrübəmiz öyrənilir. Bütün bu məsələlərdə Azərbaycan nümunə kimi göstərilir və biz bu yolla gedirik.

Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, gələcəkdə ordumuza nə qədər silah-sursat lazımdırsa, Azərbaycanda o qədər də istehsal olunacaq və idxal ediləcəkdir. Bizim torpaqlarımız işğal altındadır. Aprel döyüşləri onu göstərdi ki, bu işğala son qoyulmalıdır. Ermənistan rəhbərliyi başqasının gücünə güvənməsin.

Burada da üzbəüz mövqelərimiz arasında bir neçə yüz metr məsafə var, ondan da az. May ayında Tərtər rayonunda olarkən mənim durduğum yerdən erməni hərbi mövqələrinə əlli, altmış metr məsafə var idi. Əgər istəyirlər ki, məsələ sülh yolu ilə həll olunsun və erməni xalqı itki verməsin, torpaqlarımızdan çəkilsinlər. Biz də müharibə istəmirik, ancaq biz torpaqlarımızı istəyirik. İşğalçılardan azad edilmiş, bu gün durduğumuz bax bu yerdə - Lələtəpədə olmağımız onu göstərir ki, biz o günü yaxınlaşdırırıq.

Siz - burada yaşayan insanlar böyük hörmətə layiqsiniz. Siz döyüş bölgəsində, düşmənlə üz-üzə yaşayırsınız. Buna baxmayaraq, qurursunuz, yaradırsınız, uşaqlar böyüdürsünüz. Mən sizə minnətdaram. Sizi salamlayıram, sizə yeni uğurlar arzulayıram.

X X X

Məcburi köçkünlər adından çıxış edən **Elnarə Məmmədova** dedi:

-Hörmətli cənab Prezident, bizim Füzuli torpağına xoş gəlmisiniz. Sizin başqa rayonlara, o cümlədən Füzuliyə səfərləriniz nəticəsində bütün rayonlar abadlaşır, gözəlləşir. Haraya gedirsiniz, oraya uğur gətirirsiniz. İyirmi ildən artıqdır ki, biz fin tipli qəsəbədə çox ağır şəraitdə yaşamışıq, vaqonlarda dərs keçmişik. Ancaq nailiyyətlərimiz çox olub. Bu, fin tipli 16-cı qəsəbədir ki, ləğv etmişiniz. Rayonumuzda məcburi köçkünlər üçün 16 qəsəbə salınmışdır. Bütün bunlar çox qısa bir müddətdə uğurla icra olunmuşdur. Yaradılan bu şəraitə görə bütün məcburi köçkünlər adından Sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk.

Cənab Prezident, ölkəmizin əhalisinin sayının az və ərazisinin kiçik olmasına baxmayaraq, Azərbaycanda bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün var. Onların problemləri ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyəti illərində olduğu kimi Sizin rəhbərliyinizlə də çox uğurla həll olunur. Ancaq 550 milyonluq Avropa 1 milyon miqrantın əlində əsir-yesir qalıb. Siz qısa bir müddətdə Azərbaycanı çox yüksək səviyyədə inkişaf etdirmisiniz və abadlaşdırmısınız.

Cənab Prezident, inanırıq ki, biz məcburi köçkünlər Sizin siyasətiniz nəticəsində tezliklə öz doğma torpaqlarımıza qayıdacağıq. Sizi əmin edirik ki, bizim üçün tikdirdiyiniz, övladlarımıza hədiyyə etdiyiniz bu gözəl məktəb binasında xalqımıza, Vətənimizə vətənpərvər övladlar yetişdirəcəyik. Çox sağ olun. Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Füzuli ictimaiyyətinin nümayəndələri adından rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri **Məcnun Namazəliyev** çıxış edərək dedi:

-Cənab Prezident, xoş gəlmisiniz. Sizi Füzulidə salamlamaq bizim üçün həmişə fəxrdir, iftixardır.

Cənab Prezident, mən Sizin gəlişinizi ikiqat bayram hesab edirəm. Prezidentimiz Füzulidədir. Allah Sizi qorusun. Həm də bu gün Ulu Öndərin əli ilə yazılmış, ümumxalq səsverməsi ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Konstitusiyası Günüdür. Bu münasibətlə Sizi təbrik edirəm.

Cənab Prezident, füzulililər çox yaxşı yaşayırlar. Hər şeyimiz - evimiz, güzəranımız, çörəyimiz, işimiz var. Bunların hamısını bizim üçün Siz yaratmışınız. Biz bütün xidmətlərdən pulsuz istifadə edirik. Hələ üstəlik çörəkpuşu da verirsiniz. Çox sağ olun.

Füzuli camaatı qədirbiləndir, Sizi çox sevirik. Cənab Prezident, Füzuli camaatı tarixən işləyən olub, rahat camaat olub. Bizim Füzuli keçmiş dövrdə 27 nəfər Sosialist Əməyi Qəhrəmanı yetişdirib. Azərbaycanda 274 Sosialist Əməyi Qəhrəmanı olub. Onların 27-si Füzulidədir. Bu gün də o cür zəhmətkeşlərimiz var. Siz sahibkarlarımız, torpaqda işləyən hər bir adam, fermerlər üçün çox gözəl şərait yaratmışınız. Torpaq, toxum, subsidiya, kredit, texnika, gübrə, yanacaq verirsiniz, təkcə qalır işləmək. Buna görə Sizə çox təşəkkür edirik.

Füzuli Azərbaycanda beş rayondan biridir ki, 100 min tondan çox taxıl istehsal edir. Siz indicə dediniz, bu il 121 min tondur. Biz son altı ildə 650 min tona yaxın taxıl vermişik. Heç SSRİ dövründə 1930-cu ildən 1990-cı ilə qədər Füzuli 650 min ton taxıl istehsal etməyib.

Cənab Prezident, başqa sahələrimizdə də uğurlarımız çoxdur. Sizin bir gözəl tapşırığımız var ki, biz qeyri-neft sektorunu gücləndirək və idxaldan asılılığımızı azaldaq. Füzulililər bunu yaxşı bilirlər. Sizin tapşırığımızla pambıqçılıq, üzümçülüüyü, baramaçılıq da inkişaf etdiririk. Heyvandarlıq məhsulları istehsalında da yaxşı nəticələrimiz var.

Cənab Prezident, Sizin tapşırığımızla Horadiz-Bakı qatırı işləyir. Füzulidən Bakıya hər gün avtobuslar, taksilər gedir. Hər gün camaat özünün istifadə etdiyindən əlavə Bakıya yüzlərlə balon qatıq, süd, pendir, yağ, toyuq, yumurta, ət daşıyır. Həm qohumlarına pay verir, həm də satıb ehtiyaclarını

ödəyirlər. Bu gün Füzulidə avtomasını olmayan ailə çox azdır. Həm öz şəxsi maşını var, bəzilərinin 2, 3 maşını var. Çox sağ olun, cənab Prezident, bunlar çox yaxşı hallardır.

Cənab Prezident, Siz Sərəncamınızla Horadizə şəhər statusu vermişiniz. Horadiz, sözün həqiqi mənasında, cənnətə çevrilib. Siz keçən səfərinizdə bir söz demişdiniz: “Horadiz gülüstana çevrilib”. Bu gün biz həmin sözləri Horadizin görməli yerlərinə şüar kimi yazmışıq.

Bu gün Horadizdə Ulu Öndərin adını daşıyan çox yerlər var – prospekt, park, mərkəz, abidə. Hər gün orta məktəblərin tarix dərsləri Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilir. Kəndlərdən uşaqları avtobusla oraya gətirirlər ki, Ulu Öndərin həyat yolunu və fəaliyyətini əyani şəkildə öyrənsinlər. Yəni, biz Azərbaycanın tarixini, keçdiyi yolu camaatımıza, uşaqlarımıza əyani şəkildə çatdırırıq. Ulu Öndərin abidəsinin önünə əsgərlərimiz gəlirlər, Vətənə sədaqət andı içirlər.

Cənab Prezident, son illər, xüsusilə aprel hadisələrindən sonra Azərbaycan Ordusunun gücü dünyada məşhurdur. Bu, Sizin sayənizdə mümkün olub, cənab Prezident. Ordumuz müasir texnika ilə təchiz olunub. Əsgərlərimiz üçün çox gözəl şərait yaradılıb. Yeməkləri, yataqları bizimkindən də yaxşıdır. Hətta yaş çətməyən gənclər də komissarlığa gedib xidmətə yollanmaq istəyirlər. Bu, əsl vətənpərvərlikdir.

Cənab Prezident, bu ilin aprel ayında Fransanın Altkirç şəhərinin meri, Senatın üzvü Horadizə gəlmişdi. Horadizlə qardaşlaşma müqaviləsi imzalandı. Həmin senator Horadizlə tanışlıqdan sonra ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüşdü. Dedi ki, bizim Altkirç şəhəri 75 il bundan qabaq İkinci Dünya müharibəsi zamanı dağılıb, şəhərimizin bərpasını hələ tam qurtarmamışıq. Biz ona işğala məruz qalmış Horadizin şəkillərini göstərdik. Senator çox qısa müddətdə bu qədər gözəl, böyük bərpa işlərinin görülməsinə heyran qaldı. Yəni, cənab Prezident, sağ olun ki, bizdə işlər çox yüksək səviyyədə qurulub. Bu işlərin hamısı Sizin tapşırığınızla görülüb. Siz gözəl bir kəlam söyləmişiniz: “Hər bir məmur vətəndaşın xidmətində durmalıdır”. Bu, bir meyardır.

Prezident İlham Əliyev: Düzdür.

Məcnun Namazəliyev: Bəli, vətəndaş incidilə bilməz. Vətəndaşın evinə gedib soruşurlar ki, nə var, nə yox. Sonra kəndlərdə qəbullar təşkil edilir. Hamı Sizin tapşırığınızı canla-başla yerinə yetirir. Siz aprel hadisələrindən danışdınız, cənab Prezident. O müharibə cəmi 3-4 gün çəkdi. Adətən görmüşük ki, düşmən güllə atanda camaat qaçıb gizlənir. Amma bizim camaatımız hamılıqla işləyirdi. Həmin günlərdə biz hamımız Horadizdə, kəndlərdə idik. Heç kimin əli işdən soyumamışdı. Əksinə, hamı Ordumuzun uğurlarından ruhlanmışdı, bir-birini təbrik edirdi. Sanki müharibə getmirdi. Bir tərəfdə güllə, top mərmisinin səsi, tankların gurultusu eşidilirdi, bir tərəfdə isə camaat çox rahat işləyirdi. Çünki Ordumuz irəli gedirdi. Cənab Prezident, Siz əmr etsəniz Ordumuz Qarabağı bir neçə günə işğaldan azad edə bilər. Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Məcnun Namazəliyev: Cənab Prezident, Ulu Öndərimizin çox qiymətli kəlamları var. Onlardan biri də “Azərbaycan dünyaya günəş kimi doğacaqdır” kəlamıdır. Bu kəlam ötən əsrin axırlarında gənclərin qurultaylarının birində deyilib. Bu gün Azərbaycan xalqı, o cümlədən bütün füzulililər də bilirlər ki, bizim günəşimiz başımızın üstündədir, o, cənab İlham Əliyevdir. Siz torpağımıza istilik, hərəkət verirsiniz, səmamızı işıqlandırırırsınız, havamızı isidirsiniz. Cənab Prezident, işıq istilik, həyat deməkdir. Siz bizə həyat verirsiniz, Allah Sizi qorusun. Biz çörəyimizi, güzəranımızı Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illərdə tapmışıq. Biz həyatın, güzəranın, pulun nə demək olduğunu o kişinin dövründə görmüşük. İndi isə biz Sizin sayənizdə yaxşı yaşayırıq. Cənab İlham Əliyev bizim əbədi Prezidentimizdir. Biz cənab İlham Əliyevdən başqa Prezident tanımırıq. Cənab Prezident, Allah Sizi qorusun, Siz də bizi qoruyun.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun, xoş sözlərə görə sizə minnətdaram.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.-2016.-13 noyabr.-№ 251.-S.3-4.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ön xətdə yerləşən komanda idarəetmə məntəqəsində əməliyyat şəraiti ilə tanış olub
(12 noyabr 2016-cı il)

Noyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Füzuli rayonu ərazisində ön xətdə yerləşən komanda idarəetmə məntəqəsində əməliyyat şəraiti ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdi.

Ali Baş Komandan İlham Əliyev komanda idarəetmə məntəqəsindən düşmənin mövqelərini izlədi. Dövlətimizin başçısına cəbhə xəttində ümumi vəziyyətlə bağlı məruzə edildi.

Sonra Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən xüsusi fərqlənmiş bir qrup hərbiçiyə qiymətli hədiyyələr təqdim etdi.

Dövlətimizin başçısı hərbiçilərlə görüşdü və döyüşdə fərqlənmiş hərbi qulluqçular qarşısında çıxış etdi.

**Prezident İlham Əliyevin
çıxışı**

-Bu ilin aprel ayında Ermənistan dövlətimizə, xalqımıza qarşı növbəti silahlı təxribat törətmişdir. Qəhrəman Azərbaycan Ordusu - xalqımızın əsgər və zabidləri bu təxribata layiqli cavab vermişdir. Uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirərək düşməyə sarsıdıcı zərbələr vurmuşdur və Azərbaycanın işğal altında olan torpaqlarının bir hissəsi azad edilmişdir.

Bu gün biz Lələtəpə ərazisindəyik. Hələ bir neçə ay bundan əvvəl bu ərazi işğal altında idi. Biz bu işğala son qoyduq. Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarının ərazilərində işğal altında olan 2000 hektardan çox torpaq uğurlu əks-hücum əməliyyatı nəticəsində işğalçılardan azad edilmişdir. Minlərlə hektar torpağa bu gün Azərbaycan Ordusu tam nəzarət edir.

Onu da qeyd etməliyəm ki, əks-hücum əməliyyatımız əlverişsiz mövqelərdən başlamışdır. Biz yüksəklikləri, təpələri işğalçılardan azad etmişik və böyük qəhrəmanlıq göstərmişik. Aprel döyüşləri hərbi dərslərə salınmalıdır. Azərbaycan Ordusu bu döyüşlərdə peşəkarlıq, qəhrəmanlıq, məharət göstərmişdir. Biz şəhidlər verdik, Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Yaralı əsgərlərimiz, zabidlərimiz olubdur. Mən Hərbi Hospitalda yaralı əsgər və zabidlərimizlə görüş zamanı onlarda ruh yüksəkliyi gördüm. Onların bir arzusu var idi - tezliklə sağalmaq və döyüş bölgələrinə qayıtmaq.

Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı böyük xalqdır, Azərbaycan vətəndaşları vətənpərvər vətəndaşlardır. Bizim əsgərlərimiz, zabidlərimiz Vətən uğrunda, torpaq uğrunda ölməyə getməyə hazırdırlar. Aprel döyüşləri bizim şanlı qələbəmizdir. Azərbaycan Ordusu öz gücünü göstərdi. Ermənistan uzun illər öz ordusu haqqında yalanlar, miflər uydururdu. Guya onların yenilməz ordusu var. Aprel döyüşləri göstərdi ki, hansı ordu yenilməzdir. Azərbaycan Ordusu yenilməz ordudur. Azərbaycan Ordusu istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir. İşğal edilmiş torpaqlarda, Dağlıq Qarabağda elə bir hərbi hədəf yoxdur ki, bu gün biz onu məhv edə bilməyək. Bu gün Azərbaycan Ordusu güclü ordular sırasındadır. Bunu biz bilirik, Azərbaycan xalqı bilir və bütün dünya bilir. Güclü orduların reytinglərində Azərbaycan Ordusunun çox yüksək yeri vardır. Ordumuzun döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədədir, günbəgün artır. Ordumuzda nizam-intizam hökm sürür. Ordumuzun maddi-texniki təminatı ən yüksək səviyyədədir. Biz son illər ərzində milyardlarla dollar dəyərində ən müasir silah-sursat, hərbi texnika almışıq. O texnikalar ən son texnologiyaya malikdir. Aprel döyüşləri bunu bir daha göstərdi. Aprel döyüşlərindən sonra ordumuzun maddi-texniki təminatı ilə bağlı əlavə tədbirlər görülür, vəsait ayrılıb, ən müasir, yüksək dağıdıcı qüvvəyə və dəqiqliyə malik olan silahlar, texnika alınır və artıq bizim sərəncamımızdadır.

Ordumuzun döyüş qabiliyyəti ilə bərabər, vətənpərvərlik ruhu da yüksəkdir. Biz öz torpağımızdayıq, bura Azərbaycandır. Lələtəpə də Azərbaycandır, Şuşa da Azərbaycandır, Xankəndi də Azərbaycandır. Biz öz torpağımızdayıq. Heç bir ölkənin torpağında gözümüz yoxdur. Ancaq biz öz torpağımızda ikinci erməni dövlətinin yaranmasına heç vaxt imkan verməyəcəyik. Aprel döyüşləri bunu bir daha sübut etdi.

1994-cü ilin yanvar ayında Füzuli rayonunda uğurlu əməliyyat keçirilmişdir, 22 kənd işğalçılardan azad edilmişdir. Bu, böyük tarixi qələbə idi. Aprel döyüşləri növbəti tarixi qələbədir. Dünya bir daha gördü

ki, Azərbaycan Ermənistanın işğalçılıq siyasəti ilə heç vaxt barışmayacaq. Biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməliyik və edəcəyik. Bu, bizim əzəli torpağımızdır, tarixi torpağımızdır və biz bu gün hələ də işğal altında olan bütün torpaqlarımıza qayıdacağıq.

Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir. Lələtəpə tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri aprel döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaqdır. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi, nəhayət, dərk etməlidir ki, işğalçılıq hərəkətləri onları uçuruma aparır. Azərbaycan gündən-günə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü Ordumuz var. Biz Ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə - bax, burada düşmənlə üz-üzə dayanan oğullarımızla fəxr edirik. Sizə eşq olsun! Azərbaycan inkişaf edəcək və biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik! Sağ olun.

X X X

Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

AZƏRTAC
2016, 12 noyabr

Tərtər

2016, 1 may

- Ermənilərin artilleriya atəşləri nəticəsində Tərtərdə dağılmış evlərlə tanışlıq
- Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev Tərtər rayonundakı “N” saylı hərbi hissədə olub

2016, 3 dekabr

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tərtər rayonuna səfərə gəlib
- Tərtər çayı üzərində inşa edilmiş yeni körpünün açılışı olub
- Tərtər şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması başa çatıb: Prezident İlham Əliyevin çıxışı
- Tərtərdə Şahmat Məktəbinin yeni binasının açılışı olub
- Yeni Azərbaycan Partiyasının Tərtər rayon təşkilatı yeni inzibati binada fəaliyyət göstərəcək
- Aprel döyüşlərində ermənilərin atəşləri nəticəsində Tərtərdə ziyan dəymiş evlərdə aparılan təmir-bərpa işləri ilə tanışlıq
- Tərtərdə tikilən 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçası Heydər Əliyev Fondunun balacalara növbəti töhfəsidir
- Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Tərtərdə yeni inşa edilmiş “N” saylı hərbi hissədə olub

2017, 28 noyabr

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tərtər rayonuna səfərə gəlib
- Prezident İlham Əliyev Tərtər Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışında iştirak edib
- Tərtər-Seydimli-Qaradağlı-Sarov avtomobil yolunun açılışı olub
- Prezident İlham Əliyev Tərtərdə 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni yaşayış kompleksi ilə tanış olub: Prezident İlham Əliyevin çıxışı
- Ali Baş Komandan İlham Əliyev Tərtərdə “N” saylı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış olub

Ermənilərin artilleriya atəşləri nəticəsində Tərtərdə dağılmış evlərlə tanışlıq
(1 may 2016-cı il)

Mayın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva aprelin 27-dən 28-nə keçən gecə işğalçı Ermənistan ordusu tərəfindən iriçaplı silahlar və artilleriya qurğularından açılmış atəş nəticəsində Tərtər şəhərinin Fikrət Əmirov küçəsində dağılmış evlərə baxdılar.

Tərtər sakini Mübariz Həsənovun evi də düşmən tərəfindən yararsız vəziyyətə salınıb. Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, ermənilərin törətdiyi vəhşiliklər nəticəsində Tərtərin yaşayış məntəqələrində 256 evə, 4 məktəbə, 2 həkim məntəqəsinə, 1 uşaq bağçasına ziyan dəyib, 32 ev tamamilə dağıdılıb.

Ev sahibi Mübariz Həsənov: Aprelin 27-dən 28-nə keçən gecə saat 2 radələrində birinci mərmə 6 nömrəli məktəbin həyətinə düşdü. Həmin vaxt mən evdə idim. Mən barının arxasına keçdim ki, qəlpə dəyməsin. Sonra gördüm qumbara düşdü. Mən yola çıxdım, ondan sonra da ikinci mərmə bizim evə düşdü.

Prezident İlham Əliyev: Bütün lazımi tədbirlər görülür, hamısı gərək aktlaşdırılsın, sənədləşdirilsin, evin şəkli, videosu çəkilsin, dəymiş ziyan müəyyənləşdirilsin. Sonra biz onları məhkəməyə verəcəyik. Azərbaycan dövləti kömək edəcək, vəsait ayıracağıq. Bütün bu evlər bərpa olunmalıdır.

Xasay İbrahimova məxsus ev də erməni silahlı birləşmələrinin iriçaplı silahlardan, "Qrad" qurğusu, top və tanklardan istifadə etməklə açdıqları atəşlər nəticəsində dağıdılıb.

Prezident İlham Əliyev: Bütün evlər bərpa olunacaq. İndi icra hakimiyyətinin nəyə gücü çatırsa etsin, çatmırsa onda hökumətdən vəsait ayrılacaq. Aktlaşmadan sonra biz dərhal işə başlamalıyıq.

Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov: Cənab Prezident, şəhərdəki çoxmənzilli binaların hamısının zirzəmiləri təmizlənilib, su, işıq, telefon xətləri çəkilib. Vətəndaşlar istifadə edirlər.

Evin sahibəsi: Ermənilər elə bilirdilər ki, bizim iradəmizi qıracaqlar. Bir qarış da torpaq verməyəcəyik. Güclü Ordumuz, igid oğlanlarımız var.

Prezident İlham Əliyev: Bəli. Keçən ayın əvvəlində Ordumuz gücünü göstərdi.

Evin sahibəsi: Siz sağ olun. Ev düzələcək. Əsas odur ki, insanlara heç nə olmasın.

Rasim Bayramova məxsus ev də ermənilərin cəbhəboyu bütün istiqamətlərdən iriçaplı silahlardan Azərbaycanın yaşayış məntəqələrini şiddətli atəşə məruz qoyması nəticəsində bərhad vəziyyətə düşüb.

X X X

Sonra Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva cəbhə xəttinin 200 metrliyində yerləşən Tərtər rayonunun Qapanlı kəndinə gəldilər. Məlumat verildi ki, düşmənin açdığı atəş nəticəsində bu kənddə 55 evə ziyan dəyib. Onlardan 14-ü tamamilə dağıdılıb.

Dövlətimizin başçısı və xanımı artilleriya zərbəsi nəticəsində evi dağılmış kənd sakini Abbas Abbasovun həyətinə oldular.

Prezident İlham Əliyev: Salam, necəsiniz?

Abbas Abbasov: Çox sağ olun, cənab Prezident, əla.

Prezident İlham Əliyev: Bura təmas xəttinə ən yaxın olan yerdir.

Abbas Abbasov: Bəli, ən yaxın məsafədir.

Prezident İlham Əliyev: Narahat olmayın, bunların hamısı bərpa ediləcək. Lazımi vəsait ayrılacaq, kömək göstəriləcək. Dəymiş bütün ziyan aradan qaldırılacaq. Narahat olmayın, burada möhkəm yaşayın, yaradın, qurun. Bura Vətənimizdir, Azərbaycan torpağıdır.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

X X X

Daha sonra Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Tərtər sakinləri ilə görüşdülər.

Sakinlər: Cənab Prezident, xoş gəlmisiniz. Tərtərdə Sizi qarşılamaq bizim üçün çox xoşdur. Allah Sizdən razı olsun. Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun. Gəlmişəm sizi görüm, bu ağır günlərdə sizinlə bərabər olum, öz hörmətimi, məhəbbətimi ifadə edirəm. Siz burada düşmənlə üz-üzə yaşayırsınız, təmas xəttinə 200 metr məsafə var. Siz öz torpağınızda, Azərbaycan torpağında yaşayırsınız, özü də möhkəm yaşayırsınız.

Sakin: Sizə arxalanıb yaşayıyıq, cənab Prezident.

Prezident İlham Əliyev: Biz sizinlə fəxr edirik.

Sakinlər: Çox sağ olun. Biz də Sizinlə fəxr edirik. Allah Sizi, övladlarınızı qorusun! Biz Sizi dəstəkləyirik, Sizin arxanızdayıq. Sizə, Ordumuza, Ulu Öndərimizin qoyub getdiyi müstəqil Azərbaycana, dövlətimizə, dövlətçiliyimizə güvənirik.

Prezident İlham Əliyev: Sizin kimi insanlar xalqımızın qürur mənbəyidir. Bax, siz burada, ən çətin, ən təhlükəli yerdə yaşayırsınız, qurursunuz, yaradırsınız. Dəymiş bütün ziyan aradan götürüləcək, vəsait ayrılacaq. Vətəndaşlar narahat olmasınlar. Azərbaycan dövləti güclü dövlətdir, sizin arxanızdadır. Dağılmış bütün evlər bərpa olunacaq, hər şey yenidən düzələcək. Siz möhkəm olun.

Sakin: Cənab Prezident, biz möhkəmlik. Biz əsgərlərimizin arxasındaydıq, Sizə, böyük Ordumuza güvənirik, arxalanırıq. Yaxşı ki, varsınız. Xanımınız da sağ olsun, Siz də. Çox sağ olun, minnətdarıq.

Prezident İlham Əliyev: Ordumuz döyüş meydanında öz gücünü göstərdi. Ancaq görün indi ermənilər nə edirlər, mülki əhaliyə atəş açırlar. Ordumuza gücü çatmır, sizi atəşə tuturlar.

Sakin: Heç bizə də gücü çatmır.

Prezident İlham Əliyev: Əlbəttə, sizə də gücü çatmır.

Sakin: Biz qadınlar da döyüşə getməyə hazırıq. Qorxmuruq, yaşayacağıq, evimizdən də çıxmayacağıq. Təkcə bu torpaqlarda yox, Allah qoysa, o torpaqları alıb gedib orada da, Şuşada da yaşayacağıq. Biz Sizə, Mehriban xanıma güvənirik.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

Sonra xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.-2016.- 3 may.-№ 94.- S.2-3.

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev Tərtər rayonundakı “N” sayılı hərbi hissədə olub
(1 may 2016-cı il)

Xəbər verdiyimiz kimi, mayın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Ermənistan silahlı qüvvələri ilə təmas xəttində yerləşən Tərtər, Ağdam və Bərdə rayonlarında olublar.

Dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev əvvəlcə Tərtər rayonundakı “N” sayılı hərbi hissəyə gəldi.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdi.

Prezident İlham Əliyev hərbi hissənin qərargahı ilə tanış oldu.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov təmas xəttindəki son vəziyyət barədə Ali Baş Komandan İlham Əliyevə məlumat verib.

Dövlətimizin başçısı hərbi hissənin yeməxanası ilə də tanış oldu. Yeməxana ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Burada hərbiçilərin dolğun qidalanmaları üçün hər cür şərait yaradılıb.

Hərbi hissənin kazarması da müasir standartlara cavab verir. Kazarmada əsgərlərin hərbi bilik və bacarıqlarını daha da artırmaları üçün müvafiq şərait formalaşdırılıb. Yataq otaqları da hərtərəfli təchizatı ilə diqqəti çəkir.

Hərbi hissə ilə tanışlıqdan sonra Ali Baş Komandan şəxsi heyətlə görüşdü.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Ordu quruculuğu siyasətimizin prioritetidir. Bu, təbiidir. Çünki biz müharibə şəraitində yaşayırıq. Müharibə hələ bitməyib. 1994-cü ildə atəşkəs rejimi yaradılıbdır. Ancaq buna baxmayaraq, Ermənistan atəşkəs rejimini daim kobudcasına pozur. Xüsusilə görəndə ki, onlara qarşı münaqişə ilə bağlı beynəlxalq təzyiq artır, onlar atəşkəsi daha çox pozurlar və müxtəlif silahlı təxribatlara əl atırlar.

Beynəlxalq ictimaiyyət münaqişə ilə bağlı artıq tam məlumatlıdır. Biz bu illər ərzində bütün dünyaya sübut edə bilmişik ki, zərərçəkən tərəf bizik. Ermənistan işğalçı dövlətdir, Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımını törədib, torpaqlarımızı işğal edib və bu işğal davam etdirir. Bu məsələ ilə məşğul olan Minsk qrupunun həmsədrləri də son vaxtlar dəfələrlə bəyan etmişlər ki, status-kvo qəbul edilməzdir və dəyişməlidir.

Bu, nə deməkdir? O deməkdir ki, işğala son qoyulmalıdır. Bu, birbaşa Ermənistanı ünvanlanan siqnaldır. Buna görə və eyni zamanda, görəndə ki, Azərbaycan dünyə miqyasında daha da çox dəstək qazanır, onlar danışıqları pozmaq və işğalçı siyasəti davam etdirmək üçün vaxtaşırı silahlı təxribatlara əl atırlar. Biz bunu yaxın keçmişdə görmüşük. Xüsusilə 2014-cü ildə yay aylarında bizim mövqələrimizə hücum çəkmişlər. O vaxt da bizim Ordumuz layiqli cavab verdi. Həmin ilin noyabrında danışıqlarda müəyyən ümidlər yaranandan sonra Ağdam rayonunda onların özlərinin verdiyi məlumata görə, 47 min nəfərlik şəxsi heyətlə genişmiqyaslı təlimlər keçirmişlər. Bu, sırf təxribat xarakterli bir addım idi. Azərbaycan tərəfi bir neçə gün özünü çox təmkinlə apardı. Ancaq ondan sonra Ermənistanın iki hərbi helikopteri bizim mövqələrimizə hücum çəkdi. Azərbaycan Ordusu da onların birini məhv etdi. Bundan istifadə edən Ermənistan bizi günahlandırdı və danışıqlar prosesində yenə də durğunluq yarandı. Bu hadisəni bəhanə gətirərək bizi ittiham etməyə başladılar ki, Azərbaycan atəşkəsi pozur. Məqsəd də aydın idi ki, yenə də danışıqlar aparılmasın, işğalçı siyasət yenə də davam etdirilsin.

Bu ilin əvvəlindən danışıqlar prosesində müəyyən irəliləyiş müşahidə olunur. Bizdə olan məlumata görə, Ermənistan həmsədr ölkələr tərəfindən ciddi təzyiqlər göstərilir. Düzdür, onlar bunu açıq şəkildə bəyan etmirlər. Onlar həmişə çalışırlar ki, balans saxlasınlar. Amma həqiqətəndən ibarətdir ki, bu gün münaqişənin sülh yolu ilə həllini əngəlləyən tərəf Ermənistandır. Bunu görərkən əlbəttə ki, onlar növbəti təxribatlara əl atmağa qərar verdilər. Bu da aprelin əvvəlində baş verdi. Yenə də onlar silahlı təxribat törətmiş, bizim mövqələrimizə hücum çəkmişlər. Azərbaycan Ordusu böyük məharətlə və peşəkarlıqla əks-hücum əməliyyatı keçirdi, düşməni yerinə oturtdu və təmas xəttində bizim mövqələrimiz daha da möhkəmləndi.

Ermənistan tərəfinin xahişi ilə aprelin 5-də biz razılıq verdik ki, atəşkəs bərpa edilsin. Biz müharibə istəmirik. Biz istəyirik ki, məsələ sülh yolu ilə həll olunsun. Ancaq həll olunsun. Sadəcə olaraq görüntü naminə danışıqların aparılmasının heç bir mənası yoxdur. Beləliklə, aprelin 5-də razılığa gəldi ki, atəşkəs rejimi bərpa edilməlidir. Biz buna əməl etdik, bu gün də əməl edirik. Ancaq əfsuslar olsun, Ermənistan yenə də özünü qeyri-səmimi aparır və aprelin 5-dən bu günə qədər elə gün olmur ki, atəşkəsi

pozmasın. İlk günlərdə çalışırdı ki, bizim mövqələrimizə hücum çəksin, bizi əldə etdiyimiz o mövqələrdən çıxarsın. Görəndə ki, bu alınmır, Azərbaycan əsgəri, zabiti öz doğma torpağında möhkəm dayanır, mülki əhaliyə qarşı silahlı təxribatlara başladılar. Bizim kəndlərimiz atəşə tutulub. Mülki şəxslər həlak olub, yaralanıb. Bizim 500-dən çox evimizə ziyan dəyib, 100-dən çox ev tamamilə dağıdılıb, yaxud da ki, yandırılıb. Bax budur, erməni faşizminin eybəcər sifəti. Onlar birinci Qarabağ müharibəsində də belə hərəkətlər edirdilər, Azərbaycan xalqına qarşı Xocalı soyqırımını törədilmişdir. Bu gün də döyüş meydanında görəndə ki, gücü çatmır, dinc əhalini hədəfə götürür.

Azərbaycan dövləti, Azərbaycan Ordusu heç vaxt mülki əhali ilə müharibə aparmayıb və aparmır. Biz sadəcə olaraq, düşmənin atəş mövqələrini bizə açılan atəş zamanı böyük ustalıqla məhv edirik. Ancaq eyni zamanda, Azərbaycan Ordusu öz vətəndaşlarını qorumalıdır, qoruyur və qoruyacaq. Münaqişənin həlli Ermənistan dövlətinə də imkan verəcək ki, onlar da müstəqil dövlət qura bilsin. Mən yenə də ümid edirəm ki, onların işğalçı siyasəti sona çatacaq. Çünki bunun başqa yolu yoxdur. Azərbaycan xalqı heç vaxt bu vəziyyətlə barışmayacaq və son hadisələr bunu bir daha göstərdi. Bizə qarşı edilən silahlı təxribat cavabsız qalmadı. Bunu hamı bilir. Ermənistan rəhbərliyi nə qədər tez anlasa ki, onlar ancaq Azərbaycan ilə sülh şəraitində inkişaf edə bilirlər, münaqişəyə bir o qədər tez son qoyular.

Münaqişənin həlli isə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında olmalıdır. Bütün beynəlxalq təşkilatlar - BMT, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Şurası, Qoşulmama Hərəkatı və digər təşkilatlar Azərbaycanın haqlı mövqeyini müdafiə edir. Heç bir beynəlxalq təşkilat Ermənistanın işğalçı siyasətini dəstəkləmir. Dünyada heç bir ölkə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü şübhə altına almır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir. İşğal edilmiş Dağlıq Qarabağ və digər torpaqlar bizim tarixi torpaqlarımızdır. Azərbaycan vətəndaşları o torpaqlarda yaşamaqlıdır və yaşayacaqlar.

Bir daha demək istəyirəm, biz çalışacağıq ki, Ermənistanı danışıqlar vasitəsilə düzgün yola gətirək. Diplomatik, siyasi, iqtisadi təzyiqlərimizi artıracağıq, təmas xəttində mövqələrimizi gücləndirəcəyik. Əgər bizə qarşı növbəti erməni silahlı təxribatı törədilsə, yenə də lazımlı, tutarlı cavab veriləcək və nəticə də eyni olacaq. Çünki bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Ordumuzun maddi-texniki bazası böyük dərəcədə möhkəmlənmişdir, artmışdır. Ən müasir silah, texnika alınır və bu gün Azərbaycan Ordusu maddi təchizat baxımından güclü ordular sırasındadır. Orduda nizam-intizam yüksək səviyyədədir. Döyüş qabiliyyəti ən yüksək səviyyədədir. Aprel döyüşləri bunu göstərdi. Ruh yüksəkliyi var. Ordumuzun, əsgərlərimizin, zabitlərimizin mənəvi-psixoloji durumu çox müsbətdir. Nəinki orduda, bütün cəmiyyətdə vətənpərvərlik hissi çox yüksəkdir. Bütün cəmiyyət vahid amal uğrunda birləşib. Bizim üçün Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən vacib məsələ yoxdur. Bu, ən birinci məsələdir. Biz bu məsələni həll etməliyəm və edəcəyik.

Mən həmişə orduda xidmət edənlərə böyük hörmətlə yanaşmışam. Ordu quruculuğu üçün nə lazımdırsa o da olacaq. Onu da edirik. Ən böyük xərclər hərbi xərclərdir. Artıq neçə ildir ki, bu, belədir. Bəzən müxtəlif ölkələrdən olan ermənipərəst siyasətçilər mənə günahlandırırdılar ki, nə üçün Azərbaycanda hərbi büdcə getdikcə artır? Ona görə ki, biz işğala məruz qalmışıq. Əgər bu işğal olmasaydı, əlbəttə ki, buna ehtiyac olmazdı. Ancaq həyat göstərdi ki, biz nə qədər haqlıyıq. Əgər bizdə güclü hərbi imkanlar olmasaydı, bu gün təmas xəttində vəziyyət fərqli ola bilərdi. Həm döyüş qabiliyyətinin artırılması, maddi-texniki təchizat, silah, texnikanın alınması, vətənpərvərlik ruhu, hərbiçilərimizin peşəkarlığı, məharəti, aprel döyüşlərində göstərdikləri şücaət və qəhrəmanlıq bizim böyük sərvətimizdir.

Siz bu gün burada düşmənlə üz-üzə xidmət edirsiniz. Torpaqlarımızı, vətəndaşlarımızı müdafiə edirsiniz. Bu, böyük, şərəfli missiyadır.

Sizi bütün uğurlar münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Yeni uğurlar arzulayıram. Bundan sonra da Vətənə həmişə bağlı olun, Vətəni sevin, torpağımızı qoruyun, vətəndaşları müdafiə edin. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna!

X X X

Müdafiə naziri Zakir HƏSƏNOV dedi:

-Möhtərəm Prezident, cənab Ali Baş Komandan.

Bütün şəxsi heyət adından Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Silahlı Qüvvələrə yüksək qayğı göstərirsiniz.

Cənab Ali Baş Komandan, Sizin diqqət və qayğınız nəticəsində bu gün Silahlı Qüvvələr silah və texnika ilə tam şəkildə, yüksək səviyyədə təmin edilib, sosial məsələlər həll olunub. Göstərilən qayğını, etimadı doğrultmaq üçün şəxsi heyət daim döyüş hazırlığı səviyyəsini yüksəldir və möhkəmlənir.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizi əmin edirəm ki, Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyəti bütün əməllərinizi qısa müddətdə yerinə yetirməyə hazırdır və qadirdir. Sağ olun.

X X X

Prezident İlham ƏLİYEV: Sağ olun. Təmas xəttində erməni silahlı təxribatından sonra yeni vəziyyət yaranmışdır. Bu gün mənə məruzə edildi. Bu vəziyyət əvvəlki vəziyyətdən fərqlidir. Bir daha onu göstərir ki, biz təmas xəttində üstünlüyü tam əldə etmişik. Əlbəttə, biz bundan sonra çalışacağıq ki, təmas xəttində mövqələrimizi daha da möhkəmləndirək. Buna nail olmaq üçün bütün lazımi tədbirlər görülür. Hesab edirəm, qarşı tərəf də artıq anlayıb ki, silahlı yolla hansısa maraqları təmin etmək üçün heç bir əsas yoxdur. Bütün səylər əbəsdir. Sadəcə, bölgədə sülhün bərqərar olması üçün işğala son qoyulmalıdır. Əminəm ki, belə də olacaq.

X X X

Sonra Ali Baş Komandan təmas xəttində Ermənistan ordusunun törətdiyi təxribatların qarşısını alarkən şücaət göstərmiş döyüşçülərə hədiyyələr təqdim etdi.

AZƏRTAC
2016,2 may

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tərtər rayonuna səfərə gəlib
(3 dekabr 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva dekabrın 3-də Tərtər rayonuna səfərə gəliblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı və xanımı xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Tərtər şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstələri qoydular.

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov rayonun sosial-iqtisadi göstəriciləri və görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya məlumat verdi.

Bildirildi ki, bu il rayonun kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrində mühüm dəyişikliklər olub. Pambıq, taxıl, barama, şəkər çuğunduru və digər məhsulların istehsalı xeyli artıb.

Dövlətimizin başçısına və xanımına rayonda tikintisi aparılan obyektlərin, inşası nəzərdə tutulan Heydər Əliyev seyrəngahının, üçulduzlu mehmanxananın layihələri təqdim olundu.

Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələrinin artilleriya atəşləri nəticəsində dağılmış məktəblərdə aparılmış təmir-bərpa işləri barədə də məlumat verildi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Tərtər çayı üzərində inşa edilmiş yeni körpünün açılışı olub
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Tərtər rayonunun Sarıcalı kəndində Tərtər çayı üzərində inşa edilmiş yeni körpünün açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Azəravtoyol” ASC-nin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına və xanımına “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”na əsasən, Bərdə-İstisu avtomobil yolunun 10-cu kilometrliyində inşa edilmiş körpü barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, körpünün inşası Tərtər rayonunun strateji əhəmiyyətli ərazidə yerləşməsi və bu ərazidə 1947-ci ildə tikilən mövcud körpünün istismar müddətini başa vurmağı nəzərə alınaraq həyata keçirilib. Körpünün tikintisinə 2016-cı ilin iyununda başlanılıb və qısa müddətdə başa çatdırılıb. Üçşərillikli körpünün uzunluğu 107 metr, eni 12 metr, çay məcrasından hündürlüyü isə 15 metrdir. İkizolaqlı körpünün hərəkət hissəsinin eni 8,5 metrdir. Piyadaların körpüdə rahat və təhlükəsiz hərəkətinin təmin olunması məqsədilə hər bir istiqamət üzrə 1,75 metr enində səkilər də tikilib.

Layihə çərçivəsində 110 metr uzunluğunda beton mühafizə bəndi, 400 metr uzunluğunda yanaşma yolları və ümumi uzunluğu 56 metr olan beş dairəvi borunun tikintisi aparılıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, Sarıcalı və Zolğəran kəndləri arasında inşa edilən körpü 11 yaşayış məntəqəsinin 25,6 min sakininin mənzilbaşına rahat çatması üçün məsafəni qısaltmaqla avtonəqliyyat vasitələrinin hərəkətini xeyli yaxşılaşdıracaq. Bundan əvvəl isə sakinlər rayon mərkəzinə və ətraf yaşayış məntəqələrinə getmək üçün təqribən 15 kilometrədən artıq əlavə yol qət etməli olurdular.

Dövlətimizin başçısı körpünün rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

**Tərtər şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması
baş a çatıb**
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də “Tərtər şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması” layihəsinin baş a çatması münasibətilə tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.

“Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov dövlətimizin başçısına və xanımına layihə haqqında məlumat verdi.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində icra edilən bu layihə Azərbaycan Hökuməti və İslam İnkişaf Bankı tərəfindən birgə maliyyələşdirilən “Azərbaycanın 6 rayonunda Milli Su Təchizatı və Kanalizasiya Proqramı” layihəsi çərçivəsində həyata keçirilib. Layihə 2035-ci ilədək perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla Tərtər şəhərində 26 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanıb. Gələcəkdə rayonun 21 min sakinin yaşadığı 11 kəndinə də içməli suyun verilməsi nəzərdə tutulub. Ümumilikdə, bu layihədən 47 min sakin faydalanacaq.

Qeyd olundu ki, layihənin icrasına 2015-ci ilin mayında başlanılıb. Şəhəri və ətraf kəndləri içməli su ilə təmin etmək üçün ümumi məhsuldarlığı saniyədə 200 litr olan 9 subartezian quyusu qazılıb, 3,6 kilometr uzunluğunda quyulararası xətt inşa edilib. Şəhərin dayanıqlı su təchizatını təmin etmək üçün hər birinin həcmi 5 min kubmetr olan 2 su anbarı, nasos stansiyası və 2,4 kilometr uzunluğunda magistral su kəməri inşa edilib. Layihəyə əsasən, Tərtər şəhərində 91 kilometr paylayıcı su şəbəkəsi yaradılıb, 4700 ünvanla birləşmə verilib və bu ünvanlar sayğaqla təmin edilib. Yanğın təhlükəsizliyi məqsədilə şəhərin müxtəlif yerlərində 360 yanğın hidrantı, suyun optimal idarə edilməsi üçün 185 siyirtmə quraşdırılıb. Yeni yaradılmış su təchizatı sistemləri vasitəsilə şəhərə 24 saat fasiləsiz içməli suyun verilməsi təmin edilib.

Diqqətə çatdırıldı ki, layihə çərçivəsində Tərtər şəhərində ilk dəfə kanalizasiya sistemi də yaradılıb. Bu məqsədlə 75 kilometr uzunluğunda kanalizasiya şəbəkəsi, 3,5 kilometrlik kollektor inşa edilib. Şəbəkəyə 4700 ünvanın qoşulması təmin olunub. Beləliklə, Tərtər şəhərinin içməli su və kanalizasiya şəbəkələrinin tikintisi baş a çatdırılıb. Layihənin növbəti mərhələsində şəhərdə yaranacaq tullantı suların zərərsizləşdirilməsi məqsədilə məhsuldarlığı sutkada 7500 kubmetr olan təmizləyici qurğunun inşası nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, Tərtər Sukanal İdarəsi üçün müasir standartlara cavab verən yeni inzibati binanın tikintisi də layihələndirilib və bu mərhələdə icra olunacaq. Tullantı sutəmizləyici qurğu və inzibati bina da nəzərə alınmaqla layihə üzrə tikinti işləri 2018-ci ildə tam yekunlaşacaq.

Tərtər şəhərinin mərkəzləşdirilmiş içməli su təchizatı sistemləri 1960-cı illərdə yaradılıb. Həcmi 500 kubmetr olan iki su anbarı və 47 kilometr uzunluğunda şəhərdaxili şəbəkə istismara yararsız vəziyyətdə olub. Tərtər şəhərində kanalizasiya sistemi isə ümumiyyətlə mövcud olmayıb. Yeni layihənin icrasına qədər “Azərsu” ASC 20 min şəhər sakinindən 11 mininə və ya təqribən 55 faizinə xidmət göstərmiş və şəhərə su qrafik üzrə verilib.

Azərbaycan Hökuməti və İslam İnkişaf Bankı tərəfindən birgə maliyyələşdirilən “Azərbaycanın 6 rayonunda Milli Su Təchizatı və Kanalizasiya Proqramı” layihəsi çərçivəsində Tərtər şəhəri ilə yanaşı, Gədəbəy, Daşkəsən və Astara şəhərlərində də su və kanalizasiya şəbəkəsinin yenidən qurulmasına başlanılıb. 2017-ci ildə Gədəbəy və Daşkəsən şəhərlərində su və kanalizasiya şəbəkələrinin tikintisi yekunlaşacaq, Qazax şəhərində isə layihənin icrasına başlanacaq.

Sonra dövlətimizin başçısı və xanımı Tərtər rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdülər.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

**Prezident İlham Əliyevin
çıxışı**

-Mən sizi salamlayıram, yenidən Tərtərdə olmağımdan çox məmnunam. Bu gün Tərtər rayonunun həyatında çox əlamətdar bir gündür. Tərtər şəhərinin su və kanalizasiya problemi artıq həll olunur. Çox gözəl, böyük layihədir. Bilirəm ki, əvvəlki illərdə su problemi insanları narahat edirdi. Artıq bu məsələ öz həllini tapıb. Tərtər şəhərinin sakinlərinə təmiz içməli su verəcək və eyni zamanda, kanalizasiya xətləri də tam istismara hazırdır. Gələcək mərhələdə ətraf kəndlərə də içməli su verəcək.

Bu, böyük infrastruktur və sosial layihədir. Bu layihənin icrası üçün biz xarici kreditlərdən istifadə etdik, eyni zamanda, Azərbaycan dövləti də büdcə vəsaiti ayırdı. Çünki su layihələrinin icrası böyük vəsait tələb edir. Ancaq bu vəsaitin büdcəyə qayıtması məsələsi uzun illər çəkir. Yəni, bu layihənin icrası sırf sosial mənə daşıyır ki, Tərtərə keyfiyyətli su verilsin, insanlar təmiz içməli su ilə təmin olunsunlar. Su insanın sağlamlığı üçün başlıca amildir.

Tərtər rayonunun uğurlu inkişafı məni çox sevindirir. Şəhərin abadlaşması, şəhərdə və rayonda infrastruktur layihələrinin icrası göstərir ki, Azərbaycanın bütün bölgələri uğurla inkişaf edir və bizim vaxtilə qəbul etdiyimiz regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramı həyatda öz əksini tapır. Biz son illər ərzində bunu Tərtər rayonunun timsalında görürük. Tərtər şəhəri abadlaşıb, gözəlləşib. Mən 10 il bundan əvvəl Prezident kimi birinci dəfə Tərtər rayonunda olmuşam, bu yerdə vətəndaşlarla görüşmüşəm. O vaxt Tərtərin siması tam başqa idi. Bu gün Tərtər müasir, abad şəhərdir, rayon inkişaf edir, vətəndaşlar daha da yaxşı yaşayırlar. Magistral yolların, kənd yollarının çəkilişi, qazlaşdırma ilə bağlı böyük infrastruktur layihələri icra edilir. Tərtər rayonunda qazlaşdırma 90 faizdən çoxdur, 100 faizə çatmalıdır. Elektrik enerjisi ilə bağlı heç bir problem yoxdur. Bu gün içməli su məsələsi də öz həllini tapır. Yəni, əsas infrastruktur məsələləri bunlardır. Bu, birinci mərhələdə görülməsi işlər idi.

Bununla bərabər rayonun sosial-iqtisadi inkişafına da böyük diqqət göstərilmişdir. Burada çoxlu məktəblər, uşaq bağçaları, sosial obyektlər tikilmişdir. Yəni, rayonun iqtisadiyyatına və sosial inkişafına dövlət tərəfindən çox böyük vəsait ayrılmışdır.

Növbəti mərhələdə iş yerlərinin yaradılması istiqamətində əlavə tədbirlər görülməlidir. Xüsusilə kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı bizim böyük planlarımız var. Bizim kənd təsərrüfatı ilə bağlı son təşəbbüslərimiz üzrə Tərtərdə görülməsi işlər buradakı təqdimatda əksini tapıb.

Baramaçılıq, pambıqçılıq inkişaf edir. Gələn il 3 min hektarda pambıq əkiləcək, minlərlə insan bu işlərə cəlb olunacaq. Baramaçılığın da həm dövlətə, həm də insanlara çox böyük xeyri var. Yəni, qısa müddətdə - 30-40 gün ərzində insanlar yaxşı pul qazanırlar. Xüsusilə nəzərə alınmalıdır ki, dövlət bu sahəyə öz dəstəyini əsirgəmir. İndi xaricdən tinglər gətirilir, təsərrüfatlara verilir.

Kənd təsərrüfatının daha sürətlə inkişaf etdirilməsi üçün digər tədbirlər də görülür. Siz yaxşı bilirsiniz ki, subsidiyalar, yanacağa, gübrəyə dotasiyalar, güzəştli şərtlərlə texnika verilir. Bütün bunları dövlət öz üzərinə götürüb ki, insanlara daha da yaxşı şərait yaratsın. Fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla, bütün vergilərdən azaddırlar. Hesab edirəm ki, Azərbaycan bu istiqamətdə də dünya miqyasında nümunəvi ölkədir. Çünki mən öz fermerlərinə bu qədər diqqət göstərən ikinci ölkə tanımıram və bunun nəticəsində, - baxmayaraq ki, indi dünyada və bizim bölgəmizdə böhran yaşanır, - Azərbaycanda kənd təsərrüfatı inkişaf edir. Bu il də artım var, gələn ildə də artım olacaq. Bir sözlə, qarşıdakı mərhələdə sahibkarlığın inkişafı, investisiyaların cəlb edilməsi ilə bağlı növbəti addımlar atılacaq.

Tərtər rayonunda işlər düzgün qurulub. Mən rayonda dəfələrlə olmuşam. Xüsusilə son vaxtlar burada gedən quruculuq-abadlıq işləri məni çox sevindirir. Əminəm ki, sizi də sevindirir. Keçən dəfə biz may ayında görüşmüşdük. O vaxt mən dağılmış evlərə baş çəkdim və bir daha əmin oldum ki, Tərtər sakinləri qəhrəmandırlar. Onlar burada - döyüş bölgəsində, düşmənlə üz-üzə möhkəm dayanıblar və atılan, evlərinə dəyən mərmiyə onları iradəsinə zərrə qədər təsir etməmişdir.

Aprel döyüşləri ümumiyyətlə bizim şanlı tariximizdir. Azərbaycan Ordusu da, Azərbaycan vətəndaşı da qəhrəmanlıq göstərmişdir. Ordumuz düşmənin hücumuna cavab olaraq hərbi qələbə qazanmışdır. Ordumuz əlverişsiz mövqelərdən əks-hücum əməliyyatı keçirərək həm bu istiqamətdə, həm keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin ərazisində - indiki Ağdərə rayonunda, eyni zamanda, Cəbrayıl, Füzuli istiqamətlərində böyük ərazini işğalçılardan azad etmişdir. Ermənilərin uzun illər öz ordusu haqqında yaydıqları mif darmadağın edildi. Azərbaycan əsgəri, zabiti göstərdi ki, kim nəyə qadirdir. Ermənilər əlverişli mövqelərini tərk edərək, qorxudan qaçıb gizlənmişdilər. Onların kəndlərində yaşayan insanların sayı getdikcə azalır. Ancaq Tərtərdə, Ağdamda bir nəfər belə yerindən tərpənmədi. Bu, böyük qəhrəmanlıqdır. Bu, bir daha xalqımızın uralığını göstərir. Xüsusilə Tərtər sakinlərinin belə davranışı, hərəkəti, hər bir vətəndaş üçün nümunə olmalıdır. İndi siz burada, düşmənlə üz-üzə, ön cəbhədə nəinki yaşayırsınız, yaradırsınız, qurursunuz və əminsiniz ki, Azərbaycan dövləti və Azərbaycan Ordusu sizin təhlükəsizliyinizi təmin edir.

Bir daha demək istəyirəm ki, aprel döyüşləri tarixi hadisədir. Azərbaycan bu döyüşlərdə nəinki öz gücünü göstərdi, düşməne və dünyaya bir daha sübut etdi ki, biz indiki vəziyyətlə heç vaxt barışmayacağıq. Dağlıq Qarabağ bizim tarixi torpağımızdır. Şuşa da, Xankəndi də, hələ ki, işğal altında qalan digər bütün torpaqlar da. Bizim tarixi coğrafiyamız çox geniş olub. Tarixçilər son vaxtlar bu barədə yaxşı elmi əsərlər,

kitablar yazırlar. Onu da qeyd etməliyəm ki, bu məsələlər mənim tövsiyəmlə öz həllini tapır. Məsələn, İrəvan xanlığı haqqında çox böyük elmi əsər yaradılmışdır. Bu əsər bir neçə dilə tərcümə edilmişdir ki, həm Azərbaycan vətəndaşları bunu bir daha bilsinlər və dünya da bilsin ki, İrəvan bizim tarixi torpağımızdır. XIX əsrin əvvəllərində İrəvanın əhalisinin 70 faizi azərbaycanlılar idi. Göyçə, Zəngəzur bizim tarixi torpaqlarımızdır.

Bunu artıq XX əsrin tarixi də göstərir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin demək olar ki, birinci qərarı, - əfsuslar olsun ki, belə bir qərar verildi, - ondan ibarət idi ki, İrəvanı Ermənistanı hədiyyə edək. Bu, çox böyük səhv, böyük cinayət idi. Bilirsiniz, Xalq Cümhuriyyətinin mövcudluğu bizim qürur mənbəyimizdir. Müsəlman aləmində ilk dəfə demokratik respublika yaranmışdır və yaxşı da işlər görülmüşdür. Amma biz gərək tarixi olduğu kimi bilək və insanlar da bilsinlər. İrəvanı Ermənistanı vermək tarixi cinayət idi. Çünki öz doğma torpağını verdilər.

Bu gün bizim indiki Ermənistan Respublikasının torpağında gözümlər yoxdur. Biz nə İrəvanı, nə Mehrini, nə Gorusu hərbi yolla qaytarmaq fikrində deyilik. Amma mən əminəm ki, vaxt gələcək və biz azərbaycanlılar bütün tarixi torpaqlarımıza qayıdacağıq. Biz bunu ardıcıl siyasətlə, sülh yolu ilə edəcəyik. Bütün obyektiv səbəblər onu göstərir ki, o gün gələcək. Sadəcə olaraq bizim hər birimiz o günü yaxınlaşdırmalıyıq. Necə yaxınlaşdırmalıyıq? Daha da güclü olmalıyıq. Bu gün dünyada artıq beynəlxalq hüquq anlayışı demək olar ki, iflasa uğrayıb. İndi güc əsas amildir. Bu, belədir. Biz də real dünyada yaşayırıq. Ona görə daha da güclü olmalıyıq, daha güclü ordu qurmalıyıq. İqtisadiyyat daha da güclü olmalıdır, inkişaf daha da sürətlə getməlidir. Baxın, hətta böhranlı illərdə ölkə əhalisinin sayı getdikcə artır və artacaq. İndi bir-iki ilə Azərbaycan əhalisi on milyona çatacaq. Bu meyil davam edir. İndi əhali nə qədər çox artarsa, sonrakı illərdə də artım daha yüksək olacaq.

Ermənistanda isə əhali azalır. Bu, həm təbii səbəblər, həm miqrasiya, həm də ümitsizlik, çarəsizlik, özbaşnalıq üzündən baş verir. Ermənistanın indiki faşist rejimi faktiki olaraq ölkədə dözülməz şərait yaradıb. Ona görə də orada əhali daha da azalacaq, çıxıb gedəcək, necə ki, indi çıxıb gedir. Biz torpaqlarımıza qayıdacağıq. Qayıtmaq üçün düşünülmüş strategiya, konsepsiya olmalıdır. Bu, var. Strateji xəttimiz müəyyən olunub və biz hər il taktiki addımları atacağıq. Birincisi, bu, tarixi məsələdir. İkincisi isə bu, ədalətli məsələdir. Biz ədalətin tərəfdarıyıq və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməliyik. Heç vaxt imkan verə bilmərik ki, torpağımızda ikinci erməni dövləti yaradılsın. Əksinə çalışmalıyıq və çalışacağıq ki, ölkəmizin gücünü artıraraq, möhkəmləndirərək və istəyimizə nail olaq.

Cəmiyyətdə bu məsələ ilə və bütün başqa məsələlərlə bağlı birlik, həmrəylik var. Bizim uğurlu inkişafımız reallıqdır. Hətta böhranlı illərdə də bu inkişafa nail oluruq. Bizim inkişafımız bölgələrin inkişafından asılıdır. Biz bu inkişafı Tərtər rayonunun təmsalında görürük. Bu gözəl nəticələr münasibətilə sizi təbrik edirəm və sizə yeni uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

X X X

Ən çətin anlarda tərtərlilərlə birgə olduqlarına görə dövlətimizin başçısına və xanımına minnətdarlıq edən rayon sakini Gülarə ƏKBƏROVA dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident.

Hörmətli Mehriban xanım.

Tərtərə xoş gəlmisiniz. Su həyatdır, su sağlamlıqdır. Biz tərtərlilər bu günü çoxdan gözləyirdik. Siz bu layihəni təsdiq etməklə, həyata keçirməklə Tərtərə fasiləsiz içməli su, sağlam həyat bəxş etdiniz.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizinlə bərabər, fədakarcasına çalışan xanımınızla may ayında Tərtərdə, cəbhə xəttinin 200 metrliyində yerləşən Qapanlı kəndində oldunuz. Siz həyatınızı, xanımınızın həyatını riskə ataraq orada yaşayan insanlarla görüşdünüz, onlara ürək-dirək verdiniz, yeni həyat bəxş etdiniz. Siz bu gün də Tərtərdəsiniz, şəhərə suyun verilməsi mərasimində iştirak edirsiniz. Su həyatdır.

Cənab Prezident, mən bu münasibətlə bütün tərtərlilər adından Sizə təşəkkürümü, minnətdarlığımı bildirirəm. Onu demək istəyirəm ki, Tərtər cəbhə bölgəsi olmasına baxmayaraq, biz heç nədən qorxmuruq. Biz həmişə, hətta aprel döyüşlərində də öz ev-əşiyimizdə olduq, evlərimizi tərk etmədik. İnsanlar heç yere getmirdilər. Tərtərdə həyat qaynayır, abadlıq-quruculuq işləri davam edirdi. Bütün bunlarla Tərtər camaatı öz Vətənini, torpaqlarını necə sevdiklərini, dövlətə sədaqətlərini nümayiş etdirdilər. Biz bilirdik ki, arxamızda Sizin kimi Prezidentimiz, güclü Ordumuz var.

Cənab Prezident, baxmayaraq ki, biz cəbhə bölgəsində yaşayırıq, çox rahat yaşayırıq, güzəranımız yaxşıdır. Bütün bunları bizə Siz bəxş etmişsiniz. Sizə təşəkkürümüzü, dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Ataların gözəl bir misalı var: deyərlər ki, ömrünüz su qədər uzun olsun. Həyatınız, yolunuz, işiniz, bax, bu su kimi aydın olsun, cənab Prezident. Allah Sizləri qorusun. Xoş gəlmisiniz.

X X X

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycanın bütün regionları kimi, Tərtərin də bugünkü hərtərəfli inkişafından danışan təqaüdçü Rauf HƏSƏNZADƏ dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident.

Mən də Sizi salamlayıram. Tərtərə xoş gəlmisiniz.

Cənab Prezident, mənim bir fikrim var, onu demək istəyirəm. 1970-ci illərdə ulu öndərimiz Heydər Əliyevin səyi ilə Tərtərdə elektromexanika zavodu yaradıldı. Mən o zaman həmin zavoda direktor təyin olunmuşdum. Ulu Öndər həmin zavodu burada yaradanda irəlini çox gözəl görürdü ki, gələcəkdə o zavod bizə çox lazım olacaq. Çünki 1990-cı illərin əvvəllərində qonşularımız Azərbaycan torpaqlarına hücum edəndə biz həmin zavodda silah və sursat istehsalına başladıq. Həmin silah-sursatı biz döyüşən bütün bölgələrə göndərirdik.

Sizin bilavasitə rəhbərliyinizlə yaradılan qüdrətli və rəşadətli Azərbaycan Ordusu aprel döyüşlərində qısa müddət ərzində erməni qoşunlarını darmadağın etdi. Onların yüzlərlə canlı qüvvəsini və texnikasını sıradan çıxardı. Bizim ürəyimizdə olan sözləri Siz deyirsiniz, cənab Prezident. Biz öz torpağımızdayıq, biz Azərbaycandayıq. Lələtəpə də Azərbaycandır, Şuşa da Azərbaycandır, Xankəndi də Azərbaycandır. Bunu inkar etmək qeyri-mümkündür. Biz tərtərlilər inanırıq ki, Siz torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəksiniz, cənab Prezident. Sizi əmin edirik ki, bütün Azərbaycan xalqı kimi, tərtərlilər də Sizinlədir. Çox sağ olun, cənab Prezident. Allah Sizi qorusun.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

X X X

Azərbaycan Prezidenti Tərtər şəhərinə suyun rəmzi olaraq verilməsini bildirən düyməni basdı. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.-2016.- 4 dekabr.-№ 269.- S.1-2.

Tərtərdə Şahmat Məktəbinin yeni binasının açılışı olub
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Tərtərdə inşa edilmiş Uşaq-Gənclər Şahmat Məktəbinin yeni binasının açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı binanın rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Şahmat idmanının Azərbaycanda sürətli inkişafı və kütləviləşməsi xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövründə respublikamızın əksər şəhər və rayonlarında şahmat məktəbləri inşa edildi. Bu gün beynəlxalq şahmat yarışlarının Azərbaycanda yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün ölkəmizdə hər cür şərait var. Bu ilin sentyabrında 42-ci Ümumdünya Şahmat Olimpiadasının Bakıda yüksək səviyyədə keçirilməsi bunu bir daha sübut etdi. Prezident İlham Əliyevin yüksək diqqət və qayğısı sayəsində respublikamızın müxtəlif bölgələrində yeni şahmat məktəbləri inşa edilib. Bu məktəblər bütün zəruri avadanlıqla təchiz edilib. Tərtərdə yüksək zövqlə inşa edilən Uşaq-Gənclər Şahmat Məktəbinin binası da bu qəbildəndir.

Binanın foyesində ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin Tərtərə səfərlərini, həmçinin rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşlərini əks etdirən fotolardan ibarət guşələr yaradılıb. Bundan başqa, foyədə "Rəşadətli Azərbaycan Ordusu" fotostendi də quraşdırılıb. Stenddə bu ilin aprelində işğalçı Ermənistan ordusunun Tərtəri atəşə tutması nəticəsində mülki vətəndaşlara dəyən ziyan, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin düşməni layiqli cavab verməsi, həmçinin dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin və xanımı Mehriban Əliyevanın aprel hadisələri zamanı rayona dəyən ziyanla yerində tanış olmaları, cəbhəyanı kəndlərin sakinləri ilə və yaralılarla görüşlərini əks etdirən fotolar yer alıb.

Ümumi sahəsi 1300 kvadratmetr olan üçmərtəbəli binada inzibati otaqlar, kabinetlər, iclas və oyun zalları var. Məktəbdə yaradılan 8 sinif otağı zəruri avadanlıqla təchiz edilib. Burada yarışların canlı izlənməsi üçün monitor da quraşdırılıb. Hazırda məktəbdə 15 nəfər çalışır. Məktəbdə yeniyetmə və gənclərin şahmat kompozisiyalarını daha dərinlən öyrənmələri üçün müxtəlif əyani vəsaitlərdən və informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının imkanlarından geniş istifadə olunacaq. Bu cür şahmat məktəblərində şagirdlər zəngin təcrübə toplayaraq ölkəmizi müxtəlif səviyyəli yarışlarda layiqincə təmsil edirlər.

Dövlətimizin başçısı və xanımı gənc şahmatçılara uğurlar arzuladılar. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Yeni Azərbaycan Partiyasının Tərtər rayon təşkilatı yeni inzibati binada fəaliyyət göstərəcək
(3 dekabr 2016-cı il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva dekabrın 3-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Tərtər rayon təşkilatının yeni inzibati binasının açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Prezidenti rəmzi açılışı bildirən lenti kəsdi və bina ilə tanış oldu.

Məlumat verildi ki, binanın inşasına 2014-cü ildə başlanılıb və bu ilin avqustunda başa çatdırılıb. Binanın foyesində ulu öndər Heydər Əliyevin büstü qoyulub. Burada ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin həyat və fəaliyyətini, həmçinin YAP-ın müxtəlif tədbirlərində iştiraklarını əks etdirən fotolardan ibarət guşələr yaradılıb.

Binanın foyesində “Rəşadətli Azərbaycan Ordusu” fotostendi quraşdırılıb. Fotostenddə erməni işğalçılarının təxribatları zamanı dinc əhaliyə, onların əmlakına, həmçinin təsərrüfatlarına dəyən ziyanı əks etdirən fotolar var. Stenddəki fotolar aprel döyüşlərində düşməne layiqli cavab verən Azərbaycan Ordusunun qüdrətini, həmçinin Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin bu hadisələr zamanı xalqın və ordunun yanında olduğunu, onlara dəstəyini nümayiş etdirir.

Məlumat verildi ki, binanın ümumi sahəsi 510 kvadratmetrdir. İkimərtəbəli binada 50 yerlik iclas zalı, iş və texniki otaqlar yaradılıb. Təşkilatın qadınlar şurasının və gənclər birliyinin fəaliyyəti üçün binada hər cür şərait var.

Yeni Azərbaycan Partiyası Tərtər rayon təşkilatının 5875 üzvü var. Onların 3121-ni qadınlar, 1449-nu isə gənclər təşkil edir. Partiyanın üzvləri rayonun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edərək Tərtərin sosial-iqtisadi inkişafı istiqamətində icra olunan layihələrin reallaşmasına töhfə verirlər.

YAP-ın proqramında irəli sürülmüş əsas vəzifələr dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlətin qurulması, vətəndaşların dinc və firavan həyatının təmin edilməsidir. Partiya məfkurəsinin əsasını təşkil edən müstəqil dövlətçilik, qanunçuluq, azərbaycançılıq, yaradıcı təkamül, vətəndaş həmrəyliyi və sosial ədalət prinsipləri YAP-ın qarşısında duran vəzifələrin həyata keçirilməsinin ideya təminatı olaraq mahiyyətə Azərbaycanın siyasi gələcəyinin də ideya bazasını şərtləndirmiş olur.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Aprel döyüşlərində ermənilərin atəşləri nəticəsində Tərtərdə ziyan dəymiş evlərdə aparılan təmir-bərpa işləri ilə tanışlıq
(3 dekabr 2016-cı il)

Bu il aprelin əvvəllərində Ermənistan silahlı qüvvələri Ağdam və Tərtər rayonlarında qoşunların təmas xəttinə yaxın olan yaşayış məntəqələrini iriçaplı silahlardan və artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutmaları nəticəsində mülki əhalinin həlak olması və yaralanması ilə yanaşı, bir çox evlərə də ciddi ziyan dəyib.

Hadisədən dərhal sonra Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev xanımı Mehriban Əliyeva ilə birlikdə təmas xəttinə gələrək cəbhəboyu zonada vəziyyətlə yerində tanış olmuş, sakinlərlə görüşmüş, dağılmış evlərə baxmışdı. Prezident İlham Əliyev tamamilə dağılmış evlərin yerində yeni evlərin inşası, həmçinin ziyan dəymiş evlərin və sosial obyektlərin təmiri ilə bağlı konkret tapşırıqlar vermiş və Sərəncam imzalamışdır. Rayon icra hakimiyyətləri və müvafiq dövlət qurumları həmin Sərəncamın icrası ilə bağlı bütün lazımi tədbirləri görüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dekabrın 3-də Tərtərə səfəri zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva apreldə ziyan dəymiş evlərdə aparılan tikinti, bərpa və təmir işləri ilə tanış oldular.

Dövlətimizin başçısı və xanımı həyətləri gəzdilər, tikilmiş və bərpa olunmuş evlərə baxdılar.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva əvvəlcə Xasay İbrahimovun evinə gəldilər. Burada dövlətimizin başçısına və xanımına görülmüş işləri əks etdirən fotostend təqdim olundu.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Erməni silahlı qüvvələrinin Ağdam və Tərtər rayonlarını intensiv atəşə tutması nəticəsində mülki əhaliyə dəymiş ziyanın aradan qaldırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" 2016-cı ilin mayında imzaladığı Sərəncama əsasən Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin ehtiyat fondundan ayrılmış 3 milyon manat vəsait hesabına ümumilikdə, rayonda ciddi dağıntıya məruz qalmış 4 ev yenidən tikilib və 8 ev bərpa olunub. Həmçinin 19 evdə əsaslı, 231 evdə isə cari təmir işləri aparılıb. Bundan başqa, Tərtər şəhər 6 saylı tam orta və 120 şagird yerlik Qazyan kənd ümumi orta məktəblərində əsaslı təmir işləri görülüb.

Dövlətimizin başçısı və xanımı evdə yaradılmış şəraitlə tanış oldular, sakinlərlə görüşdülər.

Ev sahibinin qaynanası Maya Səfərova dedi: Xoş gəlmisiniz. Ən əziz qonağımız həmişə siz olasınız. Allah sizdən razı olsun. Allah sizi başımızın üzərindən əskik etməsin.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun. Biz may ayında görüşmüşdük.

Evin xanımı Elmira İbrahimova: Allah canınızı sağ eləsin. Gəldiniz, ürək-dirək verdiniz. Sonra da vəsait ayırdınız. Həmin vəsaitin hesabına görülən işlər bu gün göz qabağındadır. Allah Sizi ailənlə birlikdə qorusun. Biz bir daha əmin olduq ki, Siz həqiqətən hər bir azərbaycanlının Prezidentisiniz. Siz bunu öz işinizlə bir daha sübut etdiniz.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun. O hadisələrdən sonra biz bütün evləri bərpa etdik. Tərtər rayonunda 250-yə yaxın evə ziyan dəymişdi. Onların bir hissəsi tam dağılmışdı. Onlar yenidən tikildi, bir hissəsi əsaslı təmir edildi, bir hissəsində cari təmir aparıldı. Yəni, 6-7 ay ərzində biz ancaq Tərtər rayonunda 250-yə yaxın evi bərpa etmişik.

Elmira İbrahimova: Allah Sizi qorusun, başımızın üzərindən əskik olmayasınız.

Çay süfrəsi arxasında davam etdirilən söhbət zamanı ailə üzvləri çətin anlarda onlara göstərdiyi diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Azərbaycan Prezidenti aprel hadisələri zamanı tərtərlilərin nümayiş etdirdiyi mərdliyi və şücaəti bir daha yüksək qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva ailə üzvləri ilə xatirə şəkli çəkdirdilər.

X X X

Sonra dövlətimizin başçısı və xanımı Mübariz Həsənovun düşmənin şiddətli artilleriya atəşi zamanı ciddi ziyan dəymiş və əsaslı təmir edilmiş evində oldular.

Burada da ailə üzvləri Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dağıdılmış evləri tamamilə yeni və daha rahat, gözəl şəkildə sakinlərə bəxş etdiyinə görə Prezident İlham Əliyevə sonsuz minnətdarlıqlarını çatdırdılar.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.-2016.- 4 dekabr.-№ 269.- S.3-4.

Tərtərdə tikilən 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçası Heydər Əliyev Fondunun balacalara növbəti töhfəsidir
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Tərtər şəhərində inşa edilmiş 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçasının açılışında iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hazırda ölkəmizdə uşaqların təlim-tərbiyəsinin təşkili və onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm layihələr icra olunur. Azərbaycan dövlətinin uşaqların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, onların sağlam və xoşbəxt böyümələri naminə gördüyü işlər çərçivəsində mövcud körpələr evi-uşaq bağçalarının əsaslı təmiri ilə yanaşı, çoxlu sayda yeni belə müəssisələrin yaradılması geniş vüsət alıb. Müasir körpələr evi-uşaq bağçalarının istifadəyə verilməsi işinə dövlətimizlə yanaşı, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu da mühüm töhfələr verir. Fondun “Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı” proqramı çərçivəsində həyata keçirilən layihələr bu baxımdan çox mühüm rol oynayır. Uğurla icra edilən bu mühüm layihələr uşaqların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində Azərbaycanda aparılan siyasətin məntiqi nəticəsidir.

Prezident İlham Əliyev körpələr evi-uşaq bağçasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Dövlətimizin başçısına və xanımına məlumat verildi ki, körpələr evi-uşaq bağçasının inşasına 2014-cü ilin iyulunda başlanılıb. Binaanın ümumi sahəsi 1200 kvadratmetrdir. İkimərtəbəli binada ümummilli lider Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin və Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın həyat və fəaliyyətlərini əks etdirən fotolardan ibarət guşələr yaradılıb.

Binada dörd oyun və dörd yataq otağı, mətbəx, tibb otağı, akt zalı, metodist, kompüter və digər texniki otaqlar var. Burada uşaqların istirahəti və əyləncəsi üçün yaradılan hərtərəfli şərait balacaların ilk yaşlarından intellektual, fiziki və əqli inkişafı, onların istedad və qabiliyyətlərinin üzə çıxarılması, sağlamlılıqlarının qorunması, insanlarla ünsiyyət qurmaları məsələlərində də mühüm rol oynayacaq.

Bağçanın ərazisi dekorativ daş hasara alınıb, həyətdə su anbarı, qazanxana tikilib, transformator yarımstansiyası quraşdırılıb, əyləncə meydançası yaradılıb.

Körpələr evi-uşaq bağçasında 31 nəfərin daimi işlə təmin edilməsi nəzərdə tutulub.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Tərtərdə yeni inşa edilmiş “N” saylı hərbi hissədə olub
(3 dekabr 2016-cı il)

Dekabrın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Tərtərdə yeni inşa olunmuş “N” saylı hərbi hissədə olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdi.

Məlumat verildi ki, hərbi hissənin ərazisində qərargah, iki kazarma, yeməxana, tibb məntəqəsi, hamam-camaşırxana yaradılıb. Hərbçilərin idmanın müxtəlif növləri ilə məşğul olmaları üçün burada idman şəhərciyi də salınıb. Bundan başqa, hərbi hissənin ərazisində müxtəlif növ texnika və avtomobillərin saxlanıldığı park da var.

Qərargah binasında ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna diqqət və qayğılarını, hərbiçilərlə görüşlərini əks etdirən fotolardan ibarət guşə yaradılıb.

Burada hərbi hissə növbətçisi, istirahət və çay otaqları, rabitə qovşağı və digər zəruri otaqlar var. Hərbi hissədəki kazarmaların girişində Azərbaycanın Milli qəhrəmanlarının fotolarından ibarət guşə də var. Burada müasir idman avadanlığı ilə təchiz edilmiş idman otağı zabit və əsgərlərin ixtiyarındadır. Kazarmada dəftərxana, məişət otağı, ideoloji otaq yaradılıb. İdeoloji otaq Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şərəfli tarixini, şanlı Ordumuzun əldə etdiyi qələbələri və dövlətimizin Azərbaycan hərbiçilərinə göstərdiyi diqqəti əks etdirən əyani vəsaitlərlə təchiz olunub.

Bu hərbi hissədə yaradılan şərait bir daha sübut edir ki, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son illər maddi-texniki bazası daha da gücləndirilən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri haqlı olaraq dünyanın ən qüdrətli ordularından biri kimi tanınır. Aprel döyüşləri bir daha sübut edir ki, Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın əmri ilə istənilən anda düşməyə sarsıdıcı zərbə vurmaqla torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir.

Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi hissənin döyüş texnikasına baxdı, döyüş maşınlarından birini idarə etdi.

Əsgər və zabit heyətinin dolğun və keyfiyyətli qidalanması üçün hərbi hissənin yeməxanası da müasir səviyyədə qurulub.

Dövlətimizin başçısı burada yaradılmış şəraitlə də tanış oldu, yeməxananın xidmət heyəti ilə söhbət etdi.

Prezident İlham Əliyev: Əvvəllər bu işləri əsgərlər görürdülər, yemək bişirirdilər. Bu, onları əsas işindən ayırırdı. İndi bu işə mülki vətəndaşlar cəlb olunub, həm də yaxşı maaş verilir, qadınlar da işləyir. Həm də çox yaxşı yemək bişirirsiniz.

Aşpaz qadın: Çox sağ olun. Gələn ayaqlarınız var olsun. Həmişə Sizinlə fəxr etmişik. Sizin sayənizdə Tərtər rayonumuz gözəlləşir, su-kanalizasiya xətləri çəkilir.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, bu gün açılışını etdik.

Aşpaz qadın: Dağılan evlərimizin, müəssisələrimizin hamısı Sizin sayənizdə bərpa olunub, düzəlib. Uşaqlarımıza, ordumuza, əsgər balalarımıza, bax, bu cür şərait yaradılıb, dadlı milli xörəklər bişirilir.

Prezident İlham Əliyev: Siz də uşaqlara, əsgərlərə yaxşı baxırsınız. Daha da yaxşı baxın ki, onlar razı qalsınlar.

Aşpaz qadın: Allah Sizdən razı olsun. Allah Sizi qorusun. Biz həmişə Sizinlə fəxr etmişik. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2016, 3 dekabr

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tərtər rayonuna səfərə gəlib
(28 noyabr 2017-ci il)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 28-də Tərtər rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin Tərtər şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu.

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov son illər rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Bildirildi ki, rayonun sosial-iqtisadi göstəriciləri xeyli yaxşılaşıb, çoxlu sosial infrastruktur obyektləri tikilib, istehsal müəssisələri yaradılıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsinin yerləşdiyi parkda son vaxtlar yenidənqurma və abadlıq işləri görüldü, əhalinin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb, yaşıllıq zolağı genişləndirilib.

AZƏRTAC
2017, 28 noyabr

Prezident İlham Əliyev Tərtər Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışında iştirak edib
(28 noyabr 2017-ci il)

Noyabrın 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Tərtər Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi üçün inşa olunan yeni binanın açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı muzeyin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Məlumat verildi ki, Tərtər Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi 1982-ci ildə fəaliyyətə başlayıb və müxtəlif illərdə köhnə, uyğunlaşdırılmış binalarda yerləşdirilib. Ötən il muzey üçün yeni binanın inşasına başlanılıb. Yüksək keyfiyyətlə aparılan tikinti işləri artıq başa çatdırılıb. İkimərtəbəli binada iki ekspozisiya zalı var. Bu zallarda “Təbiət”, “Arxeologiya”, “Qafqaz Albaniyası”, “Orta əsrlər”, “Misgərlik”, “XIX əsr”, “Azərbaycan milli geyimləri”, “Ənənəvi ev”, “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti və Azərbaycan SSR dövrü”, “Azərbaycan müstəqillik dövrü”, “Qarabağ münaqişəsi” adlı bölmələr qurulub.

Muzeydə ümumilikdə 2000 eksponat var ki, onlardan 250-si ekspozisiya zalında nümayiş olunur. Bütün bunlar onu göstərir ki, ölkədə muzey işinin təşkilində əhəmiyyətli uğurlar qazanılıb. Gənc nəslin tarixi keçmişimizə maraq göstərməsini təmin etmək, onların vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi baxımından muzeylərin böyük rolunu nəzərə alaraq bu sahədə tədbirlərin daha da gücləndirilməsinə xüsusi diqqət göstərilir. Bu məsələdə Tərtər Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi mühüm rol oynayır. Muzeydə 40 yerlik konfrans zalı, elmi araşdırmalar şöbəsi üçün otaq da yaradılıb.

AZƏRTAC
2017, 28 noyabr

Tərtər-Seydimli-Qaradağlı-Sarov avtomobil yolunun açılışı olub
(28 noyabr 2017-ci il)

Noyabrın 28-də Tərtər-Seydimli-Qaradağlı-Sarov avtomobil yolunun açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarına uyğun olaraq, son illər yol infrastrukturunun yenilənməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması işlərinin həcmi ildən-ilə artır. Hazırda respublikanın nəqliyyat-yol infrastrukturunun yenidən qurulması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı irimiqyaslı layihələr uğurla icra olunur. Prezident İlham Əliyevin sərəncam və göstərişlərinə əsasən indi əsas diqqət regionlarda kənd və qəsəbələrə birləşdirən yolların, həmçinin yaşayış məntəqələrinin daxili yollarının təmirinə və yenidən qurulmasına yönəldilib. Bu tədbirlər, ilk növbədə, Azərbaycan iqtisadiyyatının gücünü göstərməklə yanaşı, vətəndaşların həyatının yaxşılaşdırılmasına yönələn layihələrin davamlı olmasını nümayiş etdirir. Belə layihələr sırasında Tərtər-Seydimli-Qaradağlı-Sarov marşrutu üzrə yaşayış məntəqələrini əhatə edən respublika əhəmiyyətli Goranboy-Tərtər avtomobil yolunun tikintisi layihəsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

“Azəravtoyol” ASC-nin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, uzunluğu 29,5 kilometr olan Tərtər-Seydimli-Qaradağlı-Sarov avtomobil yolu üçüncü texniki dərəcəlidir. İki hərəkət zolaqlı, hərəkət hissəsinin eni 8 metr olan yol inşa edilərkən 39,7 min kubmetr torpaq işləri görüldü, müxtəlif diametrlə suötürücü borular tikilib, 14 avtobus dayanacağı yaradılıb. Bundan əlavə, yol üzərində işıq dirəkləri quraşdırılıb, yol nişanları və göstərici lövhələr yerləşdirilib. Yolun 17-ci kilometrliyində İncəçay çayı üzərində uzunluğu 34,8 metr, eni 10,5 metr olan körpü inşa edilib.

Prezident İlham Əliyevin bu ilin iyulunda imzaladığı Sərəncama əsasən tikilən Tərtər-Seydimli-Qaradağlı-Sarov avtomobil yolu 24 min nəfər əhəlinin yaşadığı 20 yaşayış məntəqəsini birləşdirir.

Dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

AZƏRTAC
2017, 28 noyabr

**Prezident İlham Əliyev Tərtərdə 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni yaşayış
kompleksi ilə tanış olub:**
(28 noyabr 2017-ci il)

Noyabrın 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Tərtər rayonunda 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni yaşayış kompleksində yaradılan şəraitlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısının 2004-cü il 1 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı”na Prezidentin 2011-ci il 21 fevral tarixli Sərəncamı ilə edilmiş əlavələrə uyğun olaraq, Tərtər rayonunda 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün yeni yaşayış kompleksi salınıb.

Qeyd edək ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində doğma yurdlarından didərgin salınaraq qaçqın və məcburi köçkünə çevrilən soydaşlarımızın yeni mənzillərlə təmin olunması istiqamətində son illərdə əhəmiyyətli tədbirlər görülüb. 2007-ci ildə ölkədəki 12 çadır düşərgəsinin ləğv edilməsi ilə başlanan proses nəticəsində qaçqın və məcburi köçkünlər üçün indiyədək 3,2 milyon kvadratmetr yaşayış sahəsi olan müasir qəsəbələr və çoxmərtəbəli binalardan ibarət yaşayış kompleksləri salınıb. İndiyədək 50 mindən çox ailənin və ya 250 mindən çox qaçqın və məcburi köçkünün mənzil şəraiti yaxşılaşdırılıb. Qaçqın və məcburi köçkünlərin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına 2,3 milyard manat vəsait sərf olunub. Bu kateqoriyadan olan insanların sosial problemlərinin həlli üçün indiyədək 6,6 milyard manat vəsait xərclənib. Sahibkarlığın inkişafı məqsədilə Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondu tərəfindən 24 min məcburi köçkünə 14,8 milyon manat məbləğində mikrokredit, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən isə 2 min məcburi köçkün sahibkara 40 milyon manat güzəştli kredit verilib. Bu mikrokreditlərin əksəriyyəti kənd təsərrüfatı layihələrinə yönəldilib. Ötən dövrdə 200 min məcburi köçkün büdcə təşkilatlarında və digər sahələrdə daimi işlə təmin edilib. Bununla da məcburi köçkünlər arasında yoxsulluq həddi son 14 ildə 75 faizdən 12 faizədək azalıb. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva da məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına xüsusi diqqət göstərir. Belə ki, bu ilin mayında Qaradağ rayonunda 1026 məcburi köçkün ailəsi üçün inşa edilən “Ümid Yaşayış Kompleksi”nin təməli qoyulub. Abşeron rayonunun Masazır, Mehdiabad, o cümlədən Sabunçu rayonunun Ramana qəsəbələrində 470 mənzil məcburi köçkünlərə təqdim edilib. 1170 məcburi köçkün ailəsi üçün Tərtər rayonunda inşa olunan dördmərtəbəli 34 yaşayış binasının tikintisi də başa çatdırılıb.

Prezident İlham Əliyev Ağdam rayonundan məcburi köçkün Pakizə Məmmədovanın mənzilində oldu, yaradılan şəraitlə maraqlandı.

Pakizə MƏMMƏDOVA: Xoş gəlmisiniz.

Prezident İlham ƏLİYEV: Sizi təbrik edirəm.

Pakizə MƏMMƏDOVA: Çox sağ olun. Bizə belə bir şərait yaratdığınıza görə çox minnətdaram.

Prezident İlham ƏLİYEV: Şərait necədir, xoşunuza gəlir?

Pakizə MƏMMƏDOVA: Çox xoşumuza gəlir. Gələndə buralara baxdım, heç gözümə inanmadım. Allah Heydər Əliyevə qəni-qəni rəhmət eləsin. O, yerində belə davamçı qoyub. Allah-Təala Sizi həmişə uca eləsin, bayrağımızı Xankəndidə, Şuşada, Kəlbəcərdə yüksəltsin. Mehriban xanımla bərabər başımızın üstündən heç vaxt yaman yellər əsməsin. O da əlil uşaqlara, böyüklərə şərait yaradır, bizim üçün əziyyət çəkir, çox sağ olsun. Allah Sizə də, ona da uzun ömür versin. Allah həmişə Sizdən razı olsun. Xalqın, köçkünlərin qeydinə qaldığınıza görə çox sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV: İndi yeni, çox gözəl, yaraşlıq mənziliniz var. Burada rahat yaşamaq olar.

Pakizə MƏMMƏDOVA: Çox gözəldir, çox yaxşıdır. Allah Sizə həmişə ömür versin.

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov bildirdi ki, 1170 mənzilin ümumi sahəsi 88 min kvadratmetrdir. Mənzillərdən 120-si bir, 504-ü iki, 472-si üç, 80-i isə dördotaqlıdır. Mənzillərə Tərtər rayonu ərazisində müvəqqəti məskunlaşmış Kəlbəcər, Ağdam, Laçın, Cəbrayıl və Şuşa rayonlarından olan məcburi köçkünlər köçürüləcək.

Qeyd olundu ki, 50 hektarlıq torpaq sahəsində inşa edilən yeni yaşayış kompleksində zəruri infrastruktur obyektləri - məktəb, uşaq bağçası, musiqi məktəbi, inzibati bina, klub-icma mərkəzi, həkim məntəqəsi, ATS binası inşa olunub. Musiqi məktəbində siniflərin hamısı musiqi alətləri ilə təchiz olunub. 280 yerlik uşaq bağçasında da balacaların təlim-tərbiyəsi üçün bütün imkanlar var. Müxtəlif qrupların fəaliyyət göstərəcəyi bağçada balacaların ilkin biliklərə yiyələnmələri üçün bütün tələblər nəzərə alınıb.

Yaşayış kompleksindəki məktəblə tanış olan dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, bu təhsil ocağı 1200 şagird yerlikdir. Burada şagirdlərin elmin sirlərinə yiyələnmələri üçün bütün imkanlar var.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, bu yaşayış kompleksi ölkə üzrə məcburi köçkünlər üçün salınan sayca 97-ci şəhərcikdir. Kompleks salınarkən elektrik, su, qaz, istilik təchizatı və suvarma sisteminin, rabitə və televiziya şəbəkəsinin qurulmasına xüsusi diqqət göstərilib, yol, küçə və kanalizasiya şəbəkəsi yaradılıb. Ümumiyyətlə, indiyə qədər salınan yeni yaşayış komplekslərində 152 məktəb, 58 mədəniyyət, 59 səhiyyə müəssisəsi, 60 uşaq bağçası, 2 Olimpiya İdman Kompleksi tikilib, kilometrərlə yol, su, hava elektrik və qaz xətləri çəkilib.

Burada ermənilərin Azərbaycana qarşı ərazi iddialarını ifşa edən “Marağa-150” abidəsi barədə də məlumatlar var. Ermənilərin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinə köçürülməsini sübut edən tarixi mənbələrdən biri olan bu abidə Tərtər rayonunun Şıxarx qəsəbəsindədir və 1978-ci ildə ermənilərin özləri tərəfindən İran Marağasından Qarabağa köçürülmələrinin 150 illiyi ilə əlaqədar inşa edilib. XX əsrin sonlarında Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti ərazi iddiaları başlayanda “Marağa-150” abidəsi ermənilər tərəfindən qəsdən dağıdılıb. Çünki bu abidə ermənilərin əzəli Azərbaycan torpağı olan Qarabağa köçürülməsinin sübutu idi. Lakin mənfur düşmənlərimizin ərazi iddialarına tutarlı cavab olan bu abidənin tarixi-siyasi əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, o, yenidən bərpa olunub. Ermənilərin Qarabağa köçürülmələrini sübut edən, həmçinin “Marağa-150” abidəsi ilə bağlı tarixi sənəd, məlumat və fotolar arxivlərdən toplanaraq, Azərbaycan, rus və ingilis dillərində stendlər qurulub.

Məktəbin kompüter otağında şagirdlər informasiya texnologiyalarının sirlərinə yiyələnəcəklər. İdman zalı da zəruri avadanlıqla təchiz olunub və burada şagirdlərin bədən tərbiyəsi ilə məşğul olmaları üçün hər cür imkan var. Akt zalında müxtəlif tədbirlər keçirmək mümkün olacaq.

Prezident İlham Əliyev məktəbin yeməxanasında, o cümlədən kitabxanada yaradılan şəraitlə tanış olduqdan sonra Tərtər rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və məcburi köçkünlərlə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

-Bu gün biz Tərtər rayonunda köçkünlər üçün salınmış yeni şəhərciyin açılışında görüşürük. Burada yaşayacaq bütün köçkünləri bu gözəl hadisə münasibətilə təbrik edirəm.

Bu, çox böyük layihədir, 1170 ailə bundan sonra 34 çoxmərtəbəli binadan ibarət bu şəhərcikdə rahat yaşayacaq. Burada 1200 şagird yerlik bu gözəl məktəb, uşaq bağçası, musiqi məktəbi, tibb məntəqəsi tikilib. Burada rahat yaşamaq üçün bütün şərait var, infrastruktur yaradılıb - istilik, qaz, işıq, su.

Bu, bir daha onu göstərir ki, köçkünlərin problemləri daim diqqət mərkəzindədir və bizim üçün prioritet təşkil edir. Bu, sayca 97-ci qəsəbədir ki, Azərbaycan dövləti köçkünlər üçün istifadəyə verir. Bu qəsəbələrdə 250 mindən çox insan evlərlə, mənzillərlə təmin ediləndir. Bu il 2300 ailə yeni mənzillərə, evlərə köçürülür, gələcək il də bu proses davam etdiriləcəkdir. Gələcək il ən azı 4 min köçkün ailəsi yeni mənzillərə, evlərə köçürüləcəkdir. Bu, Azərbaycan dövlətinin siyasətini göstərir. Onu göstərir ki, məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli bizim üçün əsas məsələdir. Təsadüfi deyil ki, Dövlət Neft Fondunun ilk vəsaiti ulu öndər Heydər Əliyevin göstərişi ilə məhz köçkünlərin problemlərinin həllinə istiqamətləndirilmişdir. Bu siyasət bu gün də davam etdirilir, hər il kifayət qədər böyük vəsait nəzərdə tutulur və bu il də belədir, gələcək il də belə olacaq. Hələ də çətin vəziyyətdə yaşayan köçkünlər var, onların problemləri də öz həllini tapacaq. Qeyd etdiyim kimi, gələcək il ən azı 4 min ailə yeni evlərlə təmin ediləcək və beləliklə, tədricən biz bu problemi həll edəcəyik. Bu şəhərcikdə yaşayacaq köçkünlər bu günə qədər çox ağır vəziyyətdə yaşayırdılar. Kimsə kirayədə, kimsə yararsız binalarda, uşaq bağçalarında yaşayırdı. İndi onların həyatında yeni dövr başlayır və bu, doğrudan da çox əlamətdar hadisədir. Onu da qeyd etməliyəm ki, bu şəhərcik qısa müddət ərzində tikilib istifadəyə verilir. Tikintinin başlanmasından heç bir il keçməyib. Bu, onu göstərir ki, bu məsələləri qısa müddət ərzində həll etmək üçün bizim kifayət qədər böyük imkanlarımız var.

Dövlət Neft Fondunun fəaliyyətinin bir istiqaməti də ölkə üçün ən önəmli layihələrdə maliyyə mənbəyi kimi iştirak etməkdir. Ölkəmiz üçün strateji əhəmiyyət daşıyan bir neçə layihənin maliyyə mənbəyi Dövlət Neft Fondudur. O cümlədən, ilk növbədə, köçkünlərin problemlərinin həlli üçün salınan qəsəbələrin mütləq əksəriyyəti Dövlət Neft Fondunun maliyyə mənbələri hesabına yaradılmışdır. Bu, onu göstərir ki, - mən həmişə bunu demişəm, - biz Azərbaycanda qara qızılı insan kapitalına istiqamətləndiririk.

Neftdən əldə edilən gəlirlər həm ölkə iqtisadiyyatının inkişafına, infrastruktur layihələrinin icrasına, eyni zamanda, sosial məsələlərin həllinə yönəldilibdir və beləliklə, bu ağır problem tədricən öz həllini tapır.

Bu il köçkünlərin həyatında digər önəmli hadisə baş vermişdir. Uzun fasilədən sonra Cocuq Mərcanlı kəndinə həyat qayıtdı. Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası istiqamətində indi son addımlar atılır. Birinci mərhələdə biz bu il 50 evin istifadəyə verilməsini qeyd etmişik. Mən o mərasimdə iştirak etmişəm. İndi isə əlavə 100 evin tikintisi başa çatıb və tezliklə o evlərə də Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri yerləşəcəklər. Orada da bütün infrastruktur yaradılıb, məktəb, tibb məntəqəsi, Şuşa məscidinin bənzəri olan məscid tikilib. Yəni, Cocuq Mərcanlıya həyat qayıdıb. Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası xüsusi mənə, rəmzi xarakter daşıyır. Onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı və Azərbaycan dövləti heç vaxt işgalla barışmayıb və barışmayacaq. Uzun illər ərzində digər yerlərdə yaşayan Cocuq Mərcanlı sakinləri imkan yarandıqca öz doğma kəndinə qayıtmışlar. Onlar bu arzu ilə yaşamışlar və artıq bu arzu həyatda öz əksini tapdı. Onlar bu arzuya çatdılar. Ona görə Cocuq Mərcanlının bərpası çox böyük rəmzi mənə daşıyan bir hadisədir.

Eyni zamanda, Cocuq Mərcanlının bərpası aprel döyüşlərinin uğurlu nəticəsi hesabına mümkün olmuşdur. Keçən il Azərbaycan Ordusu düşmənə sarsıdıcı zərbə endirərək minlərlə hektar torpağı düşməndən azad etmişdir və bundan sonra Cocuq Mərcanlıda yaşamaq mümkün olmuşdur. Aprel döyüşləri bizim şanlı tarixi qələbəmizdir, Azərbaycan əsgərinin qələbəsidir, Azərbaycan dövlətinin qələbəsidir. Biz bütün dünyaya bir daha sübut etdik ki, Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır, bunu beynəlxalq reytinglər də qeyd edir. Bir daha sübut etdik ki, heç vaxt Azərbaycan indiki vəziyyətlə barışmayacaq və öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəkdir.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bütün dünya tərəfindən tanınır, dəstəklənir, bütün beynəlxalq təşkilatlar bu məsələ ilə bağlı öz sözlərini demişlər. Onların arasında ən mötəbər təşkilat BMT-dir. BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul etmişdir ki, orada erməni silahlı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb olunur. Yəni, beynəlxalq aləm bu məsələ ilə bağlı öz sözünü deyib. Tarixi ədalət də bizim tərəfimizdədir. Biz hamımız yaxşı bilirik və indi dünya da bilir ki, Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır, ermənilər bu ərazilərə XIX əsrdə köçürülmüşdür. Bunu əks etdirən bir çox tarixi sənədlər var və bu sənədlərin bir hissəsi, o hadisəni əks etdirən eksponatlar bu gün açdığım Tərtər Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində nümayiş etdirilir. Bu, elmi kitablarda da öz əksini tapıb. 1978-ci ildə tikilən və ermənilərin İrandan Dağlıq Qarabağa köçürülməsini əks etdirən abidə də bunu təsdiqləyir. O vaxt ermənilərin Dağlıq Qarabağa köçürülməsinin 150 illik yubileyi qeyd olunmuş və bunu əks etdirən abidə ucaldılmışdır. Münaqişə başlayan kimi ermənilər o abidəni dağıtmışlar. Ancaq axıra qədər dağıda bilməmişlər. O abidənin qalıqları tapılıb, bərpa edilib və əyani sübut kimi artıq qorunur. Bu, bütün dünyaya göstərir ki, ermənilər bu ərazidə gəlmədilər, köçürülməzlər. Necə köçürülməzlər, kim tərəfindən köçürülməzlər – biz bunu da yaxşı bilirik və tarix bunu təsdiqləyir.

Ona görə, mən həmişə deyəndə ki, Dağlıq Qarabağ bizim əzəli, tarixi torpağımızdır, bunu tarixi həqiqətə əsaslanıb deyirdim. Bizim ümumi işimiz ondan ibarətdir ki, bütün dünya bunu bilsin və artıq biz bunu görürük. Bizim səylərimiz və yorulmaz fəaliyyət nəticəsində dünyada Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı birmənalı fikir formalaşmışdır. Qeyd etdiyim kimi, bütün mötəbər beynəlxalq təşkilatlar Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyır və bunu təsdiqləyən bir çox qərar, qətnamələr qəbul edilmişdir. Dağlıq Qarabağın tarixi keçmişi haqqında biz bütün dünyaya məlumatlar təqdim edirik. Bu yaxınlarda Avropa İttifaqının Şərq Tərəfdaşlığı Zirvə görüşündə qəbul edilmiş yekun Bəyannamədə də Şərq Tərəfdaşlığına üzv ölkələrin suverenliyi, ərazi bütövlüyü bir daha təsdiqlənib və dəstəklənib. Bu, bizim böyük diplomatik nailiyyətimizdir. Ona görə münaqişənin həlli yolları bu tarixi həqiqətə, ədalətə və beynəlxalq hüquqa əsaslanmalıdır. Əminəm ki, belə də olacaq, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək. Heç vaxt biz imkan verə bilmərik ki, torpağımızda ikinci erməni dövləti yaradılsın.

Vaxtilə işğal edilmiş və tamamilə dağıdılmış Cocuq Mərcanlıya aprel döyüşləri nəticəsində bu il Azərbaycan vətəndaşları qayıdıblar. Eyni zamanda, vaxtilə işğal altında olmuş bu ərazidə bu gün, bax, bu gözəl şəhərcik salınıb. Bu, bir daha onu göstərir ki, biz öz torpağımızda yaşayırıq, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti Azərbaycana məxsus olan ərazidir, torpaqdır. İndi biz sizinlə bu torpaqda – işğalçılardan azad edilmiş torpaqda görüşürük. Burada Azərbaycan vətəndaşları yaşayacaq və Azərbaycan bayrağı dalğalanır.

Mən Tərtər rayonuna müntəzəm olaraq gəlirəm. Keçən il iki dəfə gəlmişdim. Keçən il içməli su layihəsinin açılışını birlikdə qeyd etmişik. Şadam ki, bu layihə indi Tərtər sakinlərinə gözəl xidmət edir. İndi şəhər əhalisi içməli su ilə tam təmin olunub, bir neçə kənddə də içməli su xətti çəkilibdir. Bu, çox gözəl

layihədir, gözəl hadisədir. Eyni zamanda, digər infrastruktur layihələri də uğurla icra edilir. Qazlaşdırma artıq 94 faizə çatıb və əminəm ki, yaxın gələcəkdə Tərtərin bütün yaşayış məntəqələri qazla tam təmin ediləcək. Elektrik enerjisi ilə problem yoxdur. Kənd yolları salınır. Bir yolun açılışını bu gün qeyd etdik. Artıq bir neçə kənd yolu layihəsi icra ediləndir. Gələn il də bir neçə kəndi birləşdirən yolların salınması nəzərdə tutulub. Bir sözlə, əminəm ki, gələn ilin sonuna qədər Tərtər rayonunun kəndlərinin mütləq əksəriyyəti gözəl yollarla təmin ediləcəkdir. Sənaye istehsalı, sosial məsələlər öz həllini tapır. Gözəl xəstəxana, Gənclər Mərkəzi, Şahmat Məktəbi tikilmişdir. Bu gün Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi açıldı.

Tərtərdə kənd təsərrüfatı uğurla inkişaf edir. Pambıqçılıq bərpa edilir. Onu da qeyd etməliyəm ki, mənə mütəmadi olaraq pambıq yığımı ilə bağlı məlumat verilir. Görürəm ki, Tərtər rayonu məhsuldarlığa görə birinci yerdədir. Bu, çox gözəl hadisədir. Sizi bu gözəl hadisə münasibətilə təbrik edirəm.

Pambıqçılığın ənənələri bərpa edilir. Gələcəkdə daha da böyük ərazidə kənd təsərrüfatı məhsulları yetişdiriləcəkdir. Bu, həm məşğulluq deməkdir, həm də maddi rifahı yaxşılaşdıran təşəbbüsdür. Biz hamımız yaxşı bilirik ki, ulu öndər Heydər Əliyevin dövründə pambıqçılıq nə qədər inkişaf etmişdi. Əfsuslar olsun ki, ondan sonra biz demək olar, bu sahəni itirmişdik, indi isə bərpa edirik. Biz iki il ərzində çox böyük uğurlara imza atdıq. Əgər 2015-ci ildə təqribən 30 min ton pambıq yığılmışdırsa, artıq bu gün, - hələ ki, yığım davam edir, ilin sonuna qədər davam edəcəkdir, - 190 min tondan çox pambıq tədarük olunub. Planlarımız isə ondan ibarətdir ki, biz istehsal artıra, xüsusilə məhsuldarlıq hesabına. Ona görə hesab edirəm ki, Tərtər zəhmətkeşlərinin təcrübəsi digər bölgələrdə də tətbiq olunmalıdır. Çünki heç də hər bir rayonda məhsuldarlıq sizdə olduğu kimi deyil. Ona görə burada görülən aqrotexniki tədbirlər, suvarma və texnikadan istifadə ilə bağlı təcrübə gərək təhlil edilsin və məhsuldarlığı az olan rayonlara tövsiyə kimi göndərilsin. Mən bu tapşırığı verirəm. Düzdür, indi plan yoxdur, ancaq hədəf var. Çox şadam ki, Tərtər o hədəfə artıqlaması ilə çatdı. Tərtər hədəfi təqribən 25 faiz səviyyəsində üstələdi. Bu, çox sevindirici haldır. Kənd təsərrüfatının digər sahələrində də yaxşı nəticələr var.

Bir sözlə, bu gün Tərtər rayonu uğurla inkişaf edir. Sosial-iqtisadi inkişaf göz qabağındadır. Düşmənlə üz-üzə dayanan tərtərlilər həmişə Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmlənməsində xüsusi rol oynamışlar.

Bu gün, eyni zamanda, mən yeni tikilmiş hərbi hissənin açılışında da olacağam. Azərbaycanın hərbi qüdrəti gündən-günə artır. Qeyd etdiyim kimi, bizim Ordumuz beynəlxalq reytinglərdə güclü ordular sırasındadır. Ordumuzun bütün ehtiyacları təmin edilir. Ən müasir silahlar, texnikalar alınır, şəhərciklər salınır, infrastruktur, hərbi bazalar yaradılır. Əlbəttə, bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Tərtər və tərtərlilər düşmənlə üz-üzə ön xətdə möhkəm dayanıblar.

Sizi bir daha salamlayıram və belə gözəl hadisə münasibətilə təbrik edirəm.

X X X

Ağdərə rayonundan məcburi köçkün İlqar QASIMOV çıxış edərək dedi:

- Cənab Prezident, mən Sizi bu yeni qəsəbəyə köçürüləcək məcburi köçkünlər, soydaşlarım və bütün qarabağlılar adından səmimi qəlbdən salamlayıram. Bu qəsəbənin ətrafında gördüyünüz o yüksəkliklərdən - 2016-cı ilin aprel zəfəri zamanı azad olunmuş Talış kəndi ətrafındakı və ona paralel digər yüksəkliklərdən – Keçəldağ, Murovdağ yüksəkliklərindən bu qəsəbə ovuc içi kimi görünür. Bizim mənfur düşmənlərimiz orada kol-kos arasından bizi görürlər. Siz burada onların gözü qarşısında bir dağ ucaltmışınız, göz dağı ucaltmışınız.

Ümumiyyətlə, Sizin Azərbaycana rəhbərliyiniz dövründə ailə üzvlərinizlə, Birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanımla ölkəmizin iqtisadiyyatının, sənayesinin, kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı birlikdə gördüyünüz qiymətli işlər dövlətimizin gələcəyinin təmin olunmasına yönəlib.

Mənim diqqətimi bu yaxınlarda Belçikanın Brüssel şəhərində iki məqam cəlb etdi. Birincisi, Birgə Bəyannamənin qəbul olunduğu Avropa İttifaqının Şərqi Tərəfdaşlığı Sammiti, ikincisi isə NATO-nun toplantısı idi. Hər iki tədbirdə Siz israrla “Azərbaycanda ikinci erməni dövləti yaradılmayacaq” ifadəsini işlətdiniz. Cənab Prezident, mən fəxr edirəm ki, ulu öndərimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaxın xaricdə təhsil almışam. Onun tövsiyəsi ilə Azərbaycana - öz doğma yurduma qayıtmışam. Bu gün o biliklərimdən istifadə edərək Sizin qarşınızda çıxış edirəm.

Baxın, mənfur düşmənlərimizin torpaqlarımızda yaratmağa çalışdıqları qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın uydurma “gerb”ində qartal caynağında pilləkən şəkli var. Bunun mənası aydındır. Onlar pillə-pillə, pilləkən-pilləkən kiminsə torpaqlarında özlərinə dövlət qurmaq istəyirlər. Amma Siz əvvəlcə

Cocuq Mərcanlıda, bu gün dayandığımız Ağdərə torpağında pillə-pillə tikərək, quraraq Qarabağa doğru irəliləyirsiniz. Onlar şəkildə, Siz isə əməldə. Fərq, bax, bundan ibarətdir.

Cənab Prezident, Allah bir insanı cəzalandırmaq istəyəndə əvvəlcə onun aqlını alır. Aqlı alınmış insan isə özünə elə cəza fikirləşir ki, Allah-Təala yeni cəza tapa bilmir. Ermənilər qara əllərini Qarabağa uzadanda Allah-Təala onların aqlını almışdı. İndi qalıblar Qarabağda - nə qaça, nə də qala bilirlər. Bax, məsələ budur.

Bir azərbaycanlı kimi, iki məqamı da nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm. Siz bütün ilboyu Birinci vitse-prezidentimizlə birlikdə əlinizdə qayçı lentlər kəsiniz. Bəzən qəsəbələrə, kəndlərə, rayonlara çəkilmiş yeni yollarda asfaltın keyfiyyətini öz xidməti avtomobilinizlə yoxlayırsınız. Bu, mənə şəxsən qürur verir. Mənim bir arzum var - Siz o qayçı ilə işğaldan azad olunacaq bütün rayonlarımızda – Şuşada, Laçında, Xankəndidə, Kəlbəcərdə lentlər kəsəsiniz. Arzu edirəm ki, öz avtomobilinizlə Şuşa yolunu keyfiyyətini yoxlayasınız. Diqqətinizə görə sağ olun.

X X X

Tərtər sakini Tofiq HACIYEV dedi:

-Möhtərəm cənab Prezident, mən də tərtərlilər adından Sizi salamlayır, Sizə “Xoş gəldiniz” deyirəm. Sizin hər dəfə Tərtərə gəlişiniz hamımızı sevindirir. Cənab Prezident, Siz tərtərlilər üçün çox iş görmüsünüz. Onların firavan yaşamaları üçün hər şəraiti yaratmışınız. Bizim gözəl məktəblərimiz, abad yollarımız, daimi içməli suyumuz, işiğimiz, qazımız var.

Tərtərin cəbhə bölgəsində yerləşməsinə baxmayaraq, tərtərlilər özlərini çox sərbəst hiss edirlər. Onlar bir an da olsun öz əmək fəaliyyətlərindən, təsərrüfat işlərindən əl götürmürlər. Çünki onlar Sizə, aprel döyüşlərində öz qüdrətini sübut etmiş, Ali Baş Komandanı olduğunuz şanlı Azərbaycan Ordusuna inanırlar. Bütün bunlara görə biz tərtərlilər Sizə minnətdarıq.

Çox sağ olun. Allah Sizi qorusun.

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Xalq qəzeti.- 2017.- 29 noyabr.- № 263.- S.3.

Ali Baş Komandan İlham Əliyev Tərtərdə “N” saylı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış olub
(28 noyabr 2017-ci il)

Noyabrın 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Tərtər rayonu ərazisində yerləşən “N” saylı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdi.

Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə öz inkişaf dövrünü yaşayır. Orduda həyata keçirilən islahatların nəticəsidir ki, Azərbaycan əsgəri havada, suda və quruda Vətənin maraqlarını şəərəflə qoruyur. Hərbi hissələrin əsas komanda-qərargah vəzifələrinin peşəkar, ali hərbi təhsili olan mənəvi, fiziki və psixoloji cəhətdən hazırlıqlı, döyüş təcrübəsi toplamış zabitlərlə komplektləşdirilməsi ardıcıl şəkildə həyata keçirilir. Bununla yanaşı, birinci əməliyyat eşelonu birliklərində dayanıqlı müdafiənin təmin olunması istiqamətində əməli tədbirlər görüldü, müdafiə sistemi təkmilləşdirilib, qoşunların döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədə saxlanılıb. Ordunun döyüş qabiliyyətinin daha da artırılması, əməliyyat işləri üzrə hazırlığın gücləndirilməsi ilə bağlı birlik və birləşmələrin xeyli sayda komanda-qərargah təlimi keçirilib. Bu təlimlərə Silahlı Qüvvələrin müxtəlif qoşun birləşmələri cəlb olunub və ən müasir tələblərə cavab verən simulyator və kompüter şəbəkələrindən istifadə edilib. Ən əsası isə həmin təlimlərdə Azərbaycan Ordusu işğal altındakı torpaqlarımızı istənilən vaxt qaytarmaq əzmində olduğunu nümayiş etdirib.

Torpaqlarımızın qorunması və ərazi bütövlüyü uğrunda bu hərbi hissənin şəxsi heyəti də yüksək fədakarlıq göstərmişdir. Onlarla hərbi qulluqçu yüksək fəxri adlara, o cümlədən 8 hərbi qulluqçu Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görüldü. Hərbi hissəyə 2004-cü ildə Ali Baş Komandan tərəfindən döyüş bayrağı təqdim edilib.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış oldu. Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, 6 hektar ərazisi olan hərbi hissədə qərargah binası, üç əsgər yataqxanası, 360 nəfərlik əsgər yeməxanası, müxtəlif təyinatlı anbarlar, məişət otaqları və digər infrastruktur bölmələri, 100 maşınlıq avtomobil parkı yerləşir.

Müdafiə naziri Zakir Həsənov cəbhədəki əməliyyat şəraiti barədə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə ətraflı məlumat verdi.

Bu hərbi hissənin timsalında biz ordumuzda yaradılan yüksək şəraitin şahidi oluruq və bu şərait də öz növbəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hər zaman öz döyüşkən ruhunu qorumasına imkan verir. Bunu 2016-cı ildə cəbhədə baş verən hadisələr də göstərdi. Azərbaycan qoşunlarının mövqelərini dağıdıcı silahlardan, ağır artilleriyadan atəşə tutan düşmən layiqli cavabını aldı. Bu döyüş Azərbaycan Ordusunda yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığın olduğunu üzə çıxardı. Aprel döyüşünün ən mühüm nəticəsi həm də ondan ibarət oldu ki, Ağdərənin, Cəbrayılın, Füzulinin işğaldan azad olunmuş ərazilərində Azərbaycan bayrağı dalğalandı. Ümumiyyətlə, aprel döyüşləri münafiqənin həlli dövründə dönüş məqamı idi. Bütün Azərbaycan cəmiyyətində ruh yüksəkliyinə səbəb olan bu hadisələr bir daha göstərdi ki, xalqımız torpaqlarımızın itirilməsi ilə barışmayıb və heç vaxt da barışmayacaq.

Bu hadisələr bir daha təsdiqlədi ki, Azərbaycanın danışıqlar masasında mövqeyi hər zaman prinsipiallığa əsaslanıb və bu, belə də davam edəcək. Bu prinsipiallıq isə həm də Azərbaycan Ordusunun güclənməsindən keçir. Artıq neçə illərdir ki, bununla bağlı həyata keçirilən islahatlar öz bəhrəsini verir, Silahlı Qüvvələrin döyüş qabiliyyəti gücləndirilir, Ordumuzda vətənpərvərlik ruhu bu gün ən yüksək səviyyədədir. Bununla da millətimizin güvənc yeri, qürur, ləyaqət rəmzi və özünütəsdiq imkanı olan Azərbaycan Ordusu xalqımızın milli düşüncəsində ali və müqəddəs ucalıqda dayanır, dövlətimizin varlıq, mövcudluq və milli kimlik meyarı kimi çıxış edir. Xalqımızın Silahlı Qüvvələrə olan inamı isə ölkəmizin milli təhlükəsizliyinin təmin olunmasında ordunun şəxsi heyətinə böyük etimad yaradır.

AZƏRTAC
2017, 28 noyabr